

C 452

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 24-lea.

Nr. 218.

1934.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1935

Întocmit de

Horia Petra-Petrescu.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Traiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 15 Lei.

**„Asociațiunea pentru literatura română
și cultura poporului român“, „ASTRA“.**

Întemeiată în 1861.

**PREȘEDINTE DE ONOARE:
M. S. Regele CAROL II.**

**Președinte activ:
Dr. Iuliu Moldovan.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Moga.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Preda.**

**Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de
fruntași din toate părțile societății românești.**
BCU Cluj / Central University Library Cluj

**— E datoria fiecărui bun
român să sprijinească „Aso-
ciațiunea“, cefind publicațiile
ei și înscriindu-se de membru.**

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000—
Membru fondator al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna	„ 1000—
Membru pe viață al „Asociațiunii“, odată pentru totdeauna	„ 500—
Membru activ al „Asociațiunii“, anual	„ 50—
Membru ajut. al „Asociațiunii“, anual	„ 10—

452
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 24-lea.

Nr. 218.

1934.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii

pe anul

1935

BCU Cluj / Central University Library Cluj
înlocuiește de

Horia Petra-Petrescu.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Traiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 15 Lei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BIBL. UNIV. CLUJ-SIMB
137. 3333-1942

Casa Domnitoare română.

1. *Maiestatea Sa CAROL II, Rege al României*, născut în 16 Octombrie 1893 la Castelul Peleş.
2. *Marele Voevod de Alba-Iulia MIHAIU*, moştenitor de Tron al României, născut în Cotroceni (Bucureşti) în 25 Octombrie 1921.
3. *Maiestatea Sa ELENA*, fiica Regelui Greciei, născ. în 20 Aprilie 1896 în Atena, căsătorită la 10 Martie 1921.
4. *M. S. MARIA, Regina-Văduvă a României, Princesă de Britania-mare şi Irlanda*, născ. la 29 Octombrie 1875, căsătorită la 10 Ian. 1893 cu Ferdinand, al doilea Rege al României, mort la 20 Iulie 1927.
5. Principele *Nicolae*, fratele M. S. Regelui, născut la 5 August 1903.
6. Princesesa *Elisaveta*, născută la 29 Septembrie 1894, căsătorită la 27 Febr. 1921 cu moştenitorul tronului grecesc, Principele *Gheorghe*.
7. Princesesa *Mărioara*, născ. la 27 Dec. 1899, căsătorită la 6 Iunie 1922 cu M. S. Regele *Alexandru* al Serbiei.
8. Princesesa *Ileana*, născ. la 23 Decembrie 1908, căsătorită în 26 Iulie 1931 cu arhiducele Anton de Habsburg.
9. Principele *Mircea*, născ. la 21 Decembrie 1912, mort la 2 Nov. 1916.

Sărbători ale Familiei Regale.

- 16 Octombrie, *Naşterea M. Sale Regelui Carol II.*
21 Maiu, *Onomastica M. Sale Elena.*
22 Iulie, *Onomastica M. S. Reginei-Văduve Maria.*
25 Octombrie, *Naşterea Marelui Voevod Mihaiu,*
moştenitorul de Tron.
8 Noembrie, *Onomastica Marelui Voevod Mihaiu.*

Căpeteniile bisericilor românești din România

1. Biserica ortodoxă.

Mitropoliile bisericii ortodoxe-române sunt:

1. Mitropolia *Unghro-Vlahiei*, ridicată în anul 1925 la *Patriarhie*, cu reședința în *București*; 2. Mitropolia *Moldovei și Sucevii*, cu reședința în *Iași*; 3. Mitropolia *Transilvaniei*, cu reședința în *Sibiu*; 4. Mitropolia *Bucovinei*, cu reședința în *Cernăuți*; 5. *Arhiepiscopia Chișinăului și Hotinului*, cu reședința în *Chișinău*.

Episcopii sunt: 1. *E. Râmnicului-Noului Severin* cu reședința la *R.-Vâlcea*; 2. *E. Argeșului* cu reședința la *Curtea de Argeș*; 3. *E. Buzăului* cu reședința la *Buzău*; 4. *E. Romanului* cu reședința la *Roman*; 5. *E. Hușilor* cu reședința la *Huși*; 6. *E. Dunării de jos* cu reședința la *Galăț*; 7. *E. Tomisului și Durostorului* cu reședința la *Constanța*; 8. *E. Aradului* cu reședința la *Arad*; 9. *E. Caransebeșului* cu reședința la *Caransebeș*; 10. *E. Vadului, Feleacului și Clujului* cu reședința la *Cluj*; 11. *E. Oradei-Mare* cu reședința la *Oradea-Mare*; 12. *E. Cetății-Albe* cu reședința la *Ismail*; 13. *E. Hotinului* cu reședința la *Bălți*; 14. *Episcopia Oștirii*.

Patriarh: Sanctitatea Sa *Dr. Miron Cristea*, *București*.
Mitropolit și arhiepiscop: Înalt Prea Sf. Sa *Dr. Nicolae Bălan*, *Sibiu*.

Episcopi: Prea Sf. Sa *Dr. Vasile Lăzărescu*, *Caransebeș*.
Prea Sf. Sa *Roman Ciorogariu*, *Oradea*.
Prea Sf. Sa *Nicolae Ivan*, *Cluj*.
Prea Sf. Sa *Dr. Grigore Comșa*, *Arad*.

2. Biserica greco-catolică.

Românii uniți sau greco-catolici au în fruntea bisericii un mitropolit cu titlul „*Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș*” cu reședința la *Blaj*, sub care stau 4 episcopii ș. a. la *Lugoj*, *Oradea-Mare*, *Gherla* și *Satu-Mare*.

Mitropolit și arhiepiscop: Înalt Prea Sf. Sa *Dr. Vasile Suci*, *Blaj*.

P. S. S. *Dr. Traian Frențiu*, *Oradea*.

P. S. S. *Dr. Iuliu Hossu*, Cluj.

P. S. S. *Dr. Alexandru Nieulescu*, Lugoj.

P. S. S. *Dr. A. Russu*, Satu-Mare.

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru.)

24 Ianuarie: Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.

10 Maiu: Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).

Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru.)

27 Martie: Proclamarea Unirii Basarabiei cu România (1918).

15 Maiu: Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).

28 Noembrie: Proclamarea Unirii Bucovinei cu România (1918).

1 Decembrie: Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru.)

Toate Duminecile de peste an.

Ziua întâiu și a doua de Paști, Rusalii și Crăciun.

Înălțarea Domnului (Ziua eroilor).

1 Ianuarie (Anul Nou).

6 Ianuarie (Boboteaza).

24 Ianuarie (Unirea Principatelor).

23 Aprilie Sf. Gheorghe.

1 Maiu, ziua muncii.

10 Maiu.

Posturile.

1. Zilele de Mercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 11 Martie—27 Aprilie. — 4. Postul SS. Apostoli, din 24—28 Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Tăierea capului S. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Sept. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noembrie—24 Decembrie.

Cheia Călindarului.

Crugul soarelui	23		Mâna anului	7
Crugul lunii	14		Temelia lunii	7
Litera Păscăliei †				

Regentul anului

este *Mercur*, planeta cea mai apropiată de Soare (58 milioane km.), în jurul căruia se întoarce tot la 88 zile câte-odată.

În vechime, când se credea că tot calendarul și soarta noastră atârnă de la cursul celor 7 planete, se spunea că anul, în care stăpânește Mercur, va fi foarte roditor, dar va aduce moarte în vitele mari. Începutul iernii va să fie eu frig, sfârșitul vânturos. Primăvara ploioasă, friguroasă, brumoasă. Vara cu ploi mari și eu vânturi. Grâul se va strica . . .

Pământul e mare. Proroceiri de aceste se pot împlini. Dacă nu la noi, în alte părți.

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. — *Toamna* începe la 23 Sept. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1935

vor fi 5 de Soare și 2 de Lună.

Pe la noi se va vedea, dacă va fi senin, numai întunecimea de Lună din 19 Ianuarie, seara pe la 6 ore.

Celelalte le amintim numai pe scurt:

Intunecime parțială de Soare în	5 Ian.	pe la	7 ore.
" " " " "	3 Febr.	" "	18 "
" " " " "	30 Iunie	" "	22 "
" totală " Lună	" 16 Iulie	" "	7 "
" parțială " Soare	" 30 Iulie	" "	11 "
" inelară " " "	25 Dec.	" "	20 "

Adresele Ministerelor și autorităților din București.

Palatul Regal, Calea Victoriei; *Ministere: de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturdza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *de războiu*, Piața Valter Mărăcineanu; *de lucrări publice*, B-dul Elisabeta; *de comunicații*, B-dul Elisabeta; *de comerț și industrie*, Calea Victoriei 157; *de justiție*, Str. Bursei 2; *de domenii*, B-dul Carol; *al cultelor și artelor*, Str. Gen. Berthelot 26; *de instrucțiune publică*, Str. Spiru Haret 8; *al muncii și al ocrotirilor sociale*, Stradela Alex. Lahovari; *al domeniilor și agriculturii*, B-dul Carol 2. — Direcțiunea Generală C. F. R., Calea Victoriei (Biserica Albă). Direcțiunea Generală P. T. T., Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, B-dul Carol 68. Direcțiunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. — Direcția Generală a S. M. R. la Minist. Comun., B-dul Elisabeta. — Înalta Curte de casație, Calea Rahovei 4. — Direcțiunea Serv. Com. C. F. R., Str. Gen. Berthelot. — Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. — Prefectura Poliției, Calea Victoriei. — Casa de Depuneri, Calea Victoriei 13. — Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. — Senatul, Piața Universității. — Siguranța Gen. a Statului, Bulevardul Pake 94. — Casa pensiilor, Minist. de Finanțe. — Casa școalelor, Str. General Berthelot 26. — Casa Bisericeilor, Str. General Berthelot 26. — Direcțiunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. — Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regiei. — Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. — Biroul Controlul Străinilor, Str. Matei Basarab 3.

Cronologie românească.

Anii după Christos :

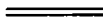
101. Întâiul războiu al lui Traian cu Dacia.
106. Dacia (România de astăzi) e prefăcută în provincie romană.
271. Împăratul Aurelian retrage armata și pe funcționarii romani din Dacia și prin învoială lasă Goți (un fel de Germani) ca fărtași ai împărăției în Dacia.
895. Năvălesc Ungurii.
1186. Se înființează statul româno-bulgar, dincolo de Dunăre, în frunte cu familia domnitoare română a lui *Asan*.
1211. Ca să poată stăpâni Ardealul cucerit, Andreiu II, regele Ungariei chiamă cavaleri *Teutoni* în Țara Bârsei. După câțiva ani se duc însă în Prusia.
1224. Acelaș rege dă *Sașilor* veniți în cursul anilor prin Ardeal o diplomă, ca și ei să se poată folosi de munți, pășuni, păduri, apele râurilor, împreună cu Românii, stăpânii cei vechi.
1247. Alți rege al Ungariei chiamă în Banat cavaleri *Ioaniși*. Dar și aceștia se re'ntorc în țara lor. — În Muntenia erau voievozi români *Litvoiu* și *Seneslau*, cari stăpâneau și Țara Hațegului și a Făgărașului.
1330. Basarab, Domnul Munteniei, bate rău pe Carol Robert, regele Ungariei, care-i cerea tribut.
1359. *Bogdan*, voevodul Maramurășului, întemeiază Țara Moldovei independente.
1437. Revoluția țăranilor români și unguri din Transilvania contra asupririi nobililor (nemeșilor). Țăranii sunt învinși cu înșelăctune. Nobilii unguri, Săcuii și Sași

încheie o tovărășie jurând să se ajute unii pe alții
 contra Românilor.

1467. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Matei Corvin,
 regele Ungariei, la *Baia*.
1474. Români din ținutul Șeicii și al Mediașului se răscoală
 din cauza asupririi diregătorilor sași.
1475. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Turci la *Vaslui*
 (Podul Inalt, Racova).
1476. Ștefan e bătut de Turci la *Războieni* (Valea Albă).
1486. Români încep o nouă revoluțiune în ținutul Bistriței,
 cerând recunoașterea lor ca națiune egal îndreptă-
 țită cu nobilii, Sașii și Săcuii după drepturile avute
 la venirea Ungurilor. După lupte grele, Români sunt
 învinși de nobili, Săcui și Sași.
1497. Ștefan cel Mare bate pe Poloni în *Codrul Cosminului*.
1508. Înființarea *tipografiei în Muntenia* Library Cluj
1514. Revoluția țărănilor români și unguri contra nobililor.
 Țăranii sunt învinși și robiți și mai rău.
1526. La Mohaci, Turcii bat pe Unguri, regele acestora
 e ucis. Ungaria de Nordvest ajunge sub stăpânirea
 Austriei, Transilvania își capătă domnitor, care plă-
 tește tribut Turcilor ca și Principatele Române Mol-
 dova și Muntenia, iar Ungaria adevărată (cea de azi)
 și Banatul ajung țară turcească.
1544. Sașii, părăsind religia catolică, se fac luterani și
 tipăresc în Sibiu românește un *catehism*, care e
 cea dintâiu carte românească tipărită. Pe Români
 nu-i pot atrage însă la legea lor.
1560. *Coresi* începe tipărirea de cărți bisericești româ-
 nești în Brașov, la o tipografie săsească.

1596. *Mihaiu Viteazul* bate pe Turci la *Călugăreni*.
1599. *Mihaiu Viteazul* bate pe Andreiu Batori, principele Ardealului, la *Șelimbăr* lângă Sibiu și cucerește Transilvania.
1600. *Mihaiu Viteazul* cucerește și Moldova. Anul acesta Românii din Dacia lui Traian ajung să fie toți uniți sub un singur domnitor român.
1601. (19 August) *Mihaiu Viteazul* e omorît pe Câmpia Turzii.
1640. Principele Transilvaniei, Gheorghe Rákóczy tipărește un *catehism calvin* și silește pe mitropolitul român și pe preoții români să învețe după el. Cei mai mulți boieri români s'au făcut calvini, pe-alocuri chiar și Români dela sate. De calvinire au scăpat Românii ajungând sub stăpânirea austriacă și făcându-se unire bisericească cu Roma catolică.
1648. Se tipărește, la Alba-Iulia, Noul Testament în limba română.
1688. Se tipărește românește, la București, Biblia întreagă, tradusă de boieri și clerici români.
1699. Pacea dela Corlovaț între Austria și Turcia. Austria ajunge stăpână peste Ungaria turcească și peste Transilvania.
1700. Unirea bisericii românești din Transilvania cu biserica romano-catolică, rămânând însă toate obiceiurile bisericești cele vechi.
1775. Austria răpește Nordul Moldovei, numindu-l *Bucovina*.
1784. Revoluția Românilor sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan.

1787. Boierul Enache Văcărescu tipărește întâia gramatică românească.
1812. Rușii răpesc întâia oră Moldova dintre Prut și Nistru și o numesc *Basarabia*.
1816. Profesorul *Gheorghe Lazăr* din Avrig trece în România veche și înființează în București întâia școală superioară românească.
1821. Răscoala lui *Tudor Vladimirescu* în Muntenia și alungarea domniei fanariote (grecești).
1848. 15 Maiu. Adunarea Românilor pe Câmpia Libertății dela Blaj. *Revoluția*.
1859. *Unirea Principatelor Române*, Muntenia și Moldova.
1877. Războiul româno-ruso-turc. România se proclamă independentă. Rușii răpesc a doua oară Basarabia, din care se alipise o parte de nou la Moldova, în anul 1858^U Cluj / Central University Library Cluj
1881. Încoronarea celui *dintâiu Rege* al României, Carol I.
- 1916—1919. Războiul pentru *întregirea neamului românesc*.
1919. Armata română ocupă *Budapesta*.
1920. Pacea dela *Trianon* (Versailles, lângă Paris).
1922. 15 Octomvrie. Încoronarea întâiului Rege al României întregite.
1927. 20 Iulie, urcarea pe tron a M. Sale *Mihaiu*, Rege al României.
1930. 8 Iunie, urcarea pe tron a M. Sale *Carol II*, Rege al României.

Extras din tariful poștal intern și internațional.

I. Scrisori și imprimare.

	Aviație		Interiorul României		Pt. Austria, Cehoslov., Italia, Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	L.	B.	L.	B.	Lei	B.	Lei
1. O scrisoare simplă până la 20 grame:							
a) În interiorul unei comuni . . .	1		4	—	—	—	—
b) Pentru alte localități	1		6	—	7	50	10
iar pt. fiecare 20 gr. sau fracț. în plus câte			2	—	6	—	6
2. O carte poștală simplă		50	3	—	4	50	6
3. O carte poștală ilustrată	1		3	—	4	50	6
4. O carte poștală specială pentru militari, grade inferioare încazarmași		50	1	—	4	50	6
5. O carte poșt. cu răsp. plătit	1		6	—	9	—	12
6. Imprim. ordinare de fiecare 50 gr. câte		50	1	—	2	—	2
7. Cărți didactice, literare și științifice, inclusiv prospectele și cataloagele de editură și librării de fiecare 50 gr. sau fracțiune, câte		50	50	—	2*	—	2
8. Ziare și publ. period. de fiecare 50 grame sau fracț. câte			25	—	4**	—	4
Publicațiuni periodice cari apar în țară cel puțin odată pe lună, exp. direct de edit., sau mandatarii lor, de fiecare 50 grame sau fracțiune de 50 grame			25	—	2	—	2
Imprimarele de sub 7 și 8 pentru țările cari au convenit la o reducere 50%, adică de fiecare 50 gr. câte			—	—	—	—	—
9. Imprimare în relief pentru orbi, de fiecare 1000 grame sau fracțiune câte		50	25	—	2	—	2
10. Hârtii de afaceri până la 250 grame			5	—	10	—	10
iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune			1	—	2	—	2

* Pentru Austria și Ungaria această taxă se reduce la 1 Leu de fiecare 50 gr. sau fracțiune. — ** Pentru Austria, Cehoslovacia, Polonia și Ungaria această taxă se reduce la 1 Leu de fiecare 50 gr. sau fracțiune.

11. Probele de mărfuri până la 100 gr.
iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune

Francarea tuturor corespondențelor este obligatorie. Cele depuse nefrancate cad în rebut la origină. Cele insuficient francate se încarcă la destinație cu dublul insuficienței.

12. Taxa de recomandare

Această taxă se aplică pe lângă cele de sub Nr. 1 până la 11.

13. Taxa adevăririi de primire la obiectele recomandate:

a) cerută în momentul depunerii obiectului

b) cerută ulterior depunerii obiectului

14. Taxa unei foi de reclamaș

15. Taxa pentru expres

16. Taxa unei foi de recl. pt. ob. int. neînregistrate

17. Taxa unei cărți de identitate internațională

18. Suprataxa pentru obiectele adresate Poste-restante (fără taxă)

19. Suprataxa pentru obiectele înregistrate prezentate Duminicile și sărbătorile legale

20. Taxa de plată minimă pt. obiectele care se depun din eroare insuficient francate

Se tratează ca nefrancate obiectele cari deși au un început de francare, totuși timbrele aplicate pe ele nu reprezintă cel puțin taxa de francare pentru prima unitate de greutate.

	Aviație		Interiorul României		Pt. Austria, Cehoslov., Italia, Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	L.	B.	L.	B.	Lei	B.	
			3	—	4	—	4
			1	—	2	—	2
			10	—	10	—	10
			10	—	10	—	10
			10	—	35	—	35
			10	—	35	—	35
			20	—	20	—	20
			2	—	—	—	—
	2	—	35	—	35	—	35
	—	—	—	—	—	—	—
			5	—	—	—	—
			2	—	4	—	4

II. Taxa pentru telegrame în țara noastră.

Pe un cuvânt, adresat Loco Lei 1'— cu un minimum de Lei 10'—

Pe un cuvânt, preschimbat între 2 localități Lei 2'— eu un minimum de Lei 20'—

Pe 10 cuvinte Lei 20'—

„ 11 „ „ 22'—

„ 12 „ „ 24'—

Taxa de urgență este 20 Lei.

Pentru telegramele colajionate: Taxa plus 50%.

Afară de aceea drept suprafaxă în Dumineci și sărbători, precum dela orele 22 până la orele 8 dimineața un plus de Lei 5'—.

III. Taxa mandatelor postale.

1. Taxa cartonului până la 1000 Lei, 3 Lei, dela 1000 în sus Lei 4'—

2. Taxa pe valoare: până la 5000 Lei, de fiecare sută sau fracțiune de sută de Lei câte „ 1'—

Dela 5001—10.000 Lei, de fiecare mie de Lei câte „ 5'—

De ex.: un mandat de 6010 Lei, va avea taxa pe valoare de 60 Lei.

3. Pentru plata mandatului la domiciliu:

până la 200 Lei Lei 1'— până la 5.000 Lei Lei 5'—

„ „ 1000 „ „ 3'— „ „ 10.000 „ „ 10'—

IV. Taxele pentru pachete.

În județ 4 Lei kgr. cu un minimum de 8 Lei.

„ „ limitrof 6 „ „ „ „ „ „ 8 „

„ „ nelimitrof 8 „ „ Dumineca și sărbătoarea 5 Lei în plus.

Cassa Națională de economii și Cecuri postale București.

Ori ce persoană poate face economii!

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat. Dobânzi $4\frac{1}{2}\%$.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50.— și se poate depune anual Lei 300.000.—

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere ori ce sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50.— sunt foile de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret.

Restituirile se face cu înlesnire.

La ori care oficiu din țară poate ridica suma de Lei 2000.—, fără nici o întârziere.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională de Economii în cel mai scurt timp.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Serviciul de Cecuri și Viramente postale.

Cassa Națională de Economii și Cecuri postale.

Dela 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a viramentelor postale.

Comercianții, industriașii, autoritățile, societățile de ori ce categorie, cât și particulari care au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă acest serviciu, atât pentru încassări, cât și pentru plăți.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate trimite suma maximă 500.000 Lei.

Taxele sunt următoarele: o taxă fixă de Lei 3.— și comisionul 1 Leu pentru fiecare 2000 Lei sau fracțiune de 2000 Lei.

Dobânzile pentru conturi-curente 2% .

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiile adresate autorităților publice	Lei 8	1 aviație
2. Declarațiile de vărsări de bani la Casele publice	Lei 8	1 av.
3. Permise pentru radierea unor sarcini din Cartea funduară dela	100—10.000	Lei 3+2 aviație
"	10.000—50.000	" 7+2 "
"	50.000 în sus	" 14+2 "
4. Cereri pentru radierea preferențurilor ipotecare vechi în sumă de cel mult 1000 Lei, ca simple petiții	Lei 8	1 av.
5. Idem, peste Lei 1000—		68+2 "
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la autoritățile fiscale cu ocaziunea perceperii taxelor	Lei 7	2 "
7. Copiile și extractele de orice fel de acte liberate la cererea părților de către autorități	Lei 7	2 "
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la autorități administrative	Lei 2	2 "
9. Anexe la cereri în procedură judiciară și Cărți funduare	Lei 3	2 "
10. Orice testimonii și certificate liberate de către autorități publice sau particulari	Lei 14	2 "
11. Procurile sau împuternicirile sub orice formă	14	2 "
Legalizarea semnăturilor la procuri	Lei 14	2 "
12. Ofertele întreprinderilor de lucrări		
dela	101—1000	Lei 2+2 aviație
"	1.001—10.000	3+2 "
"	10.001 în sus	7+2 "
13. Toate chitanțele și adevărurile de plată, ca sub punctul 3		Lei 3, 7, 14
14. Biletele pentru vânzări de vite:		
Pentru fiecare cap de vită mică	"	2+2 aviație
"	mare	5+2 "
15. Registrele comercianților (jurnal și inventar) de fiecare filă		" 5+2
prin plată în bani numerar.		
16. Registrele (jurnal și inventar) societăților cooperative și ajutor mutual, 1/4 din imp. dela pct. 16 de sus.		
17. Cambiile întocmite sau negociate în țară cu scadența sub 6 luni 0-40 procente		
cu scadența peste 6 luni 0-70 procente în numerar.		
18. Actele de creanțe (obligațiuni de împrumuturi la bănei sau particulari)		
cu termen până la un an		0-70 procente
în " mai lung sau fără termen		1-40 "
19. Facturi când vânzările se fac între comercianți sau industriași, precum și vânzările făcute cu ridicata la particulari		0-2 "
20. Vânzările făcute cu ridicata prin acte scrise sau verbale de derivate ale produselor agricole (făinuri de tot felul, maltă, paste făinoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini în numerar.		1-40 "

21. Contractele de închiriere scrise sau verbale în numerar	1.40	procente
22. Actele de ipotecă (obligațiunile de împrumuturi cu înfabulare)	1.60	"
23. Facturile sau chitanțele despre furniturile și executări de lucrări plătitte de Stat, Județ și comună și orice alte instituțiuni publice recunoscute de Stat; a) taxa de timbru de chitanță ca sub punctul 3; b) impozit proporțional	1.40	"
24. Vânzările de bunuri mobile, fie voluntare, fie silitte, precum și vânzarea de produse agricole făcute în scris	2.70	"
25. Vânzări sau schimburi de bunuri imobile după valoarea mai mare a unuia din imobilele schimbate	8.—	"
26. Donațiunile de imobile negrevate de sarcini cu titlul gratuit până la 100.000 Lei	3.—	"
27. Înzestrările și donațiunile cu titlul de dotă și contradotă, jumătate din textele de sub punctul 26.		

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu timbru fix de 14+2 Lei aviație până la valoarea de Lei 5000, iar peste această valoare cu Lei 27+2 aviație.

Taxa de timbru cuvenită la actele de sub 21, se pot aplica pe acte timbre mobile până la valoarea de 100 Lei.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se plătesc prin viză în numerar — la perceptoratul respectiv.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23 punctul b) 24—27 se plătește tot prin viză — în numerar — la perceptoratul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la actele de sub punctul 24—27 se va achita în termen de 30 zile dela data formării actului, căci în caz contrar pe lângă impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală cu valoarea impozitului.

De pe actele la cari impozitul proporțional se achită în numerar, se va lăsa la perceptorat de către părți câte o copie timbrată cu 7 Lei și 2 aviație.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Marți	(†) Tălcăuș (Impr. și Sf. Vas.)	Anul Nou	
2 Mercuri	P. Silvestru	Macarie	
3 Joi	Pr. Malachia	Genoveua	
4 Vineri	Sob. 70 Ap.	Tit	
5 Sâmb.	M. Teop. și Teona (☉)	Simion St.	
6 Dum.	(†) Botezul D-ului	(†) Epifania	
Botezul Domnului. Toate ale sărbătoarei.			
7 Luni	† Ioan Botez.	Nichita ep.	
8 Marți	C. George	Severin ep.	
9 Mercuri	M. Polieuct	Iuliana	
10 Joi	P. Grigorie	Agaton	
11 Vineri	† C. Teodosie	Higin	
12 Sâmb.	M. Taftiana	Taftiana	
13 Dum.	M. Ermil	Veronica	
Dum. după Botez. Ev. Mat. IV, 12—17. Gl. 8. Sf. 11.			
14 Luni	Păr. uc. Sinai	Felix, Ilariu	
15 Marți	C. Pav. Tebanul	Maur	
16 Mercuri	Lanțul A. Petru	Mareel	
17 Joi	† C. Antoniu	Anton	
18 Vineri	† Păr. At. și Chir.	Cat. s. Petru	
19 Sâmb.	C. Macarie	Sulpieiu	
20 Dum.	† C. Eftimie	Sebastian	
Dum. Leproșilor. Ev. Luca XVII, 12—19. Gl. 1. Sf. 1.			
21 Luni	C. Maxim	Agnes	
22 Marți	Ap. Timoteiu	Vincentiu	
23 Mercuri	M. Clement	Log. Mariei	
24 Joi	Cuv. Xenia	Ap. Timoteiu	
25 Vineri	† C. Grig. Teol.	Conv. I. Pavel	
26 Sâmb.	C. Xenofon	Poliearp	
27 Dum.	† Ioan g. de a.	Ioan G. d. a.	
Dum. Orbului. Ev. Luca XVIII, 35. Gl. 2. Sf. 2.			
28 Luni	Păr. Efr. Sirul	Iulian ep.	
29 Marți	M. Ignatie	Francisc de Sales	
30 Mercuri	(†) Vas., Arig. și Ioan	Martina	
31 Joi	Chir și Ioan	Petru Nolas.	

Soarele.

1 Ian. răsare 8 ore
8 m. Ap. 4 ore 45 m.
11 Ian. răsare 8 ore
8 m. Ap. 4 ore 56 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—7 molnă și vânt,
8—13 mestecat, 14—15
furtună cu zăpadă,
16—17 liniște, 18—19
ulfor și vânt friguros,
20—28 soare, 29—31
bine,

Prognosticuri.

În ziua Prazniceului
Dumnezeștili arătări
(Boboteaza) de va
străluci soarele, an
bun vom avea, iar
de va fi negură, mulți
oameni vor muri. În
7 Ian. (ziua Sfântului
Ioan Botezătorul) de
va ninge sau va
ploua, nerodire sau
scumpete de pâine
însemnează. De va
bate vântul, vor fi
răsboaie; în zilele
acestea soarele intră
în semnul Vărsătoru-
lui de apă, carele
este călduros și umed;
făranii vor avea pa-
gube în sămănături.

Sfaturi economice.

Nu uita să alegi semințe bune pentru sămănat.
Curăță fructele stricate, iar vifele să le îngrijești cât de
bine. De acum înainte începe iarna grea; așterne-le bine
și le hrănește bine, nu numai cu fân, ci le dă și sare cât
de des. Bate parii de vie și trage vinul. De bucate nu
uita ca să le întorci. Cară gunoiul, gunoiește sămănăturile
de trifoi și lucernă.

Insemnări.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dineri	M. Trifon	Ignat	
2 Sâmb.	(†) Intimp. D-lui	† Purificatio	
3 Dum.	Drept. Simion ☉	Blasiu	
Dum. Iul Zahetu. Ev. Luca, XIX, 1-10. Gl. 3. Sj. 3.			
4 Luni	Păr. Isidor	Andreiu	
5 Marți	M. Agata	Agata	
6 Mercuri	P. Vucol	Dorotea	
7 Joi	P. Partente	Romuald	
8 Vineri	Teodor Strat.	Ioan Matha	
9 Sâmb.	M. Nichifor	Apollonia	
10 Dum.	† M. Haralamp. ☽	Scholastica	
Dum. Hananeneet. Ev. Mat. XV, 21-28. Gl. 4. Sj. 4.			
11 Luni	M. Vlasie	Arăt. Lourd.	
12 Marți	P. Meletie	Eulalia	
13 Mercuri	P. Martinian	Grigore	
14 Joi	P. Axentie	Valentin	
15 Vineri	Ap. Onisim	Faustiu	
16 Sâmb.	St. Mart. Pamfil	Iuliana	
17 Dum.	M. Teodor Tir	Septuages	
Dum. Vam. și Faris. Incep. Tr. Ev. L. XDIII, 10-14. Gl. 5. Sj. 5.			
18 Luni	P. Leon Papa	Flavian	
19 Marți	Ap. Arhip ☉	Mansnet	
20 Mercuri	P. Leon ep.	Elefterie	
21 Joi	P. Timoteiu	Eleonora	
22 Vineri	Afl. m. SS. Ev.	Petru în Antioha	
23 Sâmb.	M. Polic., Ieron.	Petru Dam.	
24 Dum.	† Afl. c. Sf. I. B.	Sexages	
Dum. Flului răătăct. Ev. Luca XD, 11-32. Gl. 6. Sj. 6.			
25 Luni	P. Tarasie	Valburga	
26 Marți	P. Porfirie ☽	Nestor	
27 Mercuri	P. Dasille	Geandru	
28 Joi	Casian	Roman	

Insemnări.

Soarele.

1 Febr. răsare 7 ore
49 m. Ap. 5 ore 26 m.
11 Febr. răsare 7 ore
36 m. Ap. 5 ore 41 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—2 vânt și frig.
3—9 iarnă și vânt.
10—16 schimbătoasă.
17—18 moină și vânt.
19—26 plecat la ză-
padă. 27—28 moină și
vânt.

Prognosticuri.

În ziua Întâmpinării
Domnului de va fi
luna luminoasă, an
bun și roditor vom
avea, dar și zăpadă
multă vom avea. În
ziua Preacuptosului
Martian de va fi frig
și ger, 40 zile vom
avea tot frig și ger,
iar în noaptea aceea
de cu seară de va
bate vântul, aseme-
nea 40 zile va bate
tot vânt; în ziua lă-
satului de sec de
carne, dacă soarele
va răsări în senin,
înseamnă că sămă-
năturile de vreme
vor fi bune.

Sfaturi economice.

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă fiindcă pierd
mielul cele ce vor făta mai târziu, iar celor cu lapte li se
strică laptele. Gândește-te la altoit și tale mlădițele din
partea de miazăzi a pomilor și le pune în nisip umed.
Curățește pomii de omide și de crengile mici și sădește
pomi, dacă timpul e frumos. Fă straturi calde pentru ră-
saduri. Gunoiește în vie, iar pivnița o curățește și afumă
cu pucioasă vasele goale. Curăță bine vinurile înflorite.

Martie

are 31 zile

Mărțișor

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Vineri	C. M. Eudochia	Eudochia	
2 Sâmb.	M. Teodot	Simpleiui	
3 Dum.	M. Eutrop	Quinquages	
Dum. Iăs. de carne. Ev. Mat. XXV, 31—46. Gl. 7. Sf. 7.			
4 Luni	C. Gerasim ☉	Casimir	
5 Marți	M. Conon	Marția grasă	
6 Mercuri	SS. 42 Martiri	Merc. Cenuș.	
7 Joi	M. Efrem	Toma de Aq.	
8 Dineri	P. Teofilact	Ioan al Cruții	
9 Sâmb.	† SS. 40 M.	Francisca	
10 Dum.	M. Codrat	Invocabit	
Dum. Iăs. de brânză. Ev. Mat. VI, 14—21. Gl. 8. Sf. 8.			
11 Luni	P. Sofronie ☽	Eulogiu	
12 Marți	C. Teofan	Gregoriu	
13 Mercuri	P. Nichifor	P. Nichifor	
14 Joi	C. Benedict	Matilda	
15 Dineri	M. Agapie	Longin	
16 Sâmb.	M. Sabin	Chiriac	
17 Dum.	C. Alexie	Reminiscere	
Dum. I. dtn Post. Ev. Ioan I, 43—51 Gl. 1. Sf. 9.			
18 Luni	P. Chiril ☉	Ciril	
19 Marți	Sf. Ma. C. și Daria	† S. Iosif	
20 Mercuri	P. uciși Sf. Sava	Nichita Ep.	
21 Joi	C. Iacob	C. Benedict	
22 Dineri	M. Vasile	Victorian	
23 Sâmb.	C. Nicon	Benvenut	
24 Dum.	P. Zaharie	Ocul	
Dum. II. dtn Post. Ev. Mareu II, 1—12. Gl. 2. Sf. 10.			
25 Luni	(+) Bunavestire	(+) Bunavestire	
26 Marți	Sob. arh. Gavr. ☉	Teodor	
27 Mercuri	C. Matroana	Ioan Dam.	
28 Joi	Cuv. Ștefan	Ioan Capis.	
29 Vineri	Păr. Mareu	Eustatiu	
30 Sâmb.	Cuv. Ioan Scărar	Quirin	
31 Dum.	C. Ipatie	Laetare	
Dum. III. dtn Post. Ev. Mareu VIII, 34—38. Gl. 3. Sf. 11.			

Soarele.

1 Martie răs. 7 ore
4 m. Ap. 6 ore 9 m.
11 Martie răsare 6 ore
45 m. Ap. 6 ore 23 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—6 mestecat și
vânt, 7—10 nor eu
soare, 11—13 vânt, 14
nu bine, 15—19 frig,
20—21 mai cald noap-
tea, 22—23 ploie cu
ninsoare, 24—25 noap-
tea vânt și frig, 26—31
ninsoare cu vânt.

Prognosticurile.

În luna aceasta în
ește zile va fi negură
așa peste tot anul
vor fi ploți, iar câte
zile va fi rouă, tot în
afătea zile va fi bru-
mă după Paști; Căse-
menea în luna lui
August vor fi neguri
stricătoase.

De va fi tunet când
soarele intră în sem-
nul Berbecului, în-
semnează furtună și
spaimă între oameni
și după aceea pace și
bună chiverniseală.

Sfaturi economice.

Dă nutreț bun vitelor de lucru. Mânzilor de 10—12 zile le poți da ovăs, iar iepete la 3—4 luni le pui la lucru. Ține scoafele cari au fătat, bine, lasă purceii când e vreme frumoasă pe afară. Pune cloște că începe vremea bună. Se pot face semănăturile de primăvară și locurile de trifoi și lucernă le grăpează din nou. Curăță șanțurile și răzoarele și gunoiește via. Samână flori și legume cât de curând dacă te lasă vremea. Curăță coșnițele și dă mâncare albinelor.

Aprillie

are 30 zile

Prier

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Luni	C. Maria Eg. ☩	M. Teodora	
2 Marți	C. Tit	Franc. P.	
3 Mercuri	P. Niehita	Richard	
4 Joi	P. Iosif	Isidor	
5 Vineri	M. Teodul	Vinc. Fer.	
6 Sâmb.	P. Eufchie	Marceliu	
7 Dum.	P. George ep.	Iudica	
Dum. IV. din Post. Ev. Mareu IX. 17—32. Gl. 4. Sf. 1.			
8 Luni	Ap. Irodion	Dionisiu	
9 Marți	M. Eupsichie	Valtruda	
10 Mercuri	M. Terente ☩	Macarie	
11 Joi	M. Antipa	Leon cel Mare	
12 Vineri	P. Vasiliu	Iuliu	
13 Sâmb.	M. Artimon	Iustin	
14 Dum.	P. Martin papa	Palmarum	
Dum. V. din Post. Ev. Mareu X. 33—45. Gl. 5. Sf. 2.			
15 Luni	Ap. Arsiarh	Anastasia	
16 Marți	M. Agapia	Fructuos	
17 Mercuri	C. Simeon Pers.	Anteet	
18 Joi	P. Ioan ☩	Elefteriu	
19 Vineri	C. Ioan d. Peșteră	Vin. Patim.	
20 Sâmb.	P. Teodor Tr.	Teotin	
21 Dum.	(†) Florile	(†) Paști	
Dumineca Florilor. Ale sărbătoarei.			
22 Luni	P. Teodor Steh.	(†) Paști	
23 Marți	(†) M. Gheorghe	George	
24 Mercuri	M. Sava Strat. ☩	Fidel	
25 Joi	A. și E. Mareu	Ap. Ev. Mareu	
26 Vineri	(†) Vinerea Palmilor	Cletus	
27 Sâmb.	M. Simeon	Peregrin	
28 Dum.	(†) S. Paști	Quasimodo	
Dumineca Sfintelor Paști. Toate ale sărbătoarei.			
29 Luni	(†) S. Paști	Petru Der.	
30 Marți	(†) S. Paști	Beat. Stena	

Insemnări.

Soarele.

1 Aprilie răs. 6 ore
4 m. Ap. 6 ore 51 m.
11 Aprilie răs. 5 ore
45 m. Ap. 7 ore 5 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1-4 vânt, 5-8 noap-
tea frig, 9-10 puțină
ploae, 11-14 nor și
frig, 15-18 senin, 17-20
nopti friguroase, 21-24
ceață, 25-27 ploae,
28-30 senin.

Prognosticul.

Luna aceasta mai
de multe ori se în-
tâmplă să fie vântu-
roasă căci în această
vreme 7 stele cari se
numesc Pletade, iar
românește Moaște,
seara și dimineața îm-
preună cu soarele și
cu stelele se află lângă
capul semnului ce-
resc, care se cheamă
Vițel. Dacă se apropie
de dânsule, adică
de stele, sau după
oare care întâmplare,
cu dânsa merge pla-
neta Saturnus de se
împreună și se face
primăvara ger, ză-
padă și frig, cu cea
mai mare socotință
s'a socotit. Drept-
aceea oamenii soco-
tesc bine cum să facă
grădinile.

Sfaturi economice.

Începe vremea umedă și când ne lasă vremea, să
punem cartofi și cucuruz. Mai bine mai din vreme decât
mai târziu, mai ales dacă vremea este uscată. Tutunul
dacă are 3-6 foi se poate resădi. În grădină se plivesc
straturile și se pune fasolea. Pășune pentru oi, miei ferși
de umezeală. Pune flori înaintea casei.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Mercuri	Pr. Ieremia	Ap. Fil. și Iac.	
2 Joi	M. Atanasie ☉	Atanasie	
3 Vineri	M. Timoteiu	Afl. s. Crucii	
4 Sâmb.	C. Pelagia	Monica	
5 Dum.	M. Irina	Misericordia	
Duminăea "Omii. Ev. Ioan XX, 19. Gl. 1. Sf. 1.			
6 Luni	Dreptul Iov	Ioan	
7 Marți	M. Acahie	Stanislau	
8 Mercuri	† Ap. Ev. Ioan	Ar. s. Mih.	
9 Joi	Pr. Isata	Greg. Naz.	
10 Vineri	Ap. Sim. Zil. ☽	Gordiea	
11 Sâmb.	M. Moehle	Mamertius	
12 Dum.	Epifan	Iubilate	
Duminăea Mironositelor. Ev. Mateu XV, 43. Gl. 2. Sf. 4.			
13 Luni	S. Muc. Giteh.	Servațiu	
14 Marți	Păr. Mart. Izidor	Bonifaciu	
15 Mercuri	Cuv. Păr. Pah.	Pahomiu	
16 Joi	P. Teodor	Ioan Nepom.	
17 Vineri	Ap. Andronic ☽	Pascal	
18 Sâmb.	M. Petru	Denanțiu	
19 Dum.	M. Patriche	Cantate	
Duminăea Slăbănogului. Ev. Ioan V, 1. Gl. 3. Sf. 5.			
20 Luni	M. Talaleu	Bernardin	
21 Marți	(†) Const. și Elena	Felix	
22 Mercuri	S. M. Vasiltse	Emil	
23 Joi	P. Mihail	Desideriu	
24 Vineri	P. Simeon ☽	Donațian	
25 Sâmb.	† Afl. e. s. Ioan Bot.	Gregoriu	
26 Dum.	Ap. Carp	Orate	
Duminăea Samaritencii. Ev. Ioan IV, 5. Gl. 4. Sf. 7.			
27 Luni	M. Terapant	Beda Den.	
28 Marți	P. Nichita	Augustin ep.	
29 Mercuri	M. Teodosta	Maximin	
30 Joi	P. Isachie	(†) Înălțarea	
31 Vineri	Ap. Ermita ☽	Angela	

Insemnări.

Soarele.

1 Maiu răs. 5 ore
10 m. Ap. 7 ore 32 m.
11 Maiu răsare 4 ore
55 m. Ap. 7 ore 44 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 senin, ploae
și bine, 5—8 rouează,
9—15 bine, 16—17 ploae,
18 senin și cald, pu-
țin nestatornic, 19—20
ploae, 21—27 călduros,
28 vânt și ploae, 29—31
ploae.

Prognosticuri.

În luna aceasta de
vor fi tunete dese, au
bun și ură bună în-
semnează; iar de va
fi ploate în ziua de
Pogorirea Duhului
Sfânt (Rusalile) tot
rele vom avea.

La 10 Maiu intră
soarele în semnul ce-
rului Gemeni, carele
este călduros și este
bine atunci a ne-
gustorii, a umbla la
vânt și pe eopti a-l
ține la învâjătură.

Sfaturi economice.

Sămânatul s'a făcut, numai cânepa a mai rămas și
e bine să ne grăbim cu ea. Holdele se curăță de scai,
fânajele de mușuroaie, se culeg pietrele și se scot mizu-
rinele. Se vor răsădi zarzavaturile, crastaveții și să nu con-
tenim cu udatul, dacă e uscat. Nu lua copilul dela școală
pentru a-l trimite cu vitele la pășunat, căci folos nu vei
avea. Roiurile încep și pregătește coșnițele. Curăță pomii
de viermi, mai ales de păduchii roșii, pe cari cu pământ
galbin și petrol îi poți risipi. Cărăbușii diminența sunt
amorțiji și scuturând pomii, cad și se pot culege. Hrană
pentru găini. Vița se stropește cu piatră vânăță în contra
peronosporei.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Sâmb.	M. Iustin	Grațian	
2 Dum.	Păr. Nihifor	Exandi	
Duminică Orbului. Ev. Ioan IX. 1. Gl. 5. Sf. 8.			
3 Luni	M. Lucian	Clotilda	
4 Marți	P. Mitrofan	Francis Car.	
5 Mercuri	M. Doroteu	Bonifaciu	
6 Joi	(†) Înălț. D-lui	Norbert	
7 Vineri	Teod. Episcopul	Lucreția	
8 Sâmb.	M. Teod. Strat	Medard	
9 Dum.	P. Chiril	(†) Rusalii	
Duminică Sf. Părinți. Ev. Ioan XVII. 1. Gl. 6. Sf. 10.			
10 Luni	M. Timoteu	(†) Rusalii	
11 Marți	Ap. Bart. și Varn.	Darnaava	
12 Mercuri	P. Onofrie	Ioan F.	
13 Joi	M. Aehilina	Anton Padua	
14 Vineri	Pr. Eliseu	Vasile cel Mare	
15 Sâmb.	Pr. Amos	Ditus	
16 Dum.	(†) Pogorârea Duh. Sfânt	Trinitas	
Duminică Rusalilor. Toate ale sărbătoarei.			
17 Luni	Lunia Rusal.	Avit	
18 Marți	Leontie	Mareu	
19 Mercuri	Ap. Iuda	Gervasiu	
20 Joi	M. Metodie	Corpus Dom.	
21 Vineri	M. Iulian	Alois Gonz.	
22 Sâmb.	M. Eusebiu	Paulin	
23 Dum.	M. Agripina	Felix	
Dum. Tuturor Sfinților. Ev. Mat. X. 32. Gl. 8. Sf. 1.			
24 Luni	(†) Nașt. Sf. Ioan Btl.	(†) Nașt. S. Ioan	
25 Marți	M. Fevronia	Prosper	
26 Mercuri	C. David	Ioan și Pav.	
27 Joi	P. Samson	Ladislau	
28 Vineri	Chtr. și Ioan	Leon	
29 Sâmb.	(†) Sf. Ap. Petru și Pavel	(†) Sf. Petru și Pav.	
30 Dum.	Sob. SS. 12 Ap. ⑤	Amint. Paul	
Dum. II d. Rus. Ev. Mat. IV. 18-23. Gl. 1. Sf. 2.			

Soarele.

1 luniie răs. 4 ore
34 m. Ap. 8 ore 8 m.
11 luniie răsare 4 ore
29 m. Ap. 8 ore 17 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 nor și vânt. 2—4
bine. 5 vânt. 6 ploae.
7—11 bine și vânt. 12
ploae. 13 bine. 14—15
nor cu soare. 16 ploae.
17—18 mestecat. 19
ploae. 20—24 bine. 25
ploae mare. 26 nor cu
soare. 27—30 ploae.

Prognosticuri.

În ziua Nașterii
lui Ioan Botezătorul
dacă va răsări soa-
rele de vreme și fru-
mos și peste zi tot
fînr'un cîmp va stră-
luci până va apune,
însemnează a fi vreme
bună la secerat și la
costi. Însă la Sf. Ioan
de va ploua sau va
fi negură, așa va fi
și în vremea seceret.
În luna aceasta de
va tuna, rod la pâne
vom avea, iar vaele
vor rămănea sterpe.

Sfaturi economice.

Cucuruzul se sapă și întăia oară și a doua oară.
Nu lăsa prea dese firele, rărește bine și cosește fânățele.
Sapă cartofii, adună frunze și le usucă, fin mai mult ca
fânul. Ajută roiurile slabe, dă-le miere ori apă dulce.
În vie umblă des, o stropește. Valorizează cireșele și
vișinele.

Insemnări.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Iulie

are 31 zile

Cuptor

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Luni	Cosma și Dam.	Sâng. D. N. I. C.	
2 Marți	Vestmânt. M. Dlui	Vestm. Mariei	
3 Mercuri	M. Iacint	Anatol	
4 Joi	P. Andreiu	Berta	
5 Vineri	C. Atanasie	Zoe	
6 Sâmb.	C. Sisoe	Tranquiliu	
7 Dum.	C. Toma	Ciril și Met.	
Dum. III. d. Rus. Ev. Mat. VI 22-33. Gl. 2. Sf. 3.			
8 Luni	M. Procopie	Procopiu	
9 Marți	M. Panerație	Deronica	
10 Mercuri	45 Muc. din N.	Rufina	
11 Joi	M. Eufemia	Pius I	
12 Vineri	M. Proc. și Br.	Ioan Gual.	
13 Sâmb.	Sob. Arh. Gav.	Margareta	
14 Dum.	Ap. Achila	Bonaventura	
Dum. IV. d. Rus. (Sl. Părinți). Ev. Mat. V., 14-20. Gl. 3. Sf. 4.			
15 Luni	M. Chir. și Iul. (†)	Împărat Ap.	
16 Marți	M. Atinogen	Maria Carm.	
17 Merc.	M. Marina	Alexe	
18 Joi	M. Emilian	Camil	
19 Vineri	C. Maerina	Dincentiu	
20 Sâmb.	(†) Pr. Ilie	Pr. Ilie	
21 Dum.	C. Sim. și Ioan	Praxeda	
Dum. V. d. Rus. Ev. Mat. VIII, 28-33 Gl. 4. Sf. 5.			
22 Luni	† Maria Magd. (†)	Maria Magd.	
23 Marți	M. Trof., Foca	Apolinar	
24 Mercuri	M. Cristina	Cristina	
25 Joi	† Ad. S. Ana	Ap. Iacob	
26 Vineri	M. Ermolae	Ana	
27 Sâmb.	† M. Pantel.	Pantelimon	
28 Dum.	Ap. Prohor	Nazarie	
Dum. VI. d. Rus. Ev. Mat. IX, 1-8. Gl. 5. Sf. 6.			
29 Luni	M. Calinie	Marta	
30 Marți	A. Sila și Silu. (†)	Abdon	
31 Mercuri	P. Eudochiu	Ign. Loyola	

Însemnări.

Soarele.

1 lulle răs. 4 ore
31 m. Ap. 8 ore 21 m.
11 lulle răsare 4 ore
39 m. Ap. 8 ore 17 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—2 bine, 3—5
ploae și vânt, 6 bine
și vânt, 7 bine, 8—9
ploae, 10—11 bine,
12—15 ploae și vânt,
16—17 bine, 18—20 ploae,
21—24 bine, 25 nor'cu
soare, 26—27 ploae
mare, 28—29 bine, 30
ploae, 31 bine.

Prognosticul.

2 săptămâni înainte
de 15 zile ale lunii
lulle dacă va fi senin,
în zilele acestea că-
nești, căci așa se
numesc, pâinea va
rodi bine pe locurile
mai joase, iar de va
fi și ploae bucatele
asemenea vor rodi
bine și pe locurile
mai înalte. În 15 lulle
de va tuna mai în-
ainte cu un etas de
miazăzi însemnează
iarnă târzie, iar dacă
soarele va străluci,
iarnă de mijloc însă
cu mari răceli, iar
dacă va ploua, va fi
și iarna cu ploae
amestecată.

Sfaturi economice.

Încep căldurile mari și lucrul cel mult. Seceră numai
dacă e copt bine grâul, iar ovăsul tăiat îl lasă la vatră
să ae usuce paiele. Grâul treerat îl întoarce. Alege tri-
foiul și lucerna de sămânță. Plivește legumele, udatul nu-
uita. Porcii îi închide, acum vin boalele pentru ei, dease-
menea și hoarele. Stropește vița și o plivește. Sprijinește
pomii încărcăți. Bea apă răcorită și nu multă. Grijiți să
nu mănânce copiii poame crude, mai ales prune. Nu vinde
bucatele, holdele le asigură.

August are 31 zile Măsălar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Joi	Inch. Sf. Cruce	Lanț. Petru	
2 Vineri	S. Ștefan	Alfons Lig.	
3 Sâmb.	C. P. Isachle	Ștefan	
4 Dum.	SS. 7 ceconi Efes.	Dominte	
Dum. VII. d. Rus. Ev. Mat. IX. 27—35. Ul. 6. Șf. 7.			
5 Luni	E. Busigen	Maria Niu.	
6 Marți	(+) Schimb. față D	(+) Schimb. față	
7 Mercuri	C. Domește	Caietan	
8 Joi	P. Emilian	Chtriac	
9 Vineri	† Ap. Matia	Roman	
10 Sâmb.	M. Laurențiu	Laurențiu	
11 Dum.	M. Eupludiae.	Susana	
Dum. VIII. d. Rus. Ev. Mat. XIV. 14—22. Ul. 7. Șf. 8.			
12 Luni	M. Foșe și An.	Clara	
13 Marți	C. Maxim	Casian	
14 Mercuri	Pr. Michea	Eusebiu	
15 Joi	(+) Ad. Născ. de D-zeu	(+) Adam Născ.	
16 Vineri	M. Diomid	Ioachim	
17 Sâmb.	M. Miron	Hiacint	
18 Dum.	M. Flor și Laur	Agapit	
Dum. IX. d. Rus. Ev. Mat. XIV. 23—34. Ul. 8. Șf. 9.			
19 Luni	M. Andr. Strat	Urban II	
20 Marți	Pr. Samuil	Bernard	
21 Mercuri	Ap. Tadeu	Ioana	
22 Joi	M. Agatonie	Simforian	
23 Vineri	M. Lup	Sidoniu	
24 Sâmb.	M. Eutliche	Dartolomeu	
25 Dum.	Ap. Bartolomeiu	Ludovie	
Dum. X. d. Rus. Ev. Mat. VIII. 5—13. Ul. 1. Șf. 10.			
26 Luni	M. Adrian	Zefiriu	
27 Marți	C. Pimen	Iosif	
28 Mercuri	C. Moise Arapul	Augustin	
29 Joi	(+) Tăler. cap. S. Ioan	(+) Tălerea C.	
30 Vineri	P. Al. Ioan, P.	Roza	
31 Sâmb.	Br. Născ. D-zeu	Raimund	

Soarele.

1 August răs. 5 oré
2 m. Ap. 7 ore 55 m.
11 August răs. 5 ore
14 m. Ap. 7 ore 42 m

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—5 bine și ploae,
6 mestecat, 7—11 ploae,
12—22 bine, 23—24 nor
cu soare, 25—29 bine,
30—31 nor și ceață.

Prognozele.

În ziua praznleului
Adormirii Maicii Dom-
nului de va fi senin,
poamele se vor coace
bine, măcar de se
vor fi și stricat în-
ainte de aceasta.
În ziua aceasta de
vei afla strugurii copți,
să tragi nădejde și de
vin. În 25 August (ziua
Sf. Bartolomeu) de
va fi senină și fru-
moasă, însemnează
că întreagă toamnă
va fi mai mult fru-
moasă și senină, de-
cât ploioasă și rea.

Insemnări.

Sfaturi economice.

Culege fasolea, cânepa, te pregătește de anul care
vine. Ară din vreme ogoarele după ce le-ai gunoit. Nu
lăsa gunoiul în curte, scoate-l din vreme. Grădina bogată
vine culeasă. Prunele le adună coapte, fă magiun și-l
valorizează. Din merele cari cad dacă sunt coapte poți
să faci vin de mere. Uscă frunza pe țelină și pătrânjel.
Urdinișul îl strâmtează, vremea rece începe. Vișa începe
a se îndulci, piersicile sunt coapte și de valoare. Gân-
diți-vă la copiii de școală și nu uita că cereri de înscriere
la cele mai multe școli se primesc numai până în 15 August.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	Cuv. Simeon	Egidiu	
Dum. XI. d. Rus. Ev. Mat. XVIII. 23—35. Gl. 2. Sf. 11.			
2 Luni	M. Mamant	Stefan	
3 Marți	M. Antim	Serafina	
4 Mercuri	M. Vavila	Rozalia	
5 Joi	Pr. Zaharia	Laurent	
6 Vineri	Min. Arh. Mih.	Magnus	
7 Sâmb.	M. Sozont	Regina	
8 Dum.	(+) Nasl. N. de I-zoa	(+) Nasl. Martel	
Dum. înainte de Înălț. sf. Crucl. Ev. Ioan III. 13—17. Gl. 3. Sf. 1.			
9 Luni	† Ioach. și Ana	Gorgoniu	
10 Marți	M. Minodora	Nicol. Tolent.	
11 Mere.	C. Teodora	Protus	
12 Joi	M. Autonom	Valerian	
13 Vineri	M. Corn. Sut.	Maurilus	
14 Sâmb.	(+) Înălțarea Sf. Crucl	(+) Înălț. s. Crucl	
15 Dum.	Nich. Rom.	Nicomed	
Dum. după Înălț. sf. Crucl. Ev. Mareu VIII. 34—38. Gl. 4. Sf. 2.			
16 Luni	M. Eufemia	Eufemia	
17 Marți	M. Sofia	Lambert	
18 Mercuri	C. Eumente	Iosif Cup.	
19 Joi	M. Trofim	Ianuarie	
20 Vineri	M. Bustafte	Bustachiu	
21 Sâmb.	Ap. Codrat	Mateiu	
22 Dum.	M. Foca	Toma Ulanov	
Dum XIV. d. Rus. Ev. Luca V. 1—11. Gl. 5. Sf. 3.			
23 Luni	† Zem. S. I. B.	Linus	
24 Marți	M. Tecla	Rupertus	
25 Mercuri	C. Eufrosina	Firmin	
26 Joi	† Ad. S. I. Ev.	Ciprian	
27 Vineri	M. Calistrat	Cosma și Dam.	
28 Sâmb.	P. Hariton	Denceslau	
29 Dum.	P. Chiriac	Mihail	
Dum. XV. d. Rus. Ev. Luca VI. 31—36. Gl. 6. Sf. 4.			
30 Luni	M. Gregorlu	Ieronim	

Soarele.

1 Sept. răs. 5 ore
42 m. Ap. 6 ore 4 m.
11 Sept. răs. 6 ore
54 m. Ap. 6 ore 44 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—5 bine, 6 nor,
7 ploae, 8—14 bine,
15—16 ploae, 17 bine,
18 frig, 19—24 bine,
25—26 ploae, 27 bine,
28 vânt, 29—30 ploae.

Prognosticuri.

În 10 sau 11 a lunii
acesteia dacă va fi
sentin, poame multe
vom avea, vîn însă va
fi puțin dar bun. De
voești să știi anul vi-
itor cum va fi, atunci
să lei mere de stejar
și să le erept și dacă
vei găsi întrânsele
patangen, anul va fi
rău, iar de vei găsi
museă, anul va fi de
mijloc, iar de vei găsi
verme, an bun va fi,
iar de nu vei găsi
nimica să te temi de
ciumă. De vor fi go-
goașe multe, iarna se
începe de vreme.

În luna aceasta
întră Soarele în sem-
nul cerului Cumpăna
și se face ziua cu
noaptea egală.

Siaturi economice.

Hambarele se umplu și cu cucuruz. Bostanii se
culeg și se face imediat după tăierea tuteilor arătura
pentru grâu. Se scot cartofii, dar numai pe vreme uscată.
Adună semințe dela zarzavaturi, scoate-le și le așează în
nisip. Perele iernatice le culege și le pune pe polițe în
pivniță să se înmoaie. Păstrează fructele, mai târziu au
preț bun. Pregătește butoaiele pentru vin și poți lua
mierea dela albine.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Marți	Ap. Anania	Remigius	
2 Mercuri	M. Ciprian	† Inq. Păzitori	
3 Joi	M. Dion. Ar.	Candid	
4 Vineri	M. Ieroteiu	Francisc Ass.	
5 Sâmb.	M. Haretina	Placid	
6 Dum.	Ap. Toma	Bruno	
Dum. XDL d. Rus. Ev. Luca VII, 11—16. Gl. 7. Sf. 5.			
7 Luni	M. Sergie	Marcus	
8 Marți	C. Pelagia	Brigita	
9 Mercuri	Ap. Iacob	Dionisie	
10 Joi	M. Eulampie	Francisc B.	
11 Vineri	Ap. Filip	Nicasiu	
12 Sâmb.	M. Prou. Tar.	Serafin	
13 Dum.	M. Carp și P.	Eduard	
Dum. XVII. d. Rus. (SS. Păr.) Ev. IV. Luca VIII, 5—15. Gl. 8. Sf. 6.			
14 Luni	(†) Cuv. Paraschiva	Callist	
15 Marți	M. Lucian	Teresia	
16 Mercuri	M. Longin	Gal	
17 Joi	Pr. Osie	Hedolga	
18 Vineri	Ap. Ev. Luca	Luca	
19 Sâmb.	Pr. Ioli	Petru Ale.	
20 Dum.	M. Artemie	Ioan Cant.	
Dum. XVIII. d. Rus. Ev. Luca VIII, 26—39. Gl. 1. Sf. 7.			
21 Luni	C. P. Ilarion	Ilarion	
22 Marți	A. Averechie	Cordula	
23 Merc.	Ap. Iac. fr. Dlui	Ioan Cap.	
24 Joi	M. Areta	Rafail	
25 Vineri	M. Marcian	Chrisant	
26 Sâmb.	(†) Mucenții Dimitrie	Evarist	
27 Dum.	M. Nestor	Frumanțiu	
Dum. XIX. d. Rus. Ev. Luca VIII, 41—56. Gl. 2. Sf. 8.			
28 Luni	M. Terenție	Simon și Iuda	
29 Marți	M. Anastasia	Narcis	
30 Mercuri	M. Zenovie	Alfons	
31 Joi	Ap. Eustachie	Antoniu	

Insemnări.

Soarele.

1 Oct. răs. 8 ore
20 m. Ap. 8 ore 5 m.
11 Oct. răsare 6 ore
34 m. Ap. 5 ore 45 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ninsoare, 2-3
noaptea frig, 4-5 bine,
6 ninsoare, 7-8 vijor
și vânt, 9-15 bine și
ploacă, 16-21 bine și
cald, 22 moină și ceață
23-31 ger și ceață.

Prognosticeul.

Dacă în luna aceea-
sta nu va pleca frunza
de pe pomi înseamnă
că va fi iarnă aspră
și iute, iar de vor fi
omide și alți mulți
vermi vor fi. Dacă
va ploua la sfârșitul
lunii acesteta, vara
va fi de vreme și ro-
ditoare, iar de va fi
ploaie eu ^{plouă} la
apusul soarelui, va
fi roada de mijloc.
Bine să tei seama,
în ce zi din luna
aceasta va cădea ză-
padă și din ziua acea
vei număra zilele
până la nașterea lunii
viitoare, fiindcă atâta
va ploua și va ninge
la iarnă. Unii numără
zilele din nașterea
lunii acesteta de acum
până la ziua întru
carea va fi cea din-
tâi naștere a lumii.

Staturi economice.

După ziua Crucii se începe gândul sămănăturilor
de toamnă. Vitele acum se pun pe tesle, fă-ți socoteala
cu nutrețul. Adu-ți la cale grajdurile și nu risipi cu hrana.
Stupii se retrag pentru iarnă. Nucile se usucă bine și le
spală bine, au valoare mai mare.

Serile lungi, fusul se întoarce și călturarul din casă
cetește și allora câte ceva bun.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dinert	Cosma și Dam.	(+) Toți sfinții	
2 Sâmb.	M. Achindin	Zlăua morților	
3 Dum.	M. Achepsima	Hubert	
Dum. XX. d. Rus. Ev. V. Luca XXI, 19—31. Gl. 3. Sf. 9.			
4 Luni	C. Ioanlehte	Carol Bor.	
5 Marți	M. Galaeteon	Emeric	
6 Mercuri	P. Pavel	Leonard	
7 Joi	SS.33 M. d. M.	Engelbert	
8 Vineri	(+) Arb. Mihail și Gavril	Vital	
9 Sâmb.	M. Onisifor	Teodor	
10 Dum.	Ap. Er. și soții	Andrieu Av.	
Dum. XXI. d. Rus. Ev. Luca X, 25—37. Gl. 4. Sf. 10.			
11 Luni	M. Victor și Mina	Martin ep.	
12 Marți	S. Ioan Milost.	Didacus	
13 Mercuri	† Ioan G. d. aur	Stanislau	
14 Joi	† Ap. Filip	Iosafat	
15 Vineri	M. Gurie	Gertruda	
16 Sâmb.	† Ap. Ev. Matei	Edmund	
17 Dum.	P. Grigorie	Grigore	
Dum. XXII. d. Rus. Ev. Luca XII, 16—31. Gl. 5. Sf. 11.			
18 Luni	M. Platon	Odon	
19 Marți	Pr. Avdie	Elisabeta	
20 Mercuri	C. Grig. Decap.	Felix	
21 Joi	(+) Intrarea în biserică	† Intr. în bis.	
22 Vineri	Ap. Filimon	Cecilia	
23 Sâmb.	P. Amfilohie	Clemens	
24 Dum.	P. Clement	Ioan	
Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca XIII, 10—27. Gl. 6. Sf. 1.			
25 Luni	† M. Beaterina	Beaterina	
26 Marți	C. Alipie	Silvestru	
27 Mercuri	M. Iac. Persul	Sanislau	
28 Joi	M. Ștef. cel nou	Sosten	
29 Vineri	M. Paramon	Saturnin	
30 Sâmb.	† Ap. Andreu	Andrieu	

Soarele.

1 Nou. răs. 7 ore
4 m. Ap. 5 ore 8 m.
11 Nou. răsare 7 ore
18 m. Ap. 4 ore 55 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 frig. nor și
ceață, 5—8 mai cald,
9—13 vânt și ger uscat,
14 mai cald, noaptea
ninge, 15—22 tot frig.
23—24 nor și vânt, 25
ninge, 26 furtună cu
vânt, 27—28 ninsoare
și vânt, 29—30 senin.

Prognosticuri.

În ce timp va fi
timpul la 26 ale lunel
lui Noembrie, ase-
menea va fi și în luna
lui Februarie și ce-
lelalte zile până la
sfârșitul lunii. Să lei
seama cum se va
preface vremea întru
aceea zi, așa într'un
timp va fi timpul și
în lunile viitoare,
adecă în Martie, Apr.
și altele până la îm-
plinirea anului. Daeă
va tuna când soarele
se va afla în semnul
Săgetătorului însem-
nează, că săcara să-
mănată la loc înalt
va fi bună, iar cea-
laltă slabă.

Insemnări.

Statuti economice.

Se scoate gunoiul, se sădesc pomi, se sapă ră-
zoarele și pomii îi îngrijește. Pune spini în jurul lor, să
nu-i roadă iepurii. Se strânge varza și se pune pe iarnă.
Vița se îngroapă. Se repară uneltele de casă și se aduce
în ordine casa și grădina.

Decembrie are 31 zile

Indrea

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	Naum	Natalia	
Dum. XXIV. d. Rus. Ev. Luca XVIII, 18—27. Gl. 7. Sf. 2.			
2 Luni	Pr. Avacum ☾	Advent	
3 Marți	Pr. Sofronie	Franc. Xaver	
4 Mercuri	† M. Varvara	Barbara	
5 Joi	C. Sava cel sf.	Sava	
6 Vineri	(†) S. Nicolae	Nicolae	
7 Sâmb.	P. Ambrozie	Ambrosie	
8 Dum.	C. Patapie	(†) Conceptio	
Dum. XXV. d. Rus. Ev. Luca XVIII, 35—43. Gl. 8 Sf. 3.			
9 Luni	† Zem. St. Ane ☽	Valeria	
10 Marți	M. Mina, Brm.	Melehiade	
11 Mercuri	C. Danil st.	Damasus	
12 Joi	† P. Spiridon	Maxentia	
13 Vineri	M. Eustatie	Lucia	
14 Sâmb.	M. Tirs și soți	Spiridon	
15 Dum.	† M. Elefterie	Chiliana	
Dum. Strămoșilor. Ev. XI Luca XII, 16—24. Gl. 1. Sf. 4.			
16 Luni	Pr. Ageu	Eusebiu	
17 Marți	Pr. Danil ☾	Lazar ep.	
18 Mercuri	M. Sebastian	Grațian	
19 Joi	M. Bonifactu	Menesiu	
20 Vineri	M. Ignatie	Liberat	
21 Sâmb.	M. Iuliana	Ap. Toma	
22 Dum.	M. Anastasia	Flavian	
Dum. înainte de Nașt. D-lui. Ev. Mat. I, 1—25 Gl. 2. Sf. 5.			
23 Luni	SS. 10 mil d. M.	Detoria	
24 Marți	M. Eugenia ☽	Adam și Eva	
25 Mercuri	(†) Nașterea D-lui	(†) Nașt. D-lui	
26 Joi	(†) S. Născ. de D-zeu	(†) S. Ștefan	
27 Vineri	(†) Ap. și Măd. Ștefan	† Ev. Ioan	
28 Sâmb.	SS. 20 mil M.	Pruncii nev.	
29 Dum.	Pruncii uc. de I.	Ep. Toma	
Dum. d. Nașt. D lui. Ev. Mat. II, 13—23. Gl. 3 Sf. 6.			
30 Luni	M. Antsia	Eugeniu	
31 Marți	C. Melania	Silvestru	

Insemnări.

Soarele.

1 Dec. răs. 7 ore
45 m. Ap. 4 ore 37 m.
11 Dec. răsare 7 ore
57 m. Ap. 4 ore 35 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 ger, 5—6 nor
și plecat spre ploaie.
7—10 nor și ceață, 11—12
moină, 13 vânt, 14—15
ploaie cu ninsoare,
16—17 ninge, 18—23 ger
și vânt, 24—25 ninge,
26—27 nor, 28—29 moină,
30—31 ger.

Prognosticuri.

De se va întâmpla
Nașterea lui Christos
Dumineca, iarna va
fi caldă, îndoită, rea
și ploioasă. Primă-
vara ploioasă și căl-
duroasă. Vara dese-
loasă și secetoasă,
și cu bună vreme.
Toamna ploioasă și
vânturoasă. Vile și
săcara vor fi foarte
bune. Prin grădini
legumi de-ajuns. Pe
vremea secerei va fi
și vremea bună. Po-
ame multe, împletitură
puțină. Dobitoacele
și fiarele se vor în-
mulți. Oamenii bătrâni
și femei îngreunate
vor muri, iar cei că-
sătorii vreașă pac-
nică vor trăi.

Sfaturi economice.

Se aduc lemne la casă, iarna se pune. Se mai duce
gunoiul. Vitele trebuie bine îngrijite, altcum slăbesc și
nu pot răzbi la primăvară. Dă-le tărâțe cât de des și dela
vișei să nu tragi laptele.

În casă aerizește des și cu rășboiul nu conteni. Te
gândește la anul care vine și fă-ți planurile pentru viitor.

Toate drepturile rezervate.**Târgurile anuale din Transilvania**

întocmite după datele adunate dela comunele respective.

Zilele sunt puse după calendarul nou.

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s'ar face în privința târgurilor.

	= Târg de marfă			= Târg de vite cornute
	= " " vite			= " " oi.
	= " " cai			= " " porci

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

- Abrud** și 4 Martie, 6 Maiu, 29 Iulie, 30 Sept., 23 Dec.
Agârbiciu (lângă Copsa-mică) 20 Martie și 29 Oct.
 — 21 Martie și 30 Octomvrie.
Agârbiciu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Noemvrie
 — 19 Martie; 15 Noemvrie.
Aghiriș (jud. Cluj) 1 Februarie, 3 Maiu, 1 August,
 3 Noemvrie.
Agnita 19—20 Martie, 18—19 Iunie, 12—13 Octomvrie,
 19—20 Decemvrie — 22 Martie, 21 Iunie, 15 Oct.,
 21 Decemvrie.
Aita-Mare 15 Februarie, 30 Maiu, 28 Dec. — 16 Febr.,
 31 Maiu, 29 Dec.
Aind 22—23 Ianuarie, 1 Martie, 5—7 Maiu, 16—18 Aug.,
 13—15 Oct.; 1—4 Maiu. — 25 Ianuarie, 8 Maiu,
 19 August, 16 Octomvrie.
Alămor și 4 Martie, 3 Septemvrie.
Alba-Iulia 13—14 Aprilie, 23—24 Iulie, 27—28 Sept.,
 14—15 Dec. — 16 Aprilie, 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.
Albac, 1 Maiu.
Alțina 18 Februarie, 29 August. — 20 Februarie,
 31 August,

- Amnaș 🐾 10 Februarie, 5 Iulie. — 📦 11 Febr., 6 Iulie.
 Apahida (jud. Cluj) 🐾 11—12 Febr., 10—11 Iulie, 25—26
 Sept., 17—18 Nov.
 Apoldul-de-jos 🐾 2—3 Ianuarie, 10—11 August. —
 📦 3 Ianuarie, 11 Aug.
 Apoldul-de-sus 🐾 17—18 Martie, 17—18 Noemvrie,
 — 📦 19 Martie, 19 Noemvrie.
 Arad 🐾 și 📦 5—9 Aprilie, 5—9 Iulie, 1—5 Nov.
 Archita 🐾 19 Aprilie, 11 Oct. — 🐾 21 Aprilie, 13 Oct.
 — 📦 24 Aprilie, 16 Octomvrie.
 Archiud 📦 24 Aprilie, 16 Octomvrie.
 Ardhat 🐾 și 📦 4 Martie, 17 Iunie, 19 August, 11 Nov.
 Armeni 📦 5 Februarie, 21 Iulie.
 Arpașul-de-jos 🐾 21 Martie, 4—5 Iulie, 20 Septemvrie,
 9—10 Octomvrie. — 📦 22 Martie, 6 Iulie, 20 Sept.,
 11 Octomvrie.
 Asuașul de sus (Sălaj) 🐾 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie,
 24 Septemvrie — 📦 21—22 Ianuarie, 21—22 Martie,
 5—6 Iulie, 25—26 Septemvrie.
 Așel 🐾 11—12 Febr., 21—22 Aprilie, 8—9 August,
 3—4 Decemvrie, — 📦 14 Februarie, 24 Aprilie,
 11 Aug., 6 Decemvrie.
 Atid (jud. Mureș) 🐾 31 Ian., — 2 Febr., 1—3 Aprilie,
 17—19 Iunie, 26—28 Sept. 📦 3 Februarie, 4 Aprilie,
 20 Iunie, 29 Septemvrie.
 Avrig 🐾 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Oct. —
 📦 20 Martie, 2 Iunie, 13 August, 2 Octomvrie.
 Bacău 29 Iunie, 29 August, durează 15 zile.
 Băgaclu 🐾 7 Martie, 24 Octomvrie.
 Bahnea 🐾 3—5 Martie, 9—11 Iunie, 28—30 Iulie,
 27—29 Septemvrie, 12—14 Dec. — 📦 6 Martie,
 12 Iunie, 31 Iulie, 30 Septemvrie, 15 Dec.
 Bala-de-Criș 🐾 și 📦 20 Martie, 19 Iunie, 18 Septemvrie,
 18 Decemvrie.
 Bala-mare 🐾 21 Ianuarie, 25 Martie, 24 Iunie, 25 Aug.,
 11 Nov. — 📦 22 Ian., 26 Martie, 25 Iunie, 27 Aug.,
 12 Nov.
 Bălăușeri (T.-mică) 🐾 2 Martie, 7 Maiu, 16 Iulie,
 12 Sept. 19 Dec. — 📦 3 Martie, 8 Maiu, 17 Iulie,
 13 Septemvrie, 20 Decemvrie.

- Bălcaciu 🐄 15—17 Martie, 6—8 Noemvrie. — 🏠 18 Martie, 9 Noemvrie.
- Balinț 🐄 și 🏠 4 Aprilie, 6 Iunie, 5 Septemvrie, 5 Dec.
- Balsa (j. Hunedoara) 🐄 și 🏠 25 Martie, 24 Iunie, 26 Oct.
- Bandul-de-Mureș 🐄 28—30 Aprilie, 28—30 Octomvrie.
— 🏠 1 Maiu, 1 Nov.
- Baraolt 🐄 31 Ianuarie — 2 Febr., 29—31 Maiu, 18—20 Aug., 9—11 Nov. — 🏠 3 Februarie, 1 Iunie, 21 August, 12 Noemvrie.
- Bărcuț (jud. T-mare) 🐄 19—20 Martie, 14—15 Oct.,
— 🏠 21 Martie, 16 Octomvrie.
- Bârlad 🐄 și 🏠 15—29 August.
- Bărghiș 🐄 13 Maiu, 7 Oct. — 🏠 14 Maiu, 8 Oct.
- Bârzava (jud. Arad) 🐄 și 🏠 10 Martie, 23 Iunie, 12 Aug., 13 Octomvrie.
- Batoș 🐄 25—26 Ianuarie, 19—20 Maiu, 12—13 Noemvrie.
— 🏠 27 Ian. 21 Maiu, 14 Noemvrie.
- Bazna 🐄 29—31 Martie, 29—31 Iulie. — 🏠 1 Aprilie, 1 August.
- Beclean 🐄 5 Aprilie, 3 Iunie, 2 Sept., 25 Noemvrie.
— 🏠 6 Aprilie 4 Iunie, 3 Septemvrie, 26 Noemvrie.
- Beiuș 🐄 și 🏠 31 Ian.—1 Febr., 25—26 Aprilie, 18—19 Iulie, 24—25 Oct.
- Beltiug (j. Satu-mare) 🐄 21 Febr., 17 Martie, 5 Iunie, 17 Iulie, 18 Oct.
- Bellu (j. Bihor) 🐄 2 Aprilie, 28 Maiu, 27 August, 15 Octomvrie. — 🏠 3 Aprilie, 29 Maiu, 28 August, 18 Octomvrie.
- Berchez (j. Satu-mare) 🐄 și 🏠 11 Ianuarie, 26 Aprilie, 28 Iunie, 25 Oct.
- Berzasca 🐄 23 Aprilie, 13 Iulie, 26 Oct.
- Bleazul ardelean (jud. Neamțu fost Ciuc) 🐄 11—13 Aprilie, 20—23 Sept — 🏠 14 Aprilie, 23 Septemvrie.
- Blertan 🐄 14 Aprilie, 2 Septemvrie, 20 Decemvrie.
— 🏠 17 Aprilie, 5 Septemvrie, 23 Decemvrie.
- Bileag (j. Năsăud) 🏠 22 Martie.
- Birchiș 🐄 și 🏠 16 Ian., 25 Martie, 10 Iunie.
- Bistrița 🐄 10—11 Martie, 14—16 Maiu, 22—27 Aug. 17—19 Nov. — 🏠 12 Martie, 17 Maiu, 28 Aug., 20 Nov.

- Blaj 🐾 11—12 Aprilie, 30 Iunie—1 Iulie, 25—27 Sept.,
3—5 Decembrie. — 🌀 13 Aprilie, 2 Iulie, 28 Sept.,
6 Dec.
- Bogşa-Montană 🐾 și 🌀 4—5 Aprilie, 9—11 Mai, 4—6
Iulie, 19—21 Sept.
- Boian 🐾 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Septembrie,
11—13 Decembrie — 🌀 13 Martie, 14 Iunie, 13 Sep-
tembrie, 14 Decembrie.
- Bontida 🐾 13 Ian., 31 Martie, 29 Iunie, 20 Octombrie.
— 🌀 14 Ianuarie. 1 Aprilie, 30 Iunie, 21 Octombrie.
- Boroşneul-mare 🐾 și 🌀 22—23 Februarie, 16—17 Maiu,
22—23 August. 7—8 Noembrie.
- Borşa (jud. Cluj) 🐾 23 Febr., 5 Maiu, 4 August, 3 Oct.
— 🌀 24 Febr., 6 Maiu, 5 Aug., 4 Oct.
- Bozoviciu 🐾 1 Octombrie, 17 Decembrie, — 🌀 2 Oct.,
18 Decembrie.
- Brad (jud. Hunedoara) 🐾 și 🌀 7 Martie, 6 Iunie, 5 Sept.,
5 Decembrie.
- Braşov 🐾 6 Apr., 24 Iunie, 21 Octombrie. — 🌀 22 Oct.
Barteiu 🐾 și 🌀 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Brestovaț 🐾 și 🌀 5 Aprilie, 11 Octombrie.
- Breţcu 🐾 24 Ian., 6 August, 25 Sept. — 🌀 25 Ianuarie,
7 Aug., 26 Sept
- Bruin 🐾 și 🌀 1 Martie, 24 Octombrie.
- Budiul-de-Câmpie 🐾 16—18 Iunie, 16—17 Septembrie.
— 🌀 19 Iunie, 18 Sept.
- Buneşti 🐾 10—11 Februarie, 16—17 August. —
🌀 13 Febr., 18 August.
- Buteni (jud. Arad) 🐾 și 🌀 28 Ianuarie, 17 Iunie, 2 Sept.,
23 Decembrie.
- Buziaş 🐾 și 🌀 25 Ianuarie, 26 Aprilie, 26 Iulie, 4 Oct.
- Câlnic (jud. Alba), 🐾 3 Iulie, 2 Dec. — 🌀 4 Iulie, 3 Dec.
- Caransebeş 🐾 și 🌀 31 Ian.—2 Febr. 25—27 Aprilie,
1—3 August. 3—5 Oct.
- Câmpeni (jud. Turda) 🐾 și 🌀 13 Febr., 18 Aprilie,
13 Iunie, 9 Iulie, 28 August, 5 Noembrie.
- Cața 🐾 6 Maiu, 15 Sept. — 🌀 7 Maiu, 16 Sept.
- Cârţa (judeţul Ciuc) 🐾 8—10 Martie, 21—23 Iunie,
13—15 Octombrie. — 🌀 11 Martie, 24 Iunie, 16 Oct.

Cătina ☉ 2 Febr., 24 Iunie, 21 Nov.

Cehul-Silvaniei ☿ 22 Febr., 28 Martie, 6 Aprilie, 13 Iulie,
25 Iulie, 12 Sept., 24 Oct., 19 Dec. — ☉ 23 Febr.,
29 Martie, 14 Iunie, 26 Iulie, 13 Sept 25 Octomvrie,
20 Decemvrie.

Celca (j. Bihor) ☿ și ☉ 16—17 Ianuarie, 24—25 Aprilie,
26—27 Iunie, 16—17 Octomvrie.

Cernatu (jud. Brașov) ☿ și ☉ 3 Maiu, 20 Sept.

Cernatul-de-jos ☿ 2 Aprilie, 5 Iulie, 20 Decemvrie.
— ☉ 3 Aprilie, 5 Iulie, 20 Decemvrie.

Cetatea-de-baltă ☿ 14 Aprilie și 14 August. — ☿ 1—3
Martie. 12—14 Aprilie, 14—16 Iunie, 18—20 August,
5—7 Oct., 20—22 Dec. — ☉ 4 Martie, 15 Aprilie,
17 Iunie, 21 August, 8 Oct., 23 Decemvrie

Chendul-mic (jud. Târnava-mică) ☿ 16—18 Februarie,
4—6 Noemvrie. — ☉ 19 Februarie, 7 Noemvrie.

Chibed ☿ 13—14 Febr., 16—17 Maiu, 30 Nov.—1 Dec.
— ☉ 16 Februarie, 19 Maiu, 2 Decemvrie.

Chindul-mic ☿ 19—21 Febr., 4—6 Nov. — ☉ 22 Febr.,
7 Noemvrie.

Chirpăr ☿ 26 Ian., 13 Aprilie, 10 Iulie. — ☉ 28 Ian.,
15 Aprilie, 12 Iulie.

Ciachi-Gârbău ☿ 20 Febr., 4 Iunie, 5 Sept. — ☉ 21 Febr.,
5 Iunie, 6 Sept.

Cincul-mare ☿ 15 Martie, 17 Iunie, 27 Sept., 8 Dec. —
☉ 18 Martie, 19 Iun., 30 Sept., 11 Dec.

Cincul-mic (Cincșor) ☿ 29 Martie, 15 Iulie, 20 Octomvrie.
— ☉ 1 Apr., 16 Iulie, 21 Octomvrie.

Ciocman, ☉ 8 Ianuarie, 27 Octomvrie.

Cisnădie ☉ 29 Iunie, 29 August.

Ciuc-Sândonic ☿ 17—18 Martie, 8—9 Octomvrie. —
☉ 19 Martie, 10 Oct

Ciuc-Sângeorgiu (jud. Ciuc) ☿ 13—14 Aprilie, 18—19
Dec. — ☉ 15 Apr., 20 Decemvrie.

Ciuc-Sânmartin ☿ 1—2 Maiu, 7—8 Nov. — ☉ 3 Maiu,
9 Noemvrie.

Ciuchici (jud. Caraș) ☿ și ☉ 2 Febr. 21 Maiu, 15 Aug.,
26 Octomvrie.

- Cluj 🐾 27—28 Apr. — 🐾 7—9 Ian., 9—11 Martie, 10—12 Iunie, 29—31 Aug., 30 Oct.—1 Nov. — 🍷 10 Ianuarie, 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov.
- Codlea 🐾 24 Aprilie, 29 Septembrie. — 🍷 25 Aprilie, 30 Septembrie.
- Cohalm-Rupea 🐾 7—9 Ianuarie, 10 Aprilie, 22—24 Iulie, 7—9 Oct. — 🍷 10 Ian., 11 Aprilie, 25 Iulie, 10 Oct.
- Cojocna 🐾 9—10 Aprilie, 2—3 Nov. — 🍷 11 Apr., 4 Nov.
- Comloșul mare (Timiș) 🐾 27 Febr., 12 Iunie, 28 August. — 🍷 28 Febr., 13 Iunie, 29 August.
- Copăcel (Făgăraș) 🐾 și 🍷 15 Febr., 27 Sept.
- Copalnic-Mănăstur 🐾 29 Maiu, 4 Dec. — 🍷 30 Maiu, 5 Decembrie.
- Copșa-mare 🐾 21 Aug. — 🍷 24 August.
- Copșa-mică 🐾 21 Aprilie, — 🐾 25 Apr., 20 Aug. — 🍷 28 Apr., 23 Aug.
- Cornățel 🐾 31 Martie, 1 Aug. — 🍷 1 Aprilie, 2 Aug.
- Corund 🐾 15 Ianuarie, 11 Maiu, 1 Iulie, 22 August. — 🍷 18 Ianuarie, 14 Maiu, 4 Iulie, 25 Aug.
- Covasna 🐾 10 Febr., 1 Maiu, 21 Iulie, 10 Noembrie. — 🍷 11 Februarie, 2 Maiu, 22 Iulie, 11 Noembrie.
- Cozmaș 🐾 23—24 Ian., 19—20 Aug. — 🍷 25 Ian., 21 Aug.
- Crasna 🐾 21 Ianuarie, 8 Aprilie, 8 Iulie, 14 Oct. — 🍷 22 Ianuarie 9 Aprilie, 9 Iulie, 15 Oct.
- Crihalma 🐾 25 Martie, 1 Iulie, 1 Dec. — 🍷 26 Martie, 2 Iulie, 2 Dec.
- Criș 🐾 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Oct. — 🍷 7 Ianuarie, 12 Iunie, 12 Oct.
- Crișpatac 🍷 24 Febr., 16 Iunie, 4 Octombrie.
- Cristur 🐾 21—22 Februarie, 1—2 Maiu, 4—5 Iulie, 8—9 Sept. — 🐾 28—29 Apr. — 🍷 24 Febr., 4 Maiu, 7 Iulie, 11 Septembrie. Expoziție și târg de reproducători masculi 28 Febr., 1 martie târg de tauri.
- Criț 🐾 22 Ian., 29 Aug. — 🍷 25 Ian., 1 Sept.
- Cuciu, 🍷 10 Aprilie, 25. Noembrie.
- Dala săscască 🐾 4—5 Aprilie, 10—11 Oct. — 🍷 6 Apr., 12 Octombrie.

- Dalboșeț ⑥ 10 Martie, 23 Octomvrie.
- Daneș ④ 2 Martie, 17 Iunie, 2 Oct. — ⑥ 5 Martie, 20 Iunie, 5 Oct
- Dârlos ④ 18—19 Martie, 19—20 Iunie, 8—9 Octomvrie. — ⑥ 20 Martie, 21 Iunie, 10 Octomvrie.
- Deda ④ 16—18 Ian., 4—6 Apr., 18—20 Sept. — ⑥ 19 Ian., 7 Apr., 21 Sept.
- Dej ④ 26 Febr., 28 Maiu, 13 August, 10 Dec. — ⑥ 27 Febr., 29 Maiu, 14 August, 11 Dec.
- Delta (Timiș) ⑥ 20 Mart., 12 Iunie, 11 Sept., 27 Nov.
- Deva ④ 11—12 Ianuarie, 11—12 Maiu, 31 Iulie—1 August, 27—28 Oct. — ⑥ 14 Ian., 14 Maiu, 3 Aug., 30 Oct.
- Dezna ⑥ 19 Martie, 14 Maiu, 10 Sept., 3 Decemvrie.
- Dicio-Sânmărtin ④ 26—28 Febr., 28—30 Aprilie, 21—23 Iulie, 12—14 Oct. — ⑥ 1 Martie, 1 Maiu, 24 Iulie, 15 Octomvrie.
- Ditrău ④ 31 Ian.—2 Febr., 28—30 Apr., 14—16 Iulie, 22—24 Nov. — ⑥ 3 Febr., 1 Maiu, 17 Iulie, 26 Nov.
- Dobra ④ 22 Apr., 29 Maiu, 7 Sept., 25 Oct. — ④ și ⑥ 23 Aprilie, 30 Maiu, 8 Septemvrie, 26 Octomvrie.
- Drăgășani (Vâlcea), 24 Martie, 29 Iunie, 15 August și 26 Octomvrie.
- Dragu ④ 8 Aprilie, 6 Iulie, 18 August, 7 Noemvrie. — ④ 9 Apr., 5 Iulie, 17 August. — ⑥ 28 Martie, 7 Iulie, 19 Aug., 8 Noemvrie.
- Drăguș ④ și ⑥ 27 Februarie, 21 Iulie.
- Drașov ④ 10 Aprilie, 28 Aug. — ⑥ 11 Aprilie, 29 Aug.
- Drașeni (Draoș, jud. T.-mare) ④ 27 Febr. 29 Oct. — ⑥ 1 Martie, 1 Nov.
- Dridif (Făgăraș) ④ 27—28 Martie, 25—26 Septemvrie. — ⑥ 29 Martie, 27 Sept.
- Dumbrăveni (Ibașfalău) ④ 24—26 Ian., 23—25 Martie, 8—9 Maiu, 2—4 Iulie, 18—20 Sept., 17—19 Noemv., — ⑥ 27 Ian., 26 Martie, 10 Maiu, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Noemvrie.
- Eted ④ 1—2 Febr., 2—3 Aprilie, 2—3 Iunie, 27—28 Sept. — ⑥ 3 Febr., 4 Aprilie, 4 Iunie, 29 Sept.
- Făgăraș ④ 15 Mart., 20—22 Maiu, 7—8 Sept. 4—5 Dec., — ⑥ 17 Martie, 23 Maiu, 9—10 Sept., 6—7 Dec.

- Făget 🐾 și 🌀 15 Ian., 20 Febr., 4 Aprilie, 29 Maiu,
8 Iulie, 24 August, 4 Nov., 15 Decemvrie.
- Feldioara (jud. Brașov) 🐾 24 Martie, 13 Dec. —
🌀 25 Martie, 14 Dec
- Felmer (Târnava-m.) 🐾 1 Aprilie, 1 Sept. — 🌀 2 Apr.,
2 Septemvrie.
- Focșani 24 Iunie.
- Frata 🐾 5—6 Maiu, 1—2 Aug., 7—8 Nov. — 🌀 7 Maiu,
3 Aug., 9 Nov.
- Frâua 🐾 12 Aprilie, 1 Oct. — 🌀 14 Aprilie, 2 Octomv.
- Frumoasa 🐾 4—6 Ian., 11—13 Apr., 27—29 Iunie,
6—8 Septemvrie — 🌀 7 Ian., 14 Aprilie, 30 Iunie,
9 Septemvrie.
- Galați 2 Februarie, 21 Maiu, 6 August, 14 Octomvrie.
- Gâlgău (jud. Someș) 🐾 18 Aprilie, 5 Sept. — 🌀 19 Apr.,
6 Septemvrie.
- Gârbova 🐾 15 Maiu, 29 Oct. — 🌀 17 Maiu, 31 Oct.
- Gârcei (Sălăgiu) 🌀 19 Martie, 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
- Geoagiu (jud. Hunedoara) 🐾 6—7 Aprilie, 1—2 Iulie,
3—4 Septemvrie, 18—19 Dec. — 🌀 8 Aprilie, 3 Iulie,
5 Sept., 20 Dec.
- Gheorgheni (jud. Ciuc) 🐾 27—28 Martie, 12—14 Iunie,
4—6 Septemvrie, 10—12 Decemvrie. — 🌀 29 Martie,
15 Iunie, 7 Septemvrie, 13 Decemvrie.
- Gherla 🐾 7 Februarie, 25 Aprilie, 6 Iunie, 25 Iulie,
24 Oct., 19 Dec. — 🐾 24 Apr. — 🌀 8 Febr., 26 Apr.,
7 Ian., 26 Iulie, 25 Oct., 20 Dec
- Ghierteniş 🌀 4 Apr., 13 Iunie, 12 Septemvrie.
- Ghimeș-Făget (Ciuc) 🐾 20—21 Ian., 22—23 Aug. —
🌀 22 Ian., 24 August.
- Ghindari 🐾 19—20 Aprilie. — 🐾 21 Aprilie, 21 Iunie,
6 Sept., 30 Dec. — 🐾 28—29 Dec., 2 Ianuarie,
24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Septemvrie.
- Ghiriș 🐾 31 Ian.—2 Februarie, 5—7 Iulie, 18—20 Oct.
— 🌀 3 Februarie, 8 Iulie, 21 Oct.
- Ghioroc 🐾 14 Martie, 26 Septemvrie.
- Gialacenta 🐾 23—24 Ianuarie, 10—11 Iunie, 23—24 Nov.
— 🌀 25 Ianuarie, 12 Iunie, 25 Noemvrie.

- 0
- Gilău 🐾 și 🌀 20 Aprilie, 24 Iulie, 11 Dec.
- Grădiște (Sarmisegetuza, jud. Hunedoara) 🐾 și 🌀 30
Apr., 14 Octomvrie.
- Gurghiu 🐾 12—15 Sept. — 🌀 5 Maiu, 16 Sept.
- Guruslău 🐾 28 Ianuarie, 28 Febr., 13 Maiu, 18 Aug.,
20 Noemvrie. — 🌀 29 Ian., 29 Febr., 14 Maiu,
19 Aug., 21 Noemvrie.
- Hadad 🐾 9 Ianuarie, 12 Martie, 14 Maiu, 25 Iunie,
23 Iulie, 22 Oct. — 🌀 10 Ian., 13 Mart., 15 Maiu,
26 Iunie, 24 Iulie, 23 Octomvrie.
- Haldacut (Timiș) 🌀 16 Ian., 16 Maiu, 14 Sept.
- Hălmagiu (jud. Arad) 🐾 și 🌀 16 Martie, 20 Apr., 29 Iun.,
17 Aug., 7 Dec.
- Hălmeag 🐾 11 Aprilie, 15 Oct. — 🌀 12 Aprilie, 16 Oct.
- Hărâscrac 🐾 9—11 Mart., 29 Iunie—1 Iulie, 13—15 Aug.,
16—18 Nov. — 🌀 12 Mart., 2 Iulie, 16 Aug., 19 Nov.
- Hășmașul-Lăpușului 🌀 25 Martie, 6 Dec.
- Hațeg 🐾 30—31 Ian., 17—19 Aprilie, 17 Iunie, 12—13
Aug., 5—6 Sept. — 🌀 2 Febr., 20 Aprilie, 15 Aug.,
8 Sept.
- Hendorf 🐾 14 Apr., 14 Iulie, 8 Nov. — 🌀 16 Aprilie,
16 Iulie, 10 Nov.
- Hetur (jud. T.-mare) 🐾 30—31 Ianuarie, 25—26 Iunie,
10—11 Octomvrie — 🌀 1 Februarie, 27 Iunie, 12 Oct.
- Hida 🐾 5 Aprilie, 25 Sept. — 🌀 6 Apr., 26 Septemvrie.
- Hodoș 🐾 25—27 Ianuarie, 14—16 Apr., 18—20 Sept. —
🐾 11—13 Aprilie — 🌀 28 Ian., 17 Aprilie, 21 Sept.
- Hoghiag 🐾 și 🌀 1 Aprilie, 26 August.
- Homorod 🐾 15—16 Martie, 29—30 Iunie, 15—16 Nov.
— 🌀 17 Martie, 2 Iulie, 17 Noemvrie.
- Huedin 🐾 24 Ian., 20 Februarie, 2 Aprilie, 21 Maiu,
25 Iulie, 20 Sept., 24 Nov., 17 Dec. — 🌀 25 Ian.,
21 Februarie, 3 Aprilie, 22 Maiu, 26 Iulie, 21 Sept.,
25 Noemvrie, 18 Decemvrie.
- Hundrubechiu 🐾 5 Iulie, 9 Nov. — 🌀 7 Iulie, 11 Nov.
- Hunedoara 🐾 3—5 Aprilie, 29—31 Maiu, 26—28 Iunie,
26—28 August, 11—13 Noemv. — 🐾 24—25 Iunie.
— 🌀 6 Aprilie, 1 Iunie, 29 Iunie, 29 Aug., 14 Nov.
- Hususău (jud. Târnava-mică) 🐾 23—25 Febr., 20—22
Iunie, 23—25 Oct. — 🌀 26 Febr., 23 Iunie, 26 Oct.

- Iacobeni 🐾 28—29 Apr., 26—27 Oct. — 📅 30 Aprilie, 28 Octomvrie.
- Iara (jud. Turda) 🐾 13—15 Febr., 28—30 Aprilie, 13—15 Iulie, 30 Sept., 1 Oct. — 📅 16 Februarie, 1 Maiu, 16 Iulie, 2 Octomvrie.
- Ibişdorful-săsesc 🐾 11—12 Martie, 26—27 Octomvrie.
- Iclod (jud. Someş) 🐾 şi 📅 8 Ian., 26 Martie, 13 August, 15 Octomvrie.
- Iectu (jud. M.-Turda) 📅 2 Iulie.
- Iernut 🐾 7—8 Ianuarie, 29—30 Martie, 29—30 Iunie, 1—2 Noemvrie. — 📅 10 Ianuarie, 1 Aprilie, 2 Iulie, 4 Nov.
- Ighişul-nou 🐾 şi 📅 11—12 Martie, 26—27 Octomvrie.
- Ighiu 🐾 19—24 Maiu, 20—25 Octomv. — 📅 25 Maiu, 26 Octomvrie.
- Ileanda-mare 🐾 9 Febr., 1 Maiu, 15 Oct. — 📅 10 Febr., 2 Maiu, 16 Oct
- Ileni (jud. Treiscaune) 🐾 şi 📅 10 Ianuarie, 1 Maiu, 8 Sept.
- Illa 🐾 şi 📅 7 Ian., 25 Martie, 17 Iunie, 24 Iunie, 15 Aug., 29 Septemvrie.
- Intorsura Buzăului 🐾 2 Maiu, 29 Sept. — 📅 3 Maiu, 30 Sept.
- Jibău (jud. Sălaj) 🐾 13 Febr., 27 Martie, 4 Maiu, 20 Iunie., 10 Iulie, 15 Aug., 10 Oct., 17 Decemvrie. — 📅 14 Febr., 28 Martie, 5 Maiu, 21 Iunie, 11 Iulie, 16 Aug., 11 Oct., 18 Dec.
- Jidveiu (jud. Târn.-mică) 🐾 15—17 Ian., 15—17 Maiu, 4—6 Septemvrie, 22—24 Nov. — 📅 18 Ian., 18 Maiu, 7 Sept., 25 Noemvrie.
- Jimborul-mare 📅 20 Ian., 17 Apr., 5 Iunie, 27 August, 22 Noemvrie.
- Jucul-de-jos 🐾 1—2 Maiu. — 📅 20 Maiu, 4 Septemvrie.
- Lăpuş (jud. Someş) 🐾 17 Martie, 14 Iunie, 6 Aug., 7 Dec. — 📅 18 Martie, 15 Iunie, 7 August, 8 Decemvrie.
- Lăpuşel (jud. Satu-mare) 🐾 şi 📅 3 Febr., 24 Martie, 19 Maiu, 4 August, 27 Octomvrie, 7 Decemvrie.
- Laslea-mare 🐾 15 Febr., 15 Iulie, 15 Oct. — 📅 18 Febr., 18 Iulie, 18 Oct.

- Lechința (jud. Năsăud) 🐾 27—29 Febr., 22—24 Aprilie, 29—31 Maiu, 17—19 Sept., 17—19 Dec. — 📦 1 Martie, 25 Apr., 1 Iunie, 20—21 Sept., 20 Decembrie.
- Lisa (jud. Făgăraș) 🐾 3 Iunie, 21 Septembrie.
- Lona (j. Someș) 🐾 și 📦 23 Ian., 24 Maiu, 16 August.
- Lovnic 🐾 5—6 Martie, 6—7 Iulie. — 📦 7 Martie, 8 Iulie.
- Ludoș (jud. Sibiu) 🐾 15 Apr., 27 Sept. — 📦 16 Aprilie, 28 Septembrie.
- Luduș (jud. Turda) 🐾 1—3 Maiu, 1—3 Oct. — 📦 4 Maiu, 4 Octombrie.
- Lugoj 🐾 și 📦 8—9 Februarie, 10—11 Maiu, 19—20 Iulie, 18—19 Oct.
- Luna-de-jos (jud. Someș) 🐾 și 📦 25 Ian., 3 Maiu, 16 Aug.
- Lunca 📦 25 Aprilie, 21 Septembrie.
- Lupeni (jud. Odorhei) 🐾 5 Maiu, 16 August, 9 Nov.
- Lupșa 📦 14 Ianuarie, 4 Maiu, 6 Sept.
- Măgheruș 🐾 5 Februarie, 9 Aprilie, 4 August, 14 Nov. — 📦 6 Februarie, 10 Aprilie, 5 August, 15 Noemv.
- Mălâncrav 🐾 11 Martie, 12 Iunie, 29 Sept. — 📦 12 Martie, 13 Iunie, 30 Septembrie.
- Mănărade (jud. Alba-Iuli) 📦 28 Octombrie.
- Mănăsturul-ung. 🐾 18 Martie, 28 Iunie, 19 August, 10 Nov. — 📦 19 Martie, 29 Iunie, 20 August, 11 Noemvrie
- Marcod 🐾 26—28 Martie. — 🐾 29—31 Martie, 14—16 Sept. — 📦 1 Apr., 17 Sept.
- Marpod 🐾 15—16 Iunie, 26—27 Oct. — 📦 17 Iunie, 28 Octombrie.
- Mărtinuș 🐾 11—12 Febr., 13—14 Maiu, 29—30 August. — 📦 14 Febr., 16 Maiu, 1 Septembrie.
- Mediaș 🐾 12—13 Martie, 10—12 Aprilie, 28—30 Maiu, 9—12 Iulie, 23—25 Sept., 27—29 Nov. — 🐾 6—10 Iulie. — 🐾 *de prăsilă* 20 Martie. — 📦 14 Martie, 13 Iulie, 26 Sept., 30 Nov.
- Mehadia 🐾 și 📦 5 Ianuarie, 13 Aprilie, 22 Iunie, 12 Octombrie.
- Mercurea (jud. Sibiu) 🐾 22—23 Februarie, 25—26 Iunie, 17—18 August, 9—10 Nov. — 📦 24 Febr., 27 Iunie, 19 August, 11 Noemvrie.
- Merghindeal 🐾 21 Aprilie, 23 August, 21 Octombrie. — 📦 23 Aprilie, 25 August, 23 Oct.

- Micăsasa** 🐄 25 Ianuarie, 17 Maiu, 10 Octomvrie. —
 🌀 28 Ianuarie, 20 Maiu, 13 Octomvrie.
- Miercurea-Cincului** 🐄 19—21 Febr., 28—30 Maiu, 10—12
 Iulie, 26—28 Sept. — 🌀 22 Februarie, 31 Maiu,
 13 Iulie, 29 Septemvrie.
- Miercurea-Nirajului** 🐄 21—23 Febr., 3—4 Maiu, 29—31
 Iulie, 7—9 Dec. — 🌀 24 Febr., 5 Maiu, 1 August,
 10 Dec.
- Miercurea-Mnrășului** 🐄 21—23 Febr., 29—31 Iulie,
 7—9 Decemvrie — 🌀 24 Februarie, 1 August,
 10 Dec.
- Miheșu** 🐄 21—23 Ian., 27—29 Maiu, 31 Iulie—2 August.
 — 🌀 24 Ianuarie, 30 Maiu, 3 August.
- Mocin** 🐄 3—4 Ianuarie, 13—14 Aprilie, 27—28 Maiu,
 16—17 August. — 🌀 5 Ianuarie, 15 Aprilie, 29 Maiu,
 18 August.
- Moldova nouă** 🌀 5 Maiu, 24 Iunie.
- Moldova veche** 🐄 și 🌀 21 Apr., 27 August.
- Monor** 🐄 29—30 Maiu, 25—26 Septemv. — 🌀 31 Maiu,
 27 Septemvrie. Cluj / Central University Library Cluj
- Moșna** 🐄 2 Febr., 21 Aprilie, 26 August. — 🐄 17 Apr.
 — 🌀 4 Febr., 24 Apr., 28 August.
- Motișul** 🐄 16 Martie, 10 Iunie, 2 Sept.
- Murăș-Ludoș** 🐄 28 Apr.—1 Maiu, — 🐄 1—3 Maiu,
 1—3 Octomvrie. — 🌀 4 Maiu, 4 Octomvrie.
- Nadeș** 🐄 2 Februarie, 25 Aprilie, 28 Oct. — 🌀 6 Febr.,
 28 Aprilie, 31 Oct.
- Năsăud** 🐄 20—21 Martie, 25—26 Maiu, 2—3 Sept.,
 6—7 Noemvrie, — 🌀 22 Martie, 27 Maiu, 4 Sept.,
 8 Noemvrie.
- Nocrich** 🐄 1 Febr., 29 Maiu, 19 Oct. — 🌀 3 Februarie,
 31 Maiu, 21 Oct.
- Oclandul-Homorodului** 🐄 25—27 Aprilie, 24—26 Oct. —
 🌀 28 Apr., 27 Oct.
- Ocna-Sibiului** 🐄 și 🌀 29—30 Martie, 3—4 August,
 17—19 Dec.
- Ocna-Murășului** 🐄 9—11 Apr., 6—8 Aug. — 🌀 12 Apr.,
 9 August.

- Odoorheiu 🐄 12—14 Martie, 8—10 Iunie, 1—3 Oct., 18—20
 Dec. — 🐄 10—12 Apr., 28—30 Sept. — 🌀 15 Martie,
 11 Iunie, 4 Oct., 21 Decembrie.
- Ogra (jud. Târnava-mică) 🐄 22—24 Aprilie, 15—17
 Iunie, 13—15 Sept., 15—17 Dec. — 🌀 25 Aprilie,
 18 Iunie, 16 Septembrie, 18 Dec.
- Olafalăul-mare 🐄 9—11 Martie, 26—28 Noembrie.
 — 🌀 12 Martie, 29 Nov.
- Olpret 🐄 1 Ian., 22 Aprilie, 4 Iunie, 1 August, 5 Oct.
 — 🌀 2 Ianuarie, 23 Aprilie, 5 Iunie, 2 Aug., 6 Oct.
- Orăștie 🐄 10—12 Martie, 1—2 Iunie, 1—2 Oct., 3—4
 Decembrie. — 🌀 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct., 6 Dec.
- Oravița 🌀 28 Martie, 18 Iulie, 24 Oct., 5 Dec.
- Orlat 🐄 25 Martie, 15 Aug. — 🌀 26 Martie, 16 August.
- Ormenișul-de Câmpie 🐄 16—17 Ianuarie, 3—4 Maiu, 4—5
 Iulie, 16—17 Dec. — 🐄 10—12 Dec. — 🐄 15—17 Apr.
 — 🌀 18 Ianuarie, 5 Maiu, 6 Iulie, 18 Decembrie.
- Orșova 🐄 și 🌀 1—3 Maiu, 17—19 Septembrie.
- Ozun (jud. Treiscaune), 🐄 20 Martie, 29 Maiu, 4 Sept.,
 11 Decembrie. — 🌀 21 Mart., 30 Maiu, 5 Sept., 12 Dec.
 — 🐄 de prăsilă 17 Martie.
- Palos 🐄 10 Martie, 31 Iulie, 5 Dec. — 🌀 11 Martie,
 1 Aug., 6 Dec.
- Panticeu 🐄 23 Iunie, 9 Sept. — 🌀 24 Iunie, 10 Sept.
- Păpăuți 🐄 și 🌀 18 Febr., 3 Iunie, 19 Aug., 4 Nov.
- Papiu-Ilarian (vezi: Budiul de Câmpie).
- Pecica (jud. Arad) 🐄 26 Ian., 20 Iulie — 🌀 27—28 Ian.,
 21—22 Iulie.
- Pecica-ungurească 🌀 9 Maiu, 14 Septembrie.
- Petelea (j. Mureș) 🐄 12—14 Iunie, 3—5 Dec. — 🌀 15
 Iunie, 6 Dec.
- Petriș (jud. Bistrița-Năsăud) 🐄 30—31 Martie, 28—29
 Oct. — 🌀 1 Aprilie, 30 Octombrie.
- Petroșani 🐄 14 Maiu, 14 Oct. — 🌀 15 Maiu, 15 Oct.
- Pitești 23 Aprilie, 5 Maiu, 21 Maiu, 24 Iunie.
- Plăeșii-de-jos 🌀 1 Maiu, 2 Iulie, 27 Noemv.
- Polana-Sibiului 🐄 11—12 Iulie, 19—20 Sept. —
 🌀 13 Iulie, 21 Sept.
- Poiana-Sărată 🐄 3 Apr., 19 Maiu, 14 Iulie, 25 Oct.
 — 🌀 4—5 Aprilie, 20 Maiu, 15 Iulie, 26 Oct.

- Poplaca 🐾 și 🌀 10—11 Martie, 27—28 Sept.
 Porumbacul-de-jos 🐾 14—15 Aprilie, 1—2 Sept. —
 🌀 16 Aprilie, 3 Sept.
 Prald 🐾 16—18 Martie, 23—25 Iulie, 12—14 Octomv.,
 14—16 Dec. — 🌀 19 Martie, 26 Iulie, 15 Octomv.,
 17 Decemvrie.
 Prejmer (jud. Brașov) 🐾 2 Febr., 5 Aug. — 🌀 3 Febr.,
 7 August.
 Proștea-mare. 🐾 29 Ianuarie, 6 Aprilie, 10 Iunie, 26 Oct.
 Prundul-Bârgăului 🐾 7—8 Ianuarie, 12—13 Aprilie,
 30 Iunie — 1 Iulie, 27—29 Oct. — 🌀 9 Ian., 14 Apr.
 2 Iulie, 30 Oct.
 Racoșul-de-jos 🐾 23 Aprilie, 23 Iunie, 20 Sept. —
 🌀 24 Aprilie, 24 Iunie, 21 Septemvrie
 Racovița-Olt 🐾 🌀 🐾 9 Martie, 20 August.
 Râșnov 🐾 24 Ianuarie, 11 Iulie. — 🌀 25 Ian., 12 Iulie.
 Râmnicu-Vâlcea 14 Octomvrie.
 Recaș (Timiș) 🐾 și 🌀 23 Febr., 22 Iunie, 24 Aug., 26 Oct.
 Reghin 🐾 11—13 Februarie, 4—6 Maiu, 2—4 August,
 15—17 Octomvrie. — 🐾 14—18 Febr., 7—11 Maiu,
 5—9 August, 18—22 Octomvrie. 🐾 1—3 Maiu,
 30 Iulie—1 August. — 🌀 19 Februarie, 12 Maiu,
 10 August, 23 Octomvrie.
 Reșița 🐾 și 🌀 19 Apr., 19 Iulie, 13 Sept, 25 Oct.
 Reteag 🐾 4—6 Maiu, 9—11 Iulie, 25—27 Sept. —
 🌀 7 Maiu, 12 Iulie, 28 Sept.
 Retișdorf 🐾 18—19 Maiu, 10 Sept. — 🌀 21 Maiu.
 Richișul 🐾 25 Martie, 13 Nov. — 🌀 27 Martie, 15 Nov.
 Rimetea (jud. Turda) 🐾 13—15 Maiu, 7—9 Oct. —
 🌀 16 Maiu, 10 Oct.
 Rodna 🐾 21—22 Febr., 1—2 Maiu, 27—28 Iunie, 7—9 Aug.,
 24—25 Oct., 9—10 Dec. — 🌀 23 Febr., 3 Maiu,
 29 Iunie, 10 August, 26 Oct., 11 Dec.
 Roșiă-montană 🐾 29 Martie, 11 Oct. — 🌀 30—31 Martie,
 12—13 Oct.
 Rovine (jud. Arad) 🐾 4 Maiu, 7 Sept. — 🌀 5—6 Maiu,
 8—9 Sept.
 Rușii-Munți 🌀 30 Martie, 30 Septemvrie.

- Săbăd 14—16 Aprilie, 4—6 Oct. — 17 Aprilie 7 Oct.
 Săcel (jud. Sibiu) și 20 Maiu, 25 Oct.
 Sălașul-de-sus 20—21 Aprilie, 26—27 Sept. —
 23 Apr., 29 Sept.
 Sălcina-de-jos (Turda) și 4 Apr., 8 Maiu, 10 Aug.,
 20 Octomvrie.
 Săliște (jud. Sibiu) și 4 Apr., 11 Iunie, 4 Oct. —
 5 Apr., 12 Iun., 5 Oct. — 6 Aprilie, 14 Iunie,
 8 Octomvrie.
 Sâmbăta-de-jos 22 Aprilie, 24 Mai, 14 Sept. —
 23 Aprilie, 25 Mai, 15 Septemvrie.
 Sândonic 16—18 Martie, 7—10 Nov. — 19 Mart.,
 16 Noemvrie.
 Sângeorgiul-de-pădure 3 Ian. — 18 Martie. —
 4—5 Ianuarie, 19—20 Martie, 2—3 Iulie, 26—27
 Oct. — 5 Ian., 21 Martie, 4 Iulie, 29 Oct.
 Sângeorgiul-săsesc 29—31 Ian., 5—7 Maiu, 29—31
 Iulie, 29—31 Oct. — 1 Febr., 8 Maiu, 1 August,
 1 Nov.
 Sănmărtin 1—2 Maiu, 7—8 Nov. — 3 Maiu, 9 Nov.
 Sănmiclăuș (jud. T. mică) și 7 Apr., 11 Sept. — 22—24
 Apr., 18—20 Sept., 10—12 Dec. — 25 Aprilie,
 21 Sept., 13 Decemvrie.
 Săn-Nicolaul-Mare (j. Torontal) și 30 Martie, 29 Iunie,
 19 Octomvrie, 18 Decemvrie.
 Săn-Paul (jud. T. mică) 14—16 Aprilie, 25—27 Aug.
 — 17 Aprilie, 28 August.
 Sântămăria-de-platră și 13 Ian., 18 Aprilie.
 Sântămăria-Orlea 27—29 Martie, 4—5 Septemvrie. —
 29—30 Mart., 6—7 Sept. — 31 Mart., 8 Sept.
 Șărcaia 8—9 Maiu, 21—22 August, 9—10 Nov. —
 10 Maiu, 23 Aug., 11 Noemvrie.
 Șărmaș 15—16 Ianuarie, 18—19 Aprilie, 8—9 Iunie,
 27—28 August, 8—9 Oct., 4—5 Dec. — 17 Ian.,
 20 Aprilie, 10 Iunie, 29 August, 10 Oct., 6 Dec.
 Șaroșul-săsesc (Târnava-mică) 7—8 Apr., 17—18 Sept.
 — 9 Aprilie, 19 Septemvrie.
 Șaschiș și 20 Nov. — 10 Ianuarie, 20 Maiu,
 1 Aug., 22 Nov., — 12 Ian., 22 Maiu, 3 Aug.,
 25 Nov.

- Săsciori. (jud. Alba) 🐾 28—29 Martie, 24—25 Oct.
— 🌀 30 Martie, 26 Oct.
- Săvădisla (jud. Cluj) 🐾 24—26 Apr., 25—27 Oct. —
🌀 27 Apr., 29 Oct.
- Sebeș (jud. Alba) 🐾 26—28 Ianuarie, 21—23 Apr.,
30—31 Maiu, 21—23 Aug. — 🐾 6—8 Aprilie. —
🌀 29 Ian., 24 Apr., 24 August.
- Șelca-mare 🐾 9 Maiu, 28 Aug., 10—11 Decemvrie. —
🌀 13 Maiu, 30 Aug., 13 Decemvrie.
- Șelca-mică 🐾 21 Iunie, 8 Nov. — 🌀 24 Iunie, 11 Nov.
- Șeliștat 🐾 19 Maiu, 22 Sept. — 🌀 21 Maiu, 24 Sept.
- Șeneruș (jud. T. mică) 🐾 10—11 Aprilie, 28—29 Iunie,
26—27 Octomvrie. — 🌀 12 Aprilie, 30 Iunie, 29 Oct.
- Sf. Gheorghe 🐾 26 Iunie. — 🌀 7—8 Martie, 25—26
Apr., 27—28 Iunie, 10—11 Octomvrie.
- Sibiu 🐾 15—16 Aprilie, 7—9 Sept. — 17 Aprilie târg
de oi și vite de prăsilă. — 🐾 9—10 Ian., 18—19
Aprilie, 10—11 Sept. — 🐾 11—12 Ian., 20—21 Apr.,
12—13 Sept. — 🌀 14 Ianuarie, 22 Aprilie, 13 Sept.
- Sic (jud. Someș) 🐾 și 🌀 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept.,
18 Oct., 30 Nov.
- Simeria (jud. Hunedoara) 🐾 26—27 Febr., 21—22
Iunie, 11—12 Sept., 23—24 Oct. — 🌀 1 Martie,
24 Iunie, 14 Sept., 26 Oct.
- Șieu (jud. Năsăud) 🐾 16 Ian., 14 Aprilie, 14 Iulie, 9 Oct.
— 🌀 17 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie, 10 Octomvrie.
- Șieul-mare 🐾 30 Septemvrie. — 🌀 1 Octomvrie.
- Șighetul Marmăției 🌀 15—16 Febr., 23—24 Maiu, 19—20
Iulie, 4—5 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
- Șighișoara 🐾 15—16 Ian., 13—14 Martie, 21—22 Iunie,
15—16 Sept., 1—2 Nov. — 🌀 16 Martie, 24 Iunie,
4 Noemvrie.
- Șilmeghiu (vezi Ulmeni).
- Șilindia 🌀 30 Maiu, 10 Oct., 19 Decemvrie.
- Șimandul de sus 🐾 11 Februarie, 12 Maiu, 8 Sept.
— 🌀 12 Februarie, 13 Maiu, 9 Septemvrie.
- Șimleul-Silvaniei 🐾 21 Martie, 23 Maiu, 20 Iunie,
1 Septemvrie, 24 Oct., 19 Dec. — 🌀 22 Martie,
21 Iunie, 2 Sept., 20 Dec.

- Șinca-veche. 🐾 10 Martie, 29 Aprilie, 20 Iulie, 24 Oct.
 — 🐾 și 🐾 11 Martie, 30 Aprilie, 21 Iulie, 25 Oct.
- Șimon (jud. Brașov) 🐾 și 🐾 9 Aug., 21 Noemvrie.
- Șintereag (jud. Someș) 🐾 2 Feb., 23 Iunie. — 🐾 3 Feb.,
 24 Iunie.
- Șiria 🐾 12 Ian., 9 Martie, 8 Iunie, 10 August,
 28 Sept., 23 Nov. — 🐾 13 Ian., 10 Martie, 9 Iunie,
 11 August, 29 Sept., 24 Nov.
- Slimnic 🐾 1 Iunie, 14 Oct. — 🐾 2 Iunie, 15 Oct.
- Șoars (jud. Târnava-m.) 🐾 7—8 Aprilie, 17—18 Sept. —
 🐾 9 Apr., 19 Sept.
- Șoborșin 🐾 14 Febr., 13 Maiu, 18 August, 3 Decemvrie.
- Șomărtin 🐾 13 Aprilie, 28 Iulie, 5 Nov. — 🐾 16 Apr.,
 31 Iulie, 8 Nov.
- Șomcuta-mare 🐾 3 Martie, 21 Aprilie, 2 Iunie, 18 Aug.,
 10 Nov., 15 Dec. — 🐾 4 Martie, 22 Aprilie, 3 Iunie,
 19 August, 11 Noemvrie, 16 Dec.
- Someș-Guraslău (jud. Sălaj) 🐾 1 Maiu, 7 August,
 8 Nov. — 🐾 2 Maiu, 8 August, 9 Noemvrie.
- Spermezeu 🐾 19 Maiu, 9 Sept. — 🐾 20 Maiu, 10 Sept.
- Streiu-Sângeorgiu (jud. Huned.) 🐾 și 🐾 6 Maiu, 18 Dec.
- Supurul-de-jos 🐾 16 Febr., 17 Maiu, 9 Aug., 15 Nov.
- Tața 🐾 9 Martie 18 Iunie.
- Tâlmăciu 🐾 27 Febr., 23 Iunie, 3 Nov. — 🐾 28 Febr.,
 24 Iunie, 4 Nov.
- Târgu-Murăș 🐾 13—16 Ian., 11—14 Aprilie, 20—23
 Iunie, 1—3 Sept., 7—10 Noemvrie. — 🐾 17 Ian.,
 15 Apr., 24 Iunie, 4 Sept., 11 Noemvrie.
- Târgu-Săcunes 🐾 5—6 Ianuarie, 4—5 Maiu, 26—27 Oct.
 — 🐾 7 Ianuarie, 6 Maiu, 28 Octomvrie.
- Tășnad 🐾 și 🐾 17 Febr., 5 Apr., 11 Maiu, 6 Iulie, 7 Sept.
 19 Oct., 16 Nov.
- Teaca 🐾 30—31 Ianuarie 29—30 Aprilie, 25—26 Iunie,
 3—4 Noemv. — 🐾 10—12 Apr. — 🐾 1 Febr., 1 Maiu,
 27 Iunie, 5 Noemvrie.
- Teiuș 🐾 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25 Iunie,
 25—26 Aug., 5—6 Noemvrie. — 🐾 15 August. —
 🐾 20 Febr., 28 Aprilie, 26 Iunie, 28 Aug., 8 Nov.

- Țicmandru** 🐾 31 Martie, 14 Septembrie, 28 Dec. —
 🐾 1 Aprilie, 15 Sept., 29 Decembrie. — 🎲 2 Aprilie,
 16 Septembrie, 30 Decembrie.
- Ticușul-vechiu** 🐾 11—12 Febr., 24—25 Iunie, 1—2 Nov.
 — 🎲 13 Febr., 26 Iunie, 3 Noiembrie.
- Timișoara** 🐾 și 🎲 14—18 Martie, 30 Mai—3 Iunie,
 8—12 Aug., 26—30 Sept., 12—16 Decembrie.
- Topa mare (deșartă)** 🎲 2 Febr., 22 Aprilie, 6 August,
 22 Octombrie.
- Toplița** 🐾 27—29 Ian., 22—24 Aprilie, 7—9 Iulie, 2—4
 Oct. — 🎲 30 Ian., 25 Aprilie, 10 Iulie, 5 Oct.
- Trapold (jud. Târnava-m.)** 🐾 24—25 Martie, 8—9 Dec. —
 🎲 26 Mart., 10 Dec.
- Trăscău** 🐾 13—15 Maiu, 7—9 Octombrie. — 🎲 16 Maiu,
 10 Octombrie.
- Tulgheș** 🐾 20—22 Apr., 23—25 Oct. — 🎲 23 Apr., 26 Oct.
- Turda** 🐾 14—16 Febr. 21—23 Aprilie, 21—23 Iunie, 5—7
 Sept., 29—31 Oct., 3—5 Dec. — 🎲 18 Febr. 24 Apr.,
 24 Iunie, 8 Septembrie, 1 Nov., 6 Dec.
- Ucea-de-jos** 🐾 17 Apr., 29 Aug., — 🎲 18 Apr., 30 Aug.
- Ulmeni** 🐾 și 🎲 8—9 Ian. 2—3 Aprilie, 17—18 Iunie,
 14—15 August, 29—30 Octombrie.
- Ungra** 🐾 12 Martie, 30 Iunie, 2 Nov. — 🎲 13 Martie,
 1 Iulie, 3 Nov.
- Vad (jud. Făgăraș)** 🎲 27 Febr., 21 Iunie, 21 Nov. —
 🐾 26 Februarie, 20 Iunie, 20 Noiembrie.
- Valea-Lungă** 🐾 23—25 Febr., 20—22 Iunie, 23—25 Oct.
 — 🎲 26 Februarie, 23 Iunie, 26 Octombrie.
- Valdahaza (jud. Cluj)** 🐾 21 Martie, 20 Septembrie.
 — 🎲 22 Martie, 21 Sept.
- Valda-Recea** 🐾 18—19 Ian., 21 Martie, 1—2 August. —
 🎲 18—19 Ianuarie, 1—2 August.
- Vășcău (j. Bihor)** 🐾 și 🎲 4 Ian., 1 Martie, 3 Maiu,
 5 Iulie, 6 Sept., 1 Nov.
- Vânători (jud. Târnava-m.)** 🐾 7 Mart., 1 Dec. —
 🎲 28 Mart., 2 Dec.
- Veneția-de-jos** 🐾 1—2 Mart., 6—7 Iulie, 23—24 Sept. —
 🎲 3 Mart., 8 Iulie, 25 Septembrie.
- Vinerea** 🐾 30 Aprilie, 27 Decembrie. — 🎲 1 Maiu,
 30 Dec.

- Vingard (jud. Alba inf.) 🐄 10—11 Febr., 11 Maiu,
10—11 Septembrie. — 📦 12 Febr., 12 Maiu, 12 Sept.
- Vințul-de-jos 🐄 23—24 Martie, 23—24 Iunie, 13—14
Sept., 23—24 Nov. — 📦 25 Iunie, 25 Noembrie.
- Vințul-de-sus 🐄 23—24 Martie, 5—7 Iunie, 20—22 Aug.,
16—18 Nov. — 📦 25 Martie, 8 Iunie, 23 Aug., 19 Nov.
- Viștea-de-jos 🐄 4—5 Apr., 11 Iulie, 25—26 Aug. —
📦 6 Apr., 12 Iulie, 27 August.
- Vișăul-de-sus (j. Maramurăș) 🐄 și 📦 13—14 August,
3—4 Septembrie, 15—16 Oct., 19—20 Decembrie.
- Vlad 🐄 26 Febr., 20 Iunie, 20 Nov. — 📦 27 Febr.,
21 Iunie, 21 Noembrie.
- Vlăhița (jud. Odorheiu) 🐄 9 Martie, 26 Noembrie. —
📦 12 Martie, 29 Nov.
- Voila 🐄 3—4 Maiu, 16—17 Aug. — 📦 5 Maiu, 18 Aug.
- Voivodeni 🐄 21 Martie, 20 Sept. — 📦 22 Martie, 21 Sept.
- Vorumloc 🐄 2 Aprilie, 7—8 Sept. 📦 5 Aprilie, 10 Sept.
- Vulcan (j. Brașov) 🐄 9 Martie, 29 Aug. — 📦 10 Martie,
30 Aug.
- Vurpăr 🐄 15 Martie, 1 Iulie, — 📦 16 Martie, 2 Iulie.
- Zăbala 📦 1 Apr., 28 Iunie., 11 Oct., 29 Nov.
- Zăgar 🐄 10—11 Febr., 10—11 Apr., 10—11 Iulie, 10—11
Oct. — 📦 12 Febr., 12 Apr., 12 Iulie, 12 Oct.
- Zălau 🐄 și 📦 6—7 Martie, 5—6 Iunie, 24—25 Iulie,
4—5 Septembrie, 2—3 Octombrie, 4—5 Decembrie.
- Zam 🐄 20 Maiu, 7 Iulie, 28 August, 13 Sept. — 📦 16 Ian.,
3 Apr., 21 Maiu, 8 Iulie, 29 Aug., 14 Sept., 30 Nov.
- Zarand 🐄 13 Febr., 22 Maiu, 7 August, 11 Decembrie.
— 📦 14 Febr., 23 Maiu, 8 August, 12 Decembrie.
- Zărnești 🐄 5 Maiu, 20 Septembrie. — 📦 6 Maiu, 21 Sept.
- Zeteleaca 🐄 23—24 Febr., 1—2 Nov. — 📦 25 Febr., 3 Nov.
- Zimboru (jud. Cluj) 🐄 și 📦 23 Apr., 11 Iunie, 28 Aug.,
21 Noembrie
- Zlatna 🐄 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 August,
19—20 Noembrie. — 📦 19 Martie, 18 Iunie, 1 Sept.,
21 Noembrie.
- Zorindul mare 📦 14 Ian., 25 August.
- Zorlențul mare 📦 18 Iulie, 14 Octombrie.

BOLNAVII DE PLĂMÂNI

Astmatici Bolnavi de piept Scrofuloși
Anemici Sărați de sânge Slăbiți

afără mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

SIROPUL VÉRTES 4 sticle
440 Lei

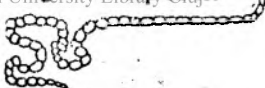
La boale cerebiceose se mai ia ea ajutor spre curățirea flegmei în fiecare seară o ceașcă din **Ceaiul de Ierburii bănașene**. O cutie 50 Lei, ca anexă.

Boale de stomac de tot felul, ca: lipsa de
de stomac, acreala, greaja și vomarea, cărcelii de stomac și peste
tot toate greutățile și slăbiciunile stomacului se înlătură prin **Esența
de stomac** a farm. Vértes, 4 sticle 440 Lei.

Beția

Cine vrea să scape de patima aceasta urticioasă să în-
trebuințeze „Antibetina Vértes” scutit legal, preparat
încercat de mult, care des-
gustă beșutul de beuturi spir-
toase. Fînd fără gust să
poate da pătimășului fără
știrea sa. Mil și mil serisorii
de recunoștință. 2 flacoane
300 Lei.

Panglica cu cap cu tot

(Imbricul cordolat), se scoale
prin Pîlule Cu-O Vértes. Semnele
panglicel: crampe, vomezi, te
apasă ceva, parcă un ghem îți-se
urcă până în gât, ameșeli, leșini,
ești anemic, n' ai apeliți, câteodată
mănânci ca lupul, ești oboșit și
nu poți lucra, ai prea multă flegmă,
gura îți-e acră, te înțeață în piept,
etc. 1 cutie pilule Cu-O 180 Lei.
1 cutie de pilule Cu-O și 2 sticle
Esență de stomac pentru întărirea
stomacului total 400 Lei.

Veritabil numai dela:
Farmacia Vértes la „Vulturul Alb”, Lugoj 307.

Spesele poștale și ambalajul se socolesc deosebit.

Partea de învățătură și petrecere.

Redactată

de

Horia Petra-Petrescu.

Cuvinte regale.

M. Sa Regele, în marea Sa dragoste față de țaranul român, a rostit cuvinte pline de miez, trimițând — în Iulie 1934 — echipe de studenți, în zece sate românești, în anchete.

„Echipele regale de muncă culturală” sunt compuse la îndemnul domnului prof. universitar, fost ministru *Dimitrie Gusti*. Chemarea lor este să studieze satele din toate punctele de vedere: al trecutului istoric, al stării sănătății, al gospodăriilor, al economiei câmpului, al folklorului (cântece, jocuri, obiceiuri naționale), al stării culturale (școli, căminuri, etc.) și bisericești.

Iată câteva sfaturi date de M. Sa Regele studenților, cari au plecat pe sate, nu ca să își petreacă, ci ca să fie folositori satelor, cu vorba și cu fapta.

În multe sate — zice M. Sa — veți găsi drumurile stricate. Praful de pe uliți mare de tot. Șanțurile pline de apă stătătoare. Podețe de loc. Gardurile cad de multe ori.

Dați sfaturi țăranilor — spune M. Sa — dați sfaturi ca *ceeace este rău și stricat să se repare*. Ochiul să nu mai fie rănit de aici înainte de drumuri stricate, de prăfărie, de șanțuri cu apă neagră-verde, de garduri ca vai de ele.

Știe M. Sa Regele că sunt și *alte* sate, unde îți råde inima de bucurie când vezi buna-rânduială, când găsești stoboarele la locul lor, drumurile de țară și de prin comună, de-a mai mare dragul și ar vrea ca în *toată* țara să fie o astfel de orânduială, ca *toți* sătenii să se îngrijească să aducă satul lor pahar de curățenie.

Unde vedeți necurătenie — unde lipsesc grădinile, cu toate că fiecare țăran are câte un petec de pământ — dați mai departe vorba cea bună, sfătuiți pe țărani, spune M. Sa Regele, să curețe prin casă, să planteze pomi în grădini, ca în viitorul apropiat să ne putem bucura cu toții de reușita sfaturilor noastre.

În multe case nu se deschide fereastra! oftează M. Sa și aierul este „îmbâcsit”. „Aierul nu este un dușman, ci un prieten” al omului! Lăsați să năvălească soarele în odăi și să alunge boalele!

Apoi curățenia trupească! Higiena! Să știe țăranul român cum să-și scalde și cum să-și țină trupul curat, ca așa să se simtă bine în gospodăria sa.

Să știe cum și cât să lucreze — fiindcă „la noi se lucrează în timpul muncilor agricole — și pe urmă — în cele mai multe locuri — restul anului se stă iară să se mai facă nimic. Este un lucru, care duce la tot felul de păcate și contra acestui lucru va trebui luptat“.

Ce mare adevăr! Câte zile pe an le pierde țăranul cu mâna 'n sân, cu palavrele, cu bârfelile — câtă vreme și-ar putea folosi timpul, vai, atât de bine, cu un lucru de mână — dacă e bărbat: cu cioplitul, cu albinăritul, cu alte îndeletniciri folositoare — dacă e femeie: cu cusutul, cu țesutul, cu fel de fel de ocupații în legătură cu gospodăria.

La toate s'a gândit M. Sa Regele, trimițând pe studenții sârguincioși să asculte păsurile inimii sătenilor noștri, ca să „treceți din casă în casă, să vorbiți cu fiecare, să-l îndrumați și sfătuiți“.

Cetitorul să *cântărească* aceste cuvinte regale și să le dea mai departe, iar unde găsește că lipsește ceva, să pună și el umărul și să îndrepte răul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Regele Alexandru și ministrul Barthou, câteva minute înainte de atentatul din Marsilia.

† *Regele Alexandru al Jugoslaviei.*

Când era aproape gata acest calendar, am aflat înfiorătoare veste că o mână criminală a pus capăt vieții la doi din bărbații de stat din cei mai pătrunși de adevărul că popoarele au lipsă de liniște și de colaborare frățească, ca să poată înflori.

Când se pregăteau să se înțeleagă: Regele Alexandru al Jugoslaviei și ministrul de externe francez L. Barthou și să strângă rândurile și mai bine cele două țări prietene, au fost răpuși, — dar gândurile lor curate tot vor triumfa, fiindcă sunt împărtășite pe țările din cari au făcut parte.

Regele Alexandru a fost, după cum se știe, cumnat cu M. Sa Carol. Născut în 1888, în capitala Montenegrului, Cetinje, s'a urcat pe tronul Sârbiei în 1921, după moartea tatălui său, Petru, cu care a împărtășit zilele de surghiun și de glorie ale războiului mondial.

Comandant suprem al armatei sârbe — pe când tatăl era greu bolnav — a dat dovezi de mare eroism. Când a fost vorba să se închege statul Jugoslav, a arătat destoinicii rare de bărbat de stat.

Față de țara noastră a avut simțemintele cele mai calde de prietenie, vizitându-o și contribuind la o colaborare strânsă.

Cu toții trebuie să jelim pe acest mare comandant și conducător al țării prietene — dorind micului rege Petru al II-lea să aibă o soartă mai norocoasă, văzându-și țara înfloritoare și fericită.

Ministrul de externe Barthou.

Tot așa de dureroasă a fost, pentru toți, lovitura dată prin moartea marelui patriot și bărbat de stat francez Barthou.

Unul din cei mai luminați francezi, inimă nobilă; plin de omenesc, în zilele noastre de prăpăd; cărmaci deștept, care nu știa să urască, ci chema pe toți cei cu inima curată să pună umărul, ca să se întreacă oamenii pe cărările științelor, aducând prinos frumuseții și bunătății — așa a fost în viață Barthou.

Intrebat odată, după războiu, cum ar caracteriza epoca noastră, a scris că bătădăria este nota dureroasă a timpului și că avem de luptat împotriva ei. Cărturarul de o cultură europeană a luptat împotriva bătădăriei și minciunii ca un erou. În vârsta de 72 de ani, anul acesta, ne-a vizitat țara.

Ne-a iubit Țara și ne-a înțeles păsurile, apăsând cu vigoare asupra drepturilor noastre — dorind ca și cel mai mic popor să se poată desvolta amăsurat calităților sale, în libertate, lipsit de cătușe.

† Fostul președinte al Republicii franceze Raymond Poincaré.

Câteva zile după moartea tragică a celor doi mari bărbați de stat, a murit al treilea, Raymond Poincaré, și de bătrânețe, dar și de tristețea ce l-a cuprins la vestea omorurilor nelegiuite.

În decursul războiului mondial Raymond Poincaré a fost unul din conducătorii cei mai mari ai poporului francez și mulțumită colaborării cu toți șefii de seamă, chiar și cu înverșunatul său protivnic politic Clemenceau — a dus la bun sfârșit războiul din 1914—1918.

Era din Lorena, dintr'un sat, care a fost pustiit de armatele inamice — și grozăviile războiului i-a fost dat să le cunoască chiar și la casa în care s'a născut, negăsind aproape nici piatră pe piatră.

Totdeauna a dat dovezi de mare simpatie față de dreptele cereri ale poporului românesc, sprijinindu-le ca un mare prieten. Poporul francez pierde în el și pe un genial organizator financiar.

Odihnească în pace: și marele Rege Alexandru și marii bărbați de stat Barthou și Poincaré!

Un om al datoriei!

De Dr. Iuliu Moldovan, președ. „Astrei“.

Sunt rari oamenii, cari să cumuleze în personalitatea lor cele mai de seamă însușiri sufletești în cel mai înalt grad posibil, oameni, cari să fie intruchiparea cea mai desăvârșită în același timp a cinstei, demnității, modestiei, spiritului de jertfă, a curajului afirmării, a cavalerismului generos, a credinței neștrămutate și a dragostei de neam și țară. Rari sunt atari oameni, mai cu seamă în zilele de azi, când par'că mai repede și ușor răzlesc acei, cari nu se lasă împiedecați în egoismul lor fără scrupul de cinste, jertfe, demnitate și cari parazitează pentru binele propriu munca altora. Rare sunt azi sufletele distinse și cine are norocul să le cunoască sau chiar să le stea mai aproape, rămâne adânc impresionat de exemplul lor strălucitor și este mândru că poate să le fie prieten.

Un atare om întreg este generalul Dr. Gheorghe Moga, vicepreședintele administrativ al „Astrei“, o figură, coborită între noi par'că din vremuri vechi, când comoara distincțiunii sufletești, a înalțelor însușiri de adevărat bărbat și român prețuia mai mult decât toată bogăția pământească.

Născut din părinți, cari i-au lăsat ca moștenire comoara neprețuită a unei sănătăți trupești

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dr. Gheorghe Moga.

și sufletești desăvârșite, a pornit drumul greu al unei vieți de muncă, luptă și jertfă, răsbind în vremuri de răstriște toate piedecile, cari se opuneau oricărui român dornic de a se afirma, fără a jertfi ceva din conștiință și demnitate. Inconjurat — pe unde a pășit — de respect și simpatie, s'a ridicat treptat la situațiunile înalte, indicate de meritele sale, de ordin profesional și național. Iar azi, când a împlinit 70 de ani de viață sbuciumată și presărată des de jertfe și suferințe, poate reprivi cu mândrie și satisfacție calea lungă a unei neîncetate îndepliniri a datoriei față de sine, de familie, de neam și țară. Un om al datoriei este și azi, viguros, neînfrânt, bun și generos, iar Asociațiunea noastră este mândră, că-l poate avea între conducătorii ei devotați, că poate beneficia de toată competența lui desinteresată și disciplinatoare.

Când ne plecăm cu toată venerațiunea în fața acestei întruchipări a unor atât de distinse calități, când înconjurăm cu toată dragostea, cu toată afecțiunea sinceră și recunoscătoare, pe prietenul nostru iubit, nu putem avea altă dorință, decât ca bunul Dumnezeu să-l păstreze „Astrei”, neamului său și familiei sale iubite, încă mulți, mulți ani înainte!

Despre entuziasm.

De Dr. Gh. Preda, vicepreș. al „Astrei”.

Entuziasmul este un îndemn al vieții, strâns legat de acțiune și de realizări. El își are obârșia numai în optimismul activ (pofta de viață activă). Trebuie să recunoaștem că avem un optimism pasiv, care nu lucrează, ci așteaptă ca totul să ajungă favorabil — și un optimism activ, care recunoaște că orice lucru are și o parte bună și că trebuie să lucreze ca să profite de acest bun. Acest din urmă optimism este acel ce face să se întoarcă împrejurările în folosul scopului urmărit. Dacă optimismul pasiv zice: „totul va merge bine”, optimismul activ declară că trebuie să te dai după orice întâmplare, pentru a-i câștiga partea cea bună.

Sunt oameni pe cari credem că-i favorizează norocul sau împrejurările, de oarece reușesc aproape în toate și pretutindeni. În realitate nu sunt decât optimiști activi, cari, păstrând credința în succes și cu entuziasmul (ieșit din acest optimism) lucrează pentru buna-reușită.

Entuziasmul este acela, care asigură actelor noastre ce se poate câștiga mai mult.

Entuziasmul este acea calitate sufletească, care trăiește în noi, în mod activ, cu dârzenie și care împodobește lucrul sau opera noastră.

Fiecare efortare, fiecare greutate învinsă, ne procură o bucurie intimă, care face să vibreze coardele entuziasmului.

Entuziasmul adevărat este entuziasmul bunului propagandist cultural, care se interesează de cultură și iniluținează masa (mulțimea) cu cuvântul, cu scrisul și cu fapta, este entuziasmul aviatorului, care — pătruns de valoarea sa — trebuie să săvârșească un greu raid (sbor); este entuziasmul vânzătorului, care desface repede marfa la cumpărători; este entuziasmul „șampionului” la un „match” (întrecere) internațional; este acel al atâtor înainte-mergători din diferitele câmpuri ale activității omenești, cari trăiesc pentru un scop unic și își concentrează facultățile în vederea obținerii succesului, etc. Toate măsurile pe cari le iau acești indivizi nu sunt susținute decât prin entuziasm.

Entuziasmul se dezvoltă numai acționând. Știm că omul e stăpân în afară de idei bune și de puterea de a le duce în îndeplinire. Gândirea nu înseamnă nimic dacă nu este urmată de realizare. Dacă omul este mare, pentru că gândește,

este puternic, tocmai fiindcă lucrează. Dar pentru ca gândirea să treacă la acțiune, trebuie să stârnească entuziasmul și pentru ca aceste acțiuni să fie mai producătoare trebuie să întrețină un nou entuziasm. Entuziasmul se mărește, deci, pe măsura ce individul studiază și lucrează. Acest mecanism sufletesc se aplică la dezvoltarea oricărui talent sau facultăți.

Fie că meseria sau profesiunea noastră se exercită în public sau într'un mod mai retras, lucrând mereu, facem să crească mereu entuziasmul înlăuntrul nostru.

Progresând din zi în zi, bătând din ce în ce mai mult propriul nostru record, aducem odată cu entuziasmul și aprobarea conștiinței și aceasta ne procură o bucurie mai mare decât toate recunoașterile lumii.

Acel ce-și petrece ziua visând, nu are puterea executivă, nu are entuziasm, va ocupa în societate un loc modest, nu va fi un om important, nu va fi un stăpân. Va rămâne un candidat la oamenii mijlocii și, neubînd viața, nu își va nimeri bine atingerea scopurilor.

Entuziasmul manifestând intensitatea în acțiune și repeziciunea în fapte, stă în raport strâns cu

funcțiunea unor glande (ghinduri) interne ale organismului, numite endocrine.

Un învățat (Dr. L. Lévi) a arătat cum glandele suprarenale provoacă intensitatea, iar glanda tiroidă aduce rapiditatea.

Dacă această funcțiune este tulburată prin mai multe împrejurări și noi căpătăm obișnuința de a fi prea înceți și superficiali, nu trebuie să desnădăduim, fiindcă putem desvolta puterea acestor glande și putem face să dispară indiferentismul și lăncezeala.

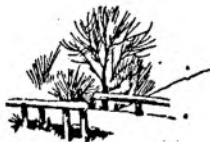
Indemnarea funcțiilor endocrinene se obține prin: gimnastica respiratorie, prin expunerea pielii corpului la aer și soare, prin educație fizică. La aceste prescripțiuni naturale-fizice putem adăuga și pe acele medicamentoase (preparate de glande), sau sufletești (sugestia și autosugestia), pe care ni le-ar recomanda un medic.

Vreți deci să reușiți cu adevărat în viață și să fiți stăpâni în arta de a trăi mulțumiți sufletește?, faceți să intre entuziasmul în întrebuințarea puterilor pe cari le aveți!

Când soarele-apunea, în vremuri vechi...

*Apus de soare! — Stăm pe la podmol.
 O bătrânică lin privește 'n gol —
 Cu mânilor muncite duse 'n poală.
 Cenușa amintirilor răscoală
 Și spune 'ncet: „Pe vremea mea,
 Când soarele, ca-acuma, apunea
 Și se certaseră doi inși în sat,
 N'aveau odihnă de culcat —
 Se apropiiau și își strigau: „Ortace!
 Vezi, stântul soare vrea să fim în pace!“
 Ca frații ei apoi se'mbrășișau...“
 Cuvintele bătrânei tremurau:
 „Trecute vremuri pe noi ce ne învață?“
 N'am îndrăsnit să ne privim în față...*

Intr'o zi de primăvară.

De I. Agârbiceanu.

În văzduh tremura și se scâldea în lumină claritatea de argint a primăverii, ca un giulgiu abia văzut de fin. Musculițe de aur pluteau în aier, amețite de soare, legănate ușor de boarea ce adia dela miază-zi. În adâncuri vinete, sus în cer, palpătau din aripi ciocârlii și din prunii grădinilor cântau cucii. Pe uliți părea că arde: ieșiseră copiii la joc, desculți și în cămășuțe, așa, cum au iernat după cuptor.

Toată lumea părea mai ușoară, cum umbla după trebi. Ceva, greu ca plumbul, se topise în ființe, iar lucrurile neînsuflețite păreau înnoite, înținerite.

Părintele Costan grebla, printre pruni, în grădină, șuerând, abia auzit, o doină. Cu capul gol, cu pletele negre în vânt, cu vesta deschiată, arunca departe grebla și aduna vârtos ogrinzii rămași din turiștea de peste iarnă a oilor. I se luminase sufletul de când începură a se topi zăpezile. Și fredonarea sau șuerul unui cântec nu-l mai părăsia, părea că-i stă lipit de vârful limbii.

Deodată auzi din spate:

— Bună dimineața și săru' mâna.

Părintele Costan se răsuci.

— Bună să-ți fie inima, femeie. O privi. Nu o cunoștea. Era o străină.

— Inimă bună nu mai am eu câtu-i veacul, părinte, se auzi glasul întunecat, de pe altă lume, al femeii. Da' dumneata ești părintele Costan?

Străina rămase înțepenită în cizmele ei mari și grele. Era slabă, bătrână și pierită. Părea aiurită, cum se uita împrăștiat, înfricată.

Părintele Costan se întunecă în grabă. Simțea cum îl pătrundea ca un aier greu, ca un fluid amar, care părea că se desface din ființa aceea amărită, care-i stătea aproape. În toiul luminii primăverii, adiau din străină, umbrele morții. Părintelui îi păru că în marea lumină ce-l înconjura s'a pus o pată grea de umbră, de întunec, care-l înghiți și pe el. Ca și când s'ar fi ascuns deodată soarele în nor, drept de-asupra capului său: Nu era numai umbră, ci și frig.

— Dacă ești dumneata părintele Costan, apoi cu dumneata am o treabă, — zise iar străina. A căzut peste noi o nenorocire.

În biruința primăverii femeia, cu fața suptă și întunecată, cu radierea de suferință adâncă, ce-l învăluia în unde nevăzute pe preot, părea o batjocură; o trupină putredă, care n'a fost arun-

cată în vraful de ogrinzi și de uscături pe care el, Costan, le grebla în dimineața aceea. Inima i se strânse. O senzație de neplăcere, de strâmtoare, de regret adânc, îl luă în stăpânire. Cine i-a trimis acest nor să-i alunge primăvara din suflet? Avea senzația că femeea poartă în ea o lume străină de tot ce era azi viață, în cer și pe pământ. De unde izvorâse? Cum putea exista un ochiu de glod negru într'o mare de lumină? Simți mânie și ură împotriva străinei.

— Am o treabă. M'a trimis la Sfinția Ta păscălierul Nicodim.

— Nu știu, nu cunosc! — răspunse răstit preotul.

— Mirare că nu-l cunoști. El te cunoaște. Și m'a trimis să faci niște slujbe pentru alungarea pe pustii locuri a duhului necurat.

Din glasul ei părea că trec curenți de îngheț în primăvara biruitoare. Da, Costan nu se mai putea înșela: privea cu ură pe femeea aceasta, care adusese cu ea o lume și o viață nouă, să păteze, să profaneze par'că, bucuria primăverii.

— Ești bolnavă? o întrebă cu silă și desgust.

— Dac'aș fi eu! Și-ar face Dumnezeu milă și pomană dacă m'ar lua. Da' mi-i bolnav un fecior. Și mi-i frică să nu-l ia Dumnezeu pe el și să ră-

mână pe capul meu copiii lui, trei, numai cât ulcelele.

Se părea că gândul acesta o tortura de mult: o privire de groază și desnădejde îi învie ochii de glod când pomeni de cei trei copii.

— Dacă e bolnav trebuie să-l arăți doctorilor. Rugăciunea e bună, dar Dumnezeu nu face minuni numai când voește Sfinția Sa.

— Am fost pe la doctori, părinte. L-am dus și la casele nebunilor. Nime nu știe ce are în cap. N'au vrut să-l țină nici la casele nebunilor. Zice că dacă nu sparge și nu face rău la nime, n'avem pentru ce-l lăsa acolo.

— Capul îl doare?

In loc de răspuns femeea își luă capul în mâni și-l clătină de câteva ori la stânga și la dreapta.

— Ce-i pe el, să nu fie pe pui de șarpe!

— Are vreo rană? A fost în războiu?

— E limpede ca lacrima. N'are nici bubă nici pălitură. In bătaie? Cum să fie, că-i numai de trei pe douăzeci. In bătăi era de unsprezece ani.

— Dar cum spui că are trei copii? Așa de tânăr?

— S'a însurat, să ierți, când a fost de optsprezece,

— Mare prostie!

— Mare! Am văzut eu îndată când am rămas cu nora și cu doi copilași până și-a făcut armata. Da' n'a făcut-o întreagă: l-au trimis acasă beteag.

— Cu durerea de cap?

— Cu nenorocirea în trup. S'a dus om și a venit neom.

— Și el nu știe din ce i-a venit durerea aceea?

— Poate că nu știe, ori nu crede. Multă vreme nu ne-a spus. Pe urmă, într'o dimineață, după ce l-au lăsat chinurile a zis: Poate din bătaia aceea.

— L-au bătut?

— Intr'o noapte, nu se știe pentru ce, un plutonier a început să-l bată în somn. Copilul era și dela firea lui fricos și cum s'a trezit în bătaie, soră cu moartea, a leșinat. Vânățiile de pe trup i s'au cunoscut luni întregi. Acum el zice că poate din bătaia aceea i s'a tras răul din cap.

— Și-l doare deseori?

— Tot a doua, mult a treia zi. În somn îl apucă, de către ziuă. Toți sărim din pat cu sufletul la gură, de două-trei ori până dimineața. Și el strigă să-l junghiem că nu mai poate răbda. Ne pică sufletul de chinurile lui și nu-l putem ajuta. Cu nimic nu l-am putut. Nici doctorii un

știu ce are în cap. Nici cei dela casele nebunilor. Așa, mi-am pus în gând să mă duc și eu unde merg alți năpăstuiți de soarte. Și m-am dus la pascălierul Nicodim, care te cunoaște pe dumneata. A deschis cartea cea mare și mi-a spus: E spaimă cu întâmpinare de duh rău! A scris apoi răvaș pe-o hârtie și mi-a zis: Să-l duci la popa Costan din Vale, să-i citească slujbele ce am însemnat aici!

Bătrâna scoase din sân hârtia și i-o întinse preotului.

— Hm! făcu el. Slujbe multe. Asta o să te coste bani, nu glumă. Și te văd femeie săracă!

— Nu suntem chiar săraci, părinte, dar des-nădejdea te îmbracă și în sărăcie. Sunt așa pierită, nu de foame, ci de inimă rea. Om plăti ce se cade.

— Eu îți spun o vorbă mai cuminte, mătușo. Du feciorul la oraș, la un doctor bun. Cu banii ăștia de pe slujbe poți să-ți tămăduiești feciorul, dacă mai poate fi tămăduit. Spui că nu știe nime ce-i în capul lui. Este acolo un doctor de are oglinzi cu care vede în capul omului, cum poate vedea și inima și toate măruntaele din lăuntru.

Femeea nu păru mirată, ci răspunse:

— Dar duhul nu se poate vedea, părinte. Și pascălierul mi-a spus că-i spaimă cu întâmpinare

de duh rău. Asta nu se poate vedea cu nici o oglindă din lume. Numai cu puterea Crucii și cu harul rugăciunii se poate alunga. De aceea te-ai ruga să faci slujbele. Plătim. Cât e de plată? Și ea scoase o năframă din buzunar și începu s'o despăture.

— Două sute bune! — răspunse cu mânie preotul.

— Două sute? Fie și atât. Și începu să numere banii. Preotul se uită mirat la biletele ce i le punea în mână: erau nouă-nouțe. Dar nu erau bani. Erau niște bilete tipărite, ca cele de lozuri.

Bătrâna BCU Cluj / Central University Library Cluj număra zece.

— Două sute fac, nu? Sunt de câte douăzeci de lei.

— Cine ți-a dat banii ăștia, mătușă?

— Am vândut în târg o vacă, alaltăeri, că nu aveam bani de slujbe. Spunea negustorul că-s banii cei noi, ieșiți acum.

— Și ai mulți?

— Trei mii de lei. Da' cu mine n'am adus decât cinci sute.

Preotul se întristă adânc.

— Ai dat vaca pe nimic. ăștia nu sunt bani. E hârtie tipărită în culori.

Bătrâna se holbă :

— Bani mincinoși ?

— Hârtie goală.

Femeea își reveni repede, își făcu cruce și zise :

— Acum știu că n'a mințit păscălierul și-i duh rău la mijloc. El m'a făcut și pe mine să nu cunosc banii cu care voiam să-l scot. Suntem pe urmă bună, părinte ! O să-ți aduc bani buni. Și când o ieși duhul cel rău din capul băiatului, când nu va mai avea putere asupra noastră, o să vină negustorul cel blestemat să-mi schimbe banii cei răi în bani buni. Satana nu va mai avea putere nici asupra negustorului și el va vedea că a înșelat o femeie năcăjită. Suntem pe urmă bună, părinte ! În trei zile îți aduc bani buni.

Și după ce sărută mâna preotului porni grăbită. Părea întinerită și un punct de lumină se ivi în ochii ei de glod.

Părintele Costan rămase multă vreme nemișcat, răzimat de-un prun, cu grebla în mână. Apoi, în silă, începu să grebleze iar. Dar în ziua aceea nu mai șueră nici o doină. Simți frig între spete și în curând lăsă lucrul și se duse în casă. Se simțea bolnav și-i era încă ciudă pe femeea aceea care-i întunecase o zi de primăvară. Un gând groaznic

il tortura: Iată, în vreme ce el și alții se bucurau de primăvară, când îi venia să sboare, când îi părea că și lucrurile din lume vibrează scăldate în lumină, există și întunec pe pământ. Câți vor privi cu ochi inopțiți în strălucirea de-afară fără s'o vadă, orbiți de întunerecul din ei? Pentru ce, Doamne, pentru ce? — Pata de umbră, pe care o simți în grădină, creștea mereu.

Frigul dintre spete i se schimbă în febră.

— Așa ți se cade, zise preoteasa cu ciudă. Ești ca un copil. Te-ai apucat să lucrezi aproape desbrăcat. Și Dochia încă nu și-a lăpădat toate cojoacele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Serbătorirea lui Ion Pop-Reteganul

Cetitorii calendarului acestuia cunosc prea bine scrisul lui Ion Pop-Reteganul, fiindcă de multe ori am publicat lucrări de ale acestui bun scriitor poporal, în calendarele și în numerele „Bibliotecii” noastre. Chiar și în anul acesta publicăm povestirea „*Ion Bivolarul*”.

Despărțământul Dej al „Astrei” a vrut să-și arate recunoștința față de dascălul și scriitorul

minunat și și-a ținut adunarea generală din a. 1934, în comuna Reteag, unde a trăit I. Pop-Reteganul.

Dela sărbătorirea lui Ion Pop-Reteganul.
Pe pragul easei lui.

Placa comemorativă poartă următoarea inscripție: „In casa aceasta și-a trăit anii de pensionar învățătorul *Ion Pop-Reteganul*, scriitor și

folclorist român, născut în Iunie 1853, mort la 4 Aprilie 1905, fost secretar al „Astrei” și colaborator neobosit al gazetelor și revistelor din Ardeal“.

Această placă a pregătit-o încă fostul prefect de Someș, inimosul scriitor *A. P. Bănuț* — dar

Casa în care a lucrat și murit I. Pop-Retegantul.

numai Duminecă, în luna Iunie, a putut fi desvelită, din partea despărț. Dej, în frunte cu dl președ. *Dr. Victor Motogna*, care a ținut în fața poporului și a orășenilor adunați o strălucită conferință despre cine a fost acest însemnat fiu de pe valea Someșului.

Ion Bivolariul *)

Povestiri din viața poporului.

De Ion Pop-Reteganul.

Ion al Muscanului fu cel mai mic din cei șapte copii ce-i avuse Pavel Muscanul. Până se apucă el de era mărișor, moșioara tătâne-său ră-măsese numai fășii mici, că toți cei șase copii ai lor erau fete și care cum trecea de șaisprezece ani se mărita. Iar Pavel Muscalul era om cuminte, el zicea așa: Fata, care o mărit, nu o mai am, e a bărbatu-so; drept aceea-i și dau numai decât ce i se cade, ca să nu ajungă gâlceavă între ea și între bărbatu-so din pricina zestrei, nici să nu ajungă de răs la lume după ce voiu închide ochii, nici să nu fie copiii mei siliți a purta pâri cu advocații pentru pârțica ce li se cade din averea

*) In povestirea de față dă sfatul meșterul povestitor cum să cumpere țărani noștri bivoli și bivolițe în gospodăriile lor. Totodată vrea să arate deșteptăciunea unui băiat, căruia i-a murit tata și trebuie să-și înceapă singur purtarea gospodăriei. Și astăzi se citește povestirea aceasta cu folos, numai în ce privește folosirea bivolilor și bivolițelor este deosebire între ținut și ținut, încât *nu* se potrivește pretutindeni sfatul autorului nostru. Țăranul va face bine să întrebe pe domnul părinte, pe domnul învățător și — mai cu seamă — pe domnul veterinar.

părintească. Așa și făcea: la care fată cum îi venea vremea măritatului, o mărita, îi făcea nuntă cinstită, după obiceiul rămas din bătrâni și-i făcea parte din vite și din moșie, atunci, numaidecât.

Pe astă cale și-a așezat tus-șese fetele după oameni de omenie și ură și pricină între ele și soții lor n'a fost, și cu dragă inimă se întâlnea cu ginerii și cu fetele lui; dar — când mărită pe fata cea mai mică și o înzestră, — rămase numai cu a parte din moșie și vite încă nu mai avea decât două vaci, iar în casă mai erau trei mâncători: badea Pavel, lelea Marinca, boreasa lui și Ion, copilul lor mezin, dar de lucru cum se cade nu mai era nici unul, căci erau prea bătrâni și slăbiți de munca cea multă, iar copilul era prea tânăr, că nu era mai mare ca de 13—14 ani. Deci, după ce mărită și pe cea din urmă fată, rămase îngândurat badea Pavel, că avea numai trei jugărele de loc, din optsprezece ce avuse la început. Și aceste *trei* jugăre încă erau în vreo opt parcele mici. Acum trăiește, omule, ține casă, ține piept cu greutatea satului, plătește dările, *însamă* hrană pe seama casei și nutreț pentru vaci! Oricum își sfărma capul, nu-i ieșeau strigările: Că: o leacă de grâu trebuia să samene, ca să aibă baremi pentru sărbători; orz trebuia

să samene, să aibă ce da la porci, iar mălaiu (cucuruz) trebuia să samene atâta, cât să aibă din an în an, că numai odată-i culesul mălaiului, iar de mâncat îi trebuie în câte zile-s într'un an. Dacă voia să aibă bucate de ajuns — atunci n'avea nutreț la vaci, de sămăna lucernă, trifoi, mazărice, la vaci — nu avea bucate 'n casă; nici într'o formă nu-i ieșeau strigările.

Să vândă vacile? Cum s'a lăsa fără lapte 'n casă și fără vite de jug? Și nu vându vacile, dar nici cel spor mare nu avea dela ele, că de abea aștepta să întarce vițeeii și-i și da de plătea fânul cel scump și dările cele multe. Așa stătu vreo patru ani de zile, din două vaci înainte nu mai putea sui, mai în jos încă nu se lăsa să cadă. Când era Ion ca de optsprezece ani, în dricul verei, se bolnăvi rău badea Pavel, dar de tot rău, cât nici nu se mai sculă veci-pururea-vecinică. Adecă boala lui se începu așa cum încep cele mai multe boale grele la oamenii noștri: din oboseală prea mare ori din ridicături peste măsură; mulți tare se bolnăvesc iarna, la ospețe, că joacă, beau, iară joacă și se înfierbântă, apoi ies afară, beau apă rece, ba unii se chiar trântesc în nea (zăpadă) și capătă ceva aprindere înlăuntru și se duc cu pluta. Alții iar se bolnăvesc repede și tare,

la adunat de fân, vara, că au fân mult pe jos și se ivește un nor de ploaie, atunci dau să-l adune repede, din răspuțeri, și așa se pun bine. Pe astă cale s'a pus bine și Pavel Muscanul. A fost cumpărat un fânaț ca de patru cară de fân și l-a cosit și l-a uscat frumos. Chiar când era să-l pună în căpiți, coala după amiază, se ridică cu grăbire un nor de ploaie. Văzând bietul Pavel că se găte de ploaie și temându-se că l-a apuca cu fânul împrăștiat, se puse din răspuțeri a-l aduna. Din ce se îngroșeau norii mai tare, din ce ridica tot mai mult și mai repede. Cât clipi fură gata două căpițe și se apucă de a treia, dar atunci și ploaia fu pe el. Obosit era, de era pic de apă, de asudat, iar acum ploaia îl mai udă și-l răci până 'n rărunchi. Se alese cu două căpițe ridicate și cu un junghiu în coastă, dar junghiu strașnic, de-'l cârcea din toate mădulările. Cu mare greu s'a tras pân' acasă, iar după ce a ajuns acasă s'a pus la pat și în două săptămâni s'a stins, cum se stânge o lumină galbină de ceară. Cercat-au numai decăt, cum a căzut la pat, cu ce numai i-a învățat cele babe știute — dar pace, din ce-i era rău — mai rău i se făcea, după orice leac lua. A patra zi i-au adus doftor din oraș și leacuri din potică (farmacie), a cincea zi iară și

tot așa nouă zile una după alta, dar nici un folos, numai banii cei mulți prădați și numai chinurile lui cele mari, că bag-seama în pripa cea mare, ridicând din seamă în afară, i s'a rupt baiera inimei ori te miri ce i s'a stricat înlăuntru, că nimenia nu i-a mai putut da de leac. Cu boala și cu doftorii în două săptămâni s'a duș o vacă, iar cu îngropăciunea s'a și îndatorat de vreo douăzeci florini.*)

Așa fiind lucrul, după ce îngropară pe bătrânul, se treziră numai cu o vacă și cu datorie în grumazi, de douăzeci florini.

Ce știa acum începe bietul Ion? Numai cu o vacă nu-și poate căra de pe câmp agonisita, nu poate ara, nu-și poate aduce vreo două lemnișoare, nu poate duce gunoiu pe holde; era fără jug. Unii oameni îl povățuiau să meargă la bancă, să iee o sută de florini (cam 6000 lei în ziua de astăzi), cu optzeci să-și cumpere vacă, lângă care o mai are și să plătească cei douăzeci de florini ce e dator. Mumă-sa încă-și da cu părerea că așa ar fi mai bine, deci merse bietul Ion cu mumă-sa la domnul părintele, să le facă scrisori, să capete dela bancă o sută florini. Domnul părintele

*) Ban de pe vremea Austro-Ungariei.

era acasă și, după ce le ascultă rugărea, le spuse așa: „Dragii mei, n'ar fi cel lucru mare de scos dela bancă o sută de florini, dar trebuie să ne cugetăm bine, oare să-i cerem ori ba? Trebuie negreșit să luați bani împrumut, ori vă puteți folosi și fără bani dela bancă? Înainte de toate trebuie să știți, că banii aceia trebuiesc plătiți la bancă, iar până să puteți plăti capul banilor, aveți de dat camătă la bancă pe fiecare an zece florini. Dacă dă Dumnezeu timpuri bune și nu aveți pagubă în vite, în câțiva ani plătiți sută la bancă din viței și rămâneți cu vacile; dar de vin ani răi — viței-i dați, să cumpărați bucate și fân, încât nici cametele nu aveți din ce le face, ba pot să vină boale în vite, poate să și piară din ele, atunci rămâneți cu datoria în grumazi și, ca să vă plătiți de ea, — va trebui să vindeți din puținul loc, ce biată-l mai aveți. Drept aceea, eu nu sunt de părerea că voi să luați bani împrumut, nici dela bancă, nici dela altcineva. Că datoria-i ca râia, numai un strop de ai, te umpli de ea cât n'ai odihnă zi și noapte. Fără, ian să chibzuim altmintrelea; cât credeți că ați căpăta pe vaca ce o aveți, de ați da a o vinde?”

— „D'apoi — răspunse Ion — eu cred că am căpăta peste sută, că-i bună, frumoasă și tinără și are un bou frumos iar ę a făta”,

— „Bine zice preotul, atunci e bine, nu-i silă să împrumuți bani de nicăiri. Pune-te și vinde vaca și prețul ei plătește numai decât ce ești dator. Pe banii ce-ți vor rămânea te pune și-ți cumpără două juninci de bivol de $2\frac{1}{2}$ —3 ani. Cu acele poți lucra omenește, ca și cu două vaci de ceste albe, că sunt tari, iar acolo, la primăvară, de ai noroc, pot să-ți fete și — de vor fi cevaș bunișoare de lapte, le poți vinde, să cumperi pe ele vaci albe. Ci — după ce odată te vei deda cu ele, — nu cred că li-i mai vinde. Bivolitele, cari sunt blânde, sunt mai blânde decât vitele ceste albe și se țin cu mult mai ușor, că mănă orice. Pentru bivol nu-i silă să ai cel fân mult și ales.

Numai de adăpat să le dai, câte o mână de fân mai bun, altcum paie de ovăs, paie de orz, mestecături de otavă cu paie de grâu și turgeni de cucuruz, mulți turgeni. Cu de acestea bivolul trăește și este gras ca lutul. Eu știu, că țin bivolițe câte două tot mereu și pot să vă spun că mă ține iernatul amândurora cât al unei vaci albe. Cercați și-ți vedea că am drept, numai datori nu vă băgați, — ori, de nu vreți nici cu un preț să vă despărțiți de vaca ce o aveți, atunci țineți-o mai departe. Colo, după ce va stârpi,

vindeți bouțul de subț ea și plătiți cei douăzeci floreni și — cum spuneți, că-i frumos — poate să vă rămână din prețul lui ceva bani, să vă puteți cumpăra o vițalucă cât de jigărită, că vacă s'a face din ea, de-ți căuta-o bine. Iar până să apucați iar la două vaci, veți prinde în simbră cu cineva, care încă are numai o vacă, întocmai ca și voi. Acesta-i sfatul meu. Acuma voi alegeți, numai bani împrumut nu luați".

Cu acest sfat ieși Ion cu mumă-sa dela preotul. Vre-o două săptămâni și-au tot făcut capul calendar și mintea sfredel, ce-i de a face? Să vândă vaca și să-și iee juninci de bivoli ori să nu o vândă? După vacă le părea rău; celce le dăduse banii împrumut îi strângea în curele de bani, ei bani nu puteau face, că nu aveau din ce. Cu mare greu și-au cărat de pe cel câmp agonisita: câteva clăițe de grâu și fânul. Apoi zise Ion într'o seară cătră mamă-sa așa: „Mamă, așa nu ne merge bine; să car o zi pe seama noastră și una pe a altuia, să trudește vaca prea tare și mă tem să nu lapede. Fără facem noi cum ne-a învățat popa: vindem vaca, plătim datoria și ne cumpărăm două juninci de bivoli, ori două juninci de cestelalte, ce putem, numai să avem prinderea noastră, să nu umblăm în sat

după vacă de câte ori avem de mers, baremi pân' la moară."

— „D'apoi să cercăm și așa“, răspunse măsa.

La câteva zile era bâlcu mare la oraș. Ei încă își duseră vaca la târg; cu jale mare o scoaseră din grajd. Mult plânse lelea Măriuca Muscăneasa după ea, iar Ion mergea ca prin pământ de supărat, că trebuie să o dee, dar se întări în fine și-si gândi: Bagseama de aceea a lăsat Dumnezeu vitele, să ne slujim cu ele și — când ne strâng curelele — să le dăm la alții, cari sunt harnici a le ținea.

Pe drum se întâlni cu multă lume, mergând spre târg cu tot soiul de vite, iar la vamă, când da să între în târg, trebui să stee cam multșor, că acolo era oprit un boteiu de bivoli mari și mici, așteptau să sosească stăpânul lor, arândașul unui bun grofesc (moșie de nobil ungar), să plătească vama. Până să sosească acela Ion întrebă pe mânători dacă sunt și juninci în boteiu și de sunt blânde și de ce le vinde arândașul. Servitorii arândașului îi spuseră că arendașul trebuie să vândă toate vitele, să-i iasă timpul arândeii în iast toamnă, iar el trebuie să facă bani mulți, că a cumpărat o moșie colo, departe, în țara un-

gurească. De aceea vinde tot: vite, nutreț, bucate și nu duce cu sine decât doi cai, două bivolițe cu lapte și două vaci albe, celelalte vite toate le vinde. Ii mai spuseră că bivolițele arândașului sunt un soi u tare bun de bivolițe.

Intr'aceea nimeri și arândașul și — cum zări vaca lui Ion cu bouțul cel frumos — nu-și mai putea ridica ochii de pe el.

— „Mă Petre”, strigă el unui biris (servitor), mă, uite, ce păreche bună ar fi bouțul ăla cu cela al nostru.”

— „Și vaca asta s'ar vâji bine cu suraia noastră, numai cât nu-i așa tare sura”.

— „De pot vinde din vite până nu-și vinde el vaca, o iau, că-mi place bouțul”.

Ion auzi vorbele lor, deci în târg se puse și el cu vaca lui lângă boteiul arândașului. Stând așa acolo, învăță câteva lucruri. Mai întâi de toate că bivoliile în adevăr sunt foarte blânzi — care-s blânzi; a doua, cumcă sunt mult mai ieftini decât vitele ceste albe și a treia: că bivolițele cu lapte, cu deosebire de au vițele, sunt într'un preț cu cele mai bune din vacile albe.

Nu mult trebui să stee și văzu că arândașul vinde juncani de bivol de 3 ani cu 80 floreni (4800 Lei); apoi văzu cum îi numără pe

două bivolițe cu viței mici 480 coroane, apoi văzu că un jidan i dă pe o bivoliță cu lapte 210 coroane și el o ține la 230 coroane. Intr'aceea veni și la el un cumpărător la vacă. — „Ce ceri pe vacă?” — 260 coroane — „Oare bătrână-i tare?” — „De 5 ani, caută-o 'n gură și vezi!” — „Dă bine lapte?” — „Unde văzuși dumneata în târg vacă rea de lapte?” — „Așa-i, dar — totuși — dă baremi o cupă la un mulș?” — „Dă și mai bine, de-i îmbucări-o și nu-i jugui-o din samă'n afară!” — „Să-ți dau pe ea 200 în capăt”. — „Și aceia-s buni bani, dar n'om da-o”. — — „Nici cu 210?” — „Nici!” — „Dar cum îi da-o?” — „Ți-am spus”. — „Așa nu putem vorbi!” — „D'apoi, de nu putem amândoi, mai sunt ei oameni în târg. Dumniata ți-i căpăta omul cu care să te poți vâji din târg și mie încă mi-a trimite Dumnezeu pe al meu”.

Abia se depărtă omul acela de Ion și numai văzu pe arândaș că-i (ciop!) aci. — „Ai dat vaca, voinice?” — „Ba!” — „Ce-ți da pe ea?” — „Numai 210, dar cu atâta n'o dau, mai bine o duc de unde-am adus-o.” — „Cât i-ar fi prețul din urmă? — „230”. — „E cam mult”. — „Facem noi, domnule, târg mai pe scurt: dă-mi juninca cea de bivol cu stea albă 'n frunte și

pe cea dingă ea, ce-i albă'n coadă și mi-i mai da 40 florini, apoi a dumnitale fie vaca cu vițel cu tot, cum o vezi și-ți pot aduce carte dela sat precumcă-i gonită din Sâmbăta Rosalelor”.

Arândatorul stă o leacă pe gânduri, apoi întreabă: „E, voinice, în cât prețuești tu o junincă de ale mele?” — „In cât? Iacă: 'n 40 florini”. — „Bine, atunci amândouă se vin optzeci de florini și de vrei îți mai dau 25 florini și schimbu-i gata”. — „Ba 35 florini”. — „Ba 25!” — „Că așa nu pot, fără de vrei dă 30 florini și junincile și să ai noroc de vacă!” — „Noa, adă mâna! Noroc să dea Dumnezeu!” — „Noroc să avem!”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

— „N'ai auzit ceva nou?” — „Ce? „Mă, Ionu Muscălesii a vândut drăguța hai de vacă frumoasă și și-a cumpărat două juninci de bivoli!” — „Ba doi draci!” — „Zău așa!” — „Ala-i nebun!” — „Ba-i fără minte!” — „Vai, vai! Să se scoale tată-so, știu că i-ar da bivoli!”

Așa vorbeau oamenii dela noi doi cu doi, care cum se întâlnea, a doua zi după târg, iar lui Ion prinseră a-i zice: „Hăl cu bivoli!”. Nu-i mai zicea nimenea pe nume, fără: „mă, hăl cu bivoli!” Era, ce-i drept, cam șod, că într'o ciurdă

de vreo 200 de vaci albe să vezi două negre, ca doi draci, dar și mai șod li se părea oamenilor dela noi când le prindea Ion la car și — cum nu erau învățate 'n jug, mergeau sprijinindu-se de ruda carului, de gândeați că să se împingă una pe alta. Dar le învăță de învățat, cu greu mare, vezi bine, fără le învăță de trăgeau la jug ca doi boi de cei dricoși. Drept și mai drept că și necaz avea cu ele, până le-a luat agodul, că bivoliis nătângi, nu-s ca vitele cele albe.

Se putu însă folosi cum se cade cu ele, își ară de toamnă, își cără lemne și gunoii și mai nu știa cu ce le ține. Că seara le umplea ieslea cu turgeni și dimineața, când se scula, afla ieslea linsă. Atunci le mai da un braț de turgeni și numai de adăpat le da câte o mână de fân, și ele erau grase și frumoase de gândeați că numai cu otavă trăiesc.

Când fu colo, pe la Paști, erau groase cât deabea încăpeau pe ușa grajdului, iar pe la Rusale erau fătate amândouă; aveau două vițeluce negre ca puiul corbului și grăsuțe ca doi pepeni, că bivolițele erau bune de lapte amândouă. Trai ce mai trăiau acum de lapte, unt, smântână, că doară laptele de bivoliță e gras, nu ca cel de vacă de

cestelalte, că o litră de lapte dela bivoliță face mai multă smântână decât două litre de lapte dela vaci. O groază îl mânca numai, când trebuia să le prindă la jug pe căldură mare, că unde vedeau o baltă, fugeau la ea cu jugu'n grumazi. „Totuși, sunt mai bune de jug vitele ceste albe decât bivoliile” zicea Ion, „dar și cu pui și cu ouă și cu cloșca grasă — nu se poate”.

Se gândi cât se gândi și dusă o bivoliță la târg și o vându numai decât cu 240 de coroane la un armean avut. Pe bănișori își cumpără numai decât doi juncani de trei ani și așa se văzu iar cu junci de jug, prelângă ce-i rămase o bivoliță de lapte. Acum era vesel — nimenea nu-l mai râdea că el a prins pe dracul la jug, dar de aceea tot „Bivolariul” i-a rămas numele.

Cântec de leagăn.

*Stele 'n Nistru, stele sus,
Dormi: povestea mi ți-am spus;
Stele 'n Nistru 'mpădurit,
Dormi, odorule iubit,*

Fie-ți somnul ușurel,
 Dragul mării, frumușel,
 Te păzească îngerăși,
 Puiul mării, drăgălaș,
 Ca să crești un moldovan
 Mândru, falnic, nădrăvan,
 Să 'nverzești ca un stejar,
 Paza vechiului hotar.
 Să-ți lucească 'n frunte-o stea —
 Doar ne-a lumina și ea,
 Și cu codru să te 'ntreci
 Și dumbrăvile să-i treci
 Și să-i bați cărările
 Și să treci la cela mal
 Țara să ți-o scoți din hal. —
 De o cară apele,
 Puiul mării scapă-le,
 Să ne cânte zânele,
 Răsunând fântânele,
 Să ne râdă zorile,
 Să ne 'mbete florile...
 Stele 'n Nistru 'mpădurit,
 Dormi: povestea s'a sfârșit...

Alexe Matceviți
 (din Basarabia.)

Cum vorbește căpetenia statului francez.

S'a încetățenit bunul obicei ca conducătorii statelor să ia contact cu cetățenii pe calea radiofoniei. Președintele Statelor Unite din America, Roosevelt; președintele Republicii Cehoslovace, Masaryk; fostul președinte al Republicii Franceze, actualul ministru-președinte Doumergue; M. Sa Regele nostru ș. a. dau întâlnire cetățenilor lor și vorbesc cu ei, ca adevărați părinți sufletești.

Forma aceasta de a avea legături cu cetățenii s'a adevărit foarte norocoasă, deoarece fiecare ascultător par'că are ca sfetnic la sine, *acasă*, pe șeful statului său.

Să ascultăm de astă dată ce a vorbit în Franța de toți iubitul și stimatul conducător, dl *Gaston Doumergue*, în seara zilei de 24 Martie 1934.

Înainte de toate a cerut căpetenia guvernului francez: *potolirea patimilor. Porunca vremii noastre este ca să nu mai sgândărim rănile.*

Ca să vină această liniște — trebuie ca să fie urmăriți și să fie „pedepsiți sever” toți cei ce sunt „vinovați” — deoarece *câțiva* din aceștia au îndârjit, pe drept cuvânt, națiunea franceză. care este o „națiune *cinstită, onestă și sănătoasă*”,

Ce mare adevăr a spus căpetenia franceză aici! Națiunea franceză este una din cele mai înaintate națiuni ale lumii. Țăranul francez este cinstea întrupată, muncitor, harnic și sănătos până 'n măduvă.

Cu toate acestea și în mijlocul poporului francez s'a cuibărit, pe urma războiului, zavistia, pe urma politicianismului, împotriva căruia părintele patriei se ridică plin de energie și de succes.

Trebue să vie „însănătoșirea morală” — ca „atmosfera să fie curățată” și ca guvernul țării să aibă puțința să lucreze, deoarece *este mult de lucru!*

BCU-Cluj / Central University Library Cluj

Nu ne trebuesc cărcotași, ci ne trebuesc oameni, cari *pun umărul*, ca să ducă în îndeplinire reformele, cari trebue să se facă!

„Bugetul unui stat este întocmai ca bugetul unui cămin familiar — nu e permis niciodată ca cheltuielile să fie mai mari decât încasările. Iacă regula! Putem noi să sporim încasările? Ar trebui să sporim impozitele de acum și să aducem altele, nouă. O astfel de operațiune, cu criza economică de acum, nu este realizabilă”.

Așa vorbește un bărbat fruntaș al Franței! Nu poște turbate de lup — deci — nu urcarea

bugetului cu nemiluita, fiindcă bugetul e făcut din punga țării și dacă bolește bugetul, bolesc și cetățenii!

„Suntem (un popor) de muncitori și de economi și vrem să și rămânem așa. Așa e mai bine, decât ca să fim speculatori și trândavi!”

„Când patronul nu are comenzi, n'are nici muncitorul de lucru”. Va-să-zică: să trăiască și unul și altul, sprijinindu-se.

„Tot ceea ce vă spun îmi dictează *dragostea* mea cea mare față de țară. N'am nici un interes să retac ceea ce gândesc și să nu vă spun ceea ce este *adevărul*. Acest adevăr îl voi spune întotdeauna, chiar și dacă n'ar fi pe placul cutăruia sau cutăruia”..

„Minunea nu o pot săvârși singur — o putem realiza însă, dragii mei prieteni, *împreună, dacă vă apropiați dumneavoastră unii de alții*”.

Oricât s'ar părea sfaturile astea „dela Moș Adam” — ele trebuiesc înțelese și urmate — și în țara franțuzească, dar și în cea românească!

La școală, până la examen!

Cu toată truda pe care și-o dă ocârmuirea să împrietenească pe români cu școala, să-i cunoască foloasele, s'o îndrăgească, suntem încă departe de a avea școala ce ne trebuie. Piedecile cele mai mari le pun chiar părinții copiilor. Nici peste an nu-i lasă să umble la școală regulat. Iar când se desprimăvărează e un adevărat chin pe bieții învățători: zi de zi scade numărul elevilor, cari vin la lecții.

Cunoaștem, căci doar români suntem și noi, pricinile pe cari le aduc părinții pentru a se desvinovăți că nu-si mai pot da copiii la școală. Ei trebuie să meargă cu vitele, cu porcii, cu găștele, apeși cu oile sau pe lângă plug.

Suntem un popor de plugari și păstori, e adevărat, și o mână de ajutor nu ne strică, după ce vine sfânta primăvară.

Dar mai suntem și un popor neștiutor și egoist: voim să-i luăm folosul copilului, pentru noi, de când începe a umbla. Nu ne gândim la folosul lui, ci la al nostru. Dar lucru știut este, că părintele tot ce face trebuie să facă pentru copil, nu pentru el.

E adevărat, că după legea de acum, examenele la școlile primare sătești sunt prea târziu. În Iunie! Ar trebui să fie puse, cel mai târziu, la mijlocul lui Mai.

Dar cei mai mulți părinți cred, că dacă copiii lor au umblat la școală până la mijlocul lui April, au umblat de ajuns.

E însă cea mai mare greșală, din mai multe pricini.

Mai întâi copilul luat dela școală înaintea examenului, nu ajunge să învețe materia toată din clasa în care a fost. Rămâne cu cunoștințe mai puține decât cei ce umblă până la sfârșit. Apoi, nu are prilejul să facă repețirea materialului. Aceasta se face, de obicei, către sfârșitul anului, înaintea examenelor.

Neputând repeta materialul, uită mult din ce a învățat peste an. În anul următor, copilul luat dela școală înaintea examenului, intră slab pregătit, și în clasa ce urmează nu mai poate ținea pas cu cei ce au cercetat regulat școala.

De aici urmează un rău mare, de care părinții nu-și dau seama: copilul rămâne cu un simțământ de umilință, de inferioritate. I-se pare lui însuși un neisprăvit. Și acest simțământ îi taie încrederea în el, îi surpă curajul, nu mai are voință. Din această stare sufletească se poate

alege cu o mare lipsă în viață: nu va mai avea încredere în sine, nu se va mai ști prețui.

A lăsa copilul fără examen, însemnează a-l lăsa neîncununat. Copilul râvnește să arate înaintea satului întreg ce știe. Serbătorea ce se face la examen îi rămâne în suflet toată viața. Examenul e răsplata lui după munca și silința unui an. Copilul se simte orfan, neîndreptățit, și i se adună amărăciune în suflet, de mic. Crede — și chiar este — neîndreptățit.

Totuși, părinții nu se gândesc la aceste neajunsuri mari, ci vor să le ia folosul. Așa am ajuns, că în multe sate nu se înfățișează la examen nici a patra parte a elevilor.

Și e mare greșală, ba chiar păcat, care totdeauna se răzbună mai târziu.

Ion Agârbiceanu.

Sfaturi de ale bătrânului Iarník.

Cu toate că a murit, câțiva ani după războiu (1923) Iarník bătrânul, senior — fiindcă există și altul, tinărul, Dr. Hertwig, profesorul din Brno — ne dă sfaturi și după ce a închis ochii.

Toți știu că Ian (Ioan) Urban-Iarník sen. a fost unul din cei mai buni prietini ai țaranului

român. Profesor de limbile romanice la universitatea cehoslovacă din Praga — a colindat de multe ori ținuturile locuite de români și a tipărit, cu fostul președinte al „Astrei”, împreună cu *Andrieu Bârseanu*, colecția vestită de poezii populare românești, adunată de elevii din Blaj ai fostului profesor și președinte al „Astrei” *Ioan Micu-Moldovan*.

Iarník sen. a tipărit în colecția aceasta „glosarul”, lista de cuvinte românești, dându-le explicația în limba franțuzească, pentru cercetătorii limbii românești.

Tot Iarník a tradus pentru „Biblioteca populară” a societății noastre pe „*Pavel Cătană*”, iar — în „*Tribuna*” de pe vremuri și mai apoi în „*Biblioteca Tribunei*” — vestita povestire „*Bunica*”, de *Bojena Niemțová*.

Dar de altceva vrem să scriem de astădată. Președintele despărțământului Gherla al „Astrei” noastre, dl director de liceu *Dr. Emil Precup*, publică, în anuarul de pe 1931/2 al liceului din Gherla, vreocâteva scrisori primite de unchiul dsale, regretatul *Gavril Precup*, fost profesor în Blaj, director al învățământului secundar, sufletul mișcării meseriașilor români din Blaj. Intre scrisorile acestea găsim și o scrisoare de a bătrânului

105

Iarnik, care da sfaturi după cum se pricepea el mai bine. Scrisoarea a pornit din Praga doi ani înainte de izbucnirea războiului și în ea mulțamește Iarnic pentru un raport anual al societății meseriașilor din Blaj.

Ochii profesorului ceh se opresc la lista binefăcătorilor societății și iată ce observații găsește cu cale să facă lui Gavril Precup :

„Răsfoind cărticica văd că comitetul a izbutit să ademenască un număr destul de mare de binefăcători. Cu privire la numele lor fie-mi iertat să-mi spun părerea despre ceva, rugându-mă dinainte ca cele ce am să spun să nu mi să iee în nume de rău.

„Vedeți Dstră, pentru mine este lucru tare important, mai cu seamă aflându-mă într'o vârstă destul de înaintată,*) să nu pierd practica în ce privește scrisul românesc. De aceea eu, dacă cineva îmi scrie vreo lucrare de orice fel să fie, mă folosesc de vreo idee din scrisoarea sau cartea cu pricină, ca pe tema aceasta să fac un fel de elaborat (lucrare).

„Și așa văzând în raportul trimis mie plocon, diferite liste de persoane am rămas *nedumerit* că ce noimă are *deosebita lor rânduire*

„Să-mi spun din capul locului care-mi este gândul. Oriunde este vorba să se înșire niște nume de persoane și niște liste sau rubrici, mie mi se pare că singurul mod îndreptățit este să se puie în *ordine alfabetică*. Căci care e scopul acestui fel de liste și mai cu seama dacă o vorbă

*) Era de 64 de ani.

de niște binefăcători sau membri, spunându-se cu care sumă, fie dar, fie taxa de membru, cutare persoană a contribuit la atingerea vreunui scop?

„Scopul nu poate să fie altul decât ca orișicine se interesează să găsească între cei înșirați sau numele său propriu sau numele vreunei alte persoane, să poată afla informațiunea dorită îndată, fără pierdere de vreme. Câte odată vreun membru sau binefăcător ar dori să știe dacă cutare persoană dintre cunoștințele sale a contribuit ori ba, ca în cazul cel din urmă să intervie în folosul societății.”

Bătrânului profesor îi era *milă de timpul pierdut* de cetitorii anuarului și se gândea, cu groază, că unii, cari ar controla dacă cutare și cutare a contribuit cu ceva la scopul frumos al societății, o să-și piardă răbdarea și are să lase lucrul baltă, păgubind *astfel societatea*.

Și iată cum izbucnește bătrânul mai departe — scrisoarea e prea lungă să o copiem aici întreagă :

„Mie unuia, care în indicele meu la dicționarul etimologic al limbilor romanice am pus în ordine alfabetică mii și mii de cuvinte din cele mai deosebite, de câteori văd că se greșește în contra acestui sistem atât de firesc, V'asigur că *mă apucă un fel de durere fizică* (trupească), asemenea celeia când văd impremate niște colorii cari nu se potrivesc la olaltă.”

Ați ascultat pe omul *ordinei*?

Dar să-l ascultăm și mai departe : să-l vedem la lucru, ca ajutor la strânsul banilor pentru

copiii săraci, după cum aduna ban lângă ban pentru societățile de înfrumșetare din Boemia sa iubită, după cum era tatăl studenților săraci cehi:

„De ani de zile mi se trimite dintr'un oraș destul de mare o cărticică al cărei venit (așa scris) este menit pentru copiii săraci. În darea de seamă de fiecare an se înșirau și numele acelora cari au contribuit, dar cum se punea în lucrare aceasta? Se luau listele de subscriere una după alta și numele aflătoare acolo se tipăreau întocmai în ordinea în care din întâmplare se găseau pe liste. Acolo unde vreun nume se găsea scris neceteț, se spunea: neceteț, cu toate că persoanele cari umblau pe liste puteau să știe cine a fost acela cu manuscrisul neceteț. Odată neputând să mai sufăr *negligența* aceasta, le-am făcut o *propunere asemenea celei ce-mi iau voie să fac astăzi*”...

Să nu ți se pară, iubite cetitorule, observațiile acestea toanele unui bătrân, care suferă de mâncărime de scris! Iarník senior *voia să ajute*, *voia să contribuie* ca numărul binefăcătorilor societăților caritative să *sporească* și era apucat de „un fel de durere fizică”, gândindu-se că din pricina unei mai bune orânduiri în listele binefăcătorilor, școlarii și studenții, meseriașii săraci nu se vor bucura de sprijinul meritat.

Și numai *aici* ar trebui să domnească sistemul lui Iarník bătrânul?

Vorbea aici *omul*, care dorea să ajute — după cum alerga prin spitalele Boemiei, în de-

cursul războiului, căutând pe omul nenorocit din spitale, pe soldatul român, ca să-i dea mână de ajutor.

Când tipăriți liste ca cele ale meseriașilor lui G. Precup — gândiți-vă la sfatul bătrânului Iarník și aduceți-i prinos de laudă, dându-i prilej să ajute, chiar și din mormânt!

Iubirea mamei.

— Legendă. —

Pentruce oamenii, în copilărie,
umblă mai târziu decât animalele.

(com. Mănărade l. Blaj.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sfârșise Domnul tocmai să zidească
Clădirea-lume, toate-a zămislit;
Cu toatele stăteau să-l mulțamească
Și-acum din munca grea a conținut.

Uriașul soare, micul gândăcel —

Toți preaslăveau pe Domnul: vecinic *El!*

Privi, părinte blând, întinsa-i lume,
Ca un întreg — milioane stele 'n hău —
Când Eva l-a oprit: „Părinte! Cum e?
„Cum ai ferit copilul meu de rău?”

„Din trupul meu el are să se nască,

„Dar mai apoi *cum* are el să-mi crească?”

— „Aruncă-l peste casă!” — poruncit-a
Prea-Bunul, Evii — Eva-a tresărit,
Credea că 'n vorbă-i Diavolul, Ispita,
Că nu e Domnul, care i-a grăit
 Și din sprâncene-a ridicat, speriată,
 Ea, 'ntâia mamă greu îngândurată!...

Cum? pruncul peste casă să-l arunce?
Din sânge — sânge, trup dintr'al ei trup?!
Oscioarele-i n'au să se frângă — atunci?
Părutu-i-s'a că l-ar da la lup!

„S'arunc copilu'-mi drag eu peste casă?
„Nu, inima-mi de mamă nu mă lasă!”

Și a zimbit atunci Zămislitorul,
Spre oile din preajma-l s'a 'ndreptat.

„Oiță!” zis-a, „vezi tu căpriorul
„De-acolo, sus? Tu mielul ți-ai fătat,
 „Aruncă-l peste casă, — acum', pe dată!”
 Oița s'a lăsat induplecată...

Și s'a 'ntâmplat și-atuncea o minune:
Slab, mielul',-abea născut, putea *umbla!*
— Așa legenda mielului ne-o spune —
Copilul Evii însă doar de-abușilea!
Evii, ce n'a crezut Cinstita Față,
 Un an să umble fătul ei se'nvață...

Horla Petra-Petrescu.

Cuvinte de aur,

rostate de ministrul Franței: Louis Barthou.

În anul 1934 ne-a vizitat țara ministrul de externe al Franței, marele bărbat de stat Barthou.

A fost primit cu cea mai mare dragoste, cum se cuvine unui astfel de sol al Țării Lumină. Aici arătăm pe dl Barthou, în gara Brașov și întreținându-se, vesel, cu publicul ce i-a alergat întru întâmpinare.

Ca să înțeleagă și cetitorul calendarului, acestuia de ce gânduri mărețe se lasă condus cârmaciul Statului francez, lăsăm să urmeze câteva cuvinte de aur, rostate la diferite prilejuri.

„Mărimea unei țări nu se măsoară după întinderea teritoriului, nici după pofta de cuceriri războinice. Mărimea unei țări se măsoară după noblețea sentimentelor ei morale, după mândria, după demnitatea și după dragostea ei pentru o existență și o independență, pe care, revendicându-le pentru sine, le știe respecta la alții”.

„Între popoare, ca și între indivizi, *simțul omenesc nu trebuie să-și piardă drepturile nici odată*”.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ministrul de externe francez Barthou în gara Braşov.

„Aveți greutatea *dvoastră*”, a rostit la banchetul dela Ministerul Afacerilor străine din București, în onoarea sa, „avem și noi greutatea *noastre* — este însuflețită și Franța de un spirit totodată *național* și *european*, și gata și ea la împăciuirea tuturor intereselor îndreptățite, prin colaborarea leală (cinstită) a tuturor statelor, cari doresc sincer pacea lumii”.

Serviciul militar.

Din timpurile cele mai vechi românul e cunoscut ca un foarte bun soldat, și anume românul din toate provinciile românești. Au vorbit despre ei, cu cele mai mari laude, atâția generali și căpitani străini, de prin țările, cari au avut în armatele lor și români.

Dar tot atât de adevărat este, că românul a avut un fel de sfială față de serviciul militar, la început, până nu a intrat în el. Când se apropia vremea recrutării, feciorii noștri erau neliniștiți, cântau cântece jalnice, ca și când cine știe ce primejdie îi aștepta.

Sfiala aceasta de serviciul militar a avut mai multe pricini. Mai întâi străinătatea, în care își

faceau armata în nouile provincii: depărtarea, limba neînțeleasă, neamurile și obiceiurile străine, între cari mergeau. Apoi era și o moștenire de pe vremea când pe recruți îi prindeau cu arcanul și când cei înrolați făceau serviciul îndelungat, încât se întorceau bătrâni acasă, cum a fost o vreme în Austro-Ungaria. Era iarăș nemulțumirea de a sluji streinului, de-a învăța comandă în limbă străină.

Toată această fugă de militărie era însă mai mult înainte de recrutare. Imbrăcați odată în uniformă, cei mai mulți feciori se obicinuiau repede și ajungeau între cei mai buni și disciplinați soldați. Și când mai veneau la sărbătorile mari acasă, nu se mai plângeau de militărie. Deși înainte vreme erau atâtea pricini să se plângă.

Sfiala românului de armată, cât privește trecutul, nu ne miră. A avut pentru ce să nu-i placă milităria.

Dar ne mirăm că mai sunt și azi feciori români, — mai ales în anumite regiuni — cari au un fel de sfială, dacă nu urât, față de serviciul militar, înainte de a-l cunoaște.

Deși azi totul s'a schimbat.

Mai întâi armata de azi a României e armată națională. Rostul ei nu este să ne ducă să apărăm

țări și limbi străine, ci pe noi înșine. Apoi, toată comanda și învățătura e în limba românească. Și încă ce limbă! Soldații ajung să vorbească foarte frumos românește. Limba cu care se întorc din armată, e ca haina de argint a unei zâne.

Azi, în armata română, nu se învață numai legea armei, a mitralierii, a tunului, ci se împărtesc nenumărate cunoștințe folositoare. Armata noastră e o adevărată școală, nu o cazarmă înghețată, cum era armata străină.

Ofițerii noștri sunt adevărați prieteni ai trupei, nu simpli poruncitori, cum erau cei străini.

Apoi, în armată cunoaște românul orașe, regiuni întregi de țară, români din alte părți.

De aceea nu mai are nici un rost sfiala față de armată.

Dimpotrivă, să ne însuflețim pentru ea și s'o iubim. Ea e tăria noastră înși-ne, apărătoarea patriei noastre și a moșiei noastre.

Nu mai mergem „în cătane” sau „în muscali”, ci în cea mai frumoasă tovarășie prietenească.

I. Agârbiceanu.

Mai crede cineva așa-ceva ?

În lupta ce trebuie dusă pentru apărarea punctului de vedere românesc în ceea ce privește integritatea României de astăzi, aducem în cele ce urmează câteva argumente, cari ar fi foarte bine să fie discutate și la noi, la loc de frunte, în loc ca să ascultăm de toate șoaptele și să răs-pândim zizania ticăloasă.

Un învățat francez — *Jacques Ancel*, profesor la „Școala de Inalte Studii Internaționale” din Paris, unul din adâncii cunoscători ai stărilor din Franța și din Europa centrală, a scris (în revista „Europa centrală” care apare în Praga, 28 Aug. 1934), că nici țăranul român nu se va mai lăsa strivit de nobilii maghiari străini, întocmai cum nu s'a lăsat nici țăranul francez. Ascultați: „După cum țăranul francez, ajuns mic proprietar prin vânzarea bunurilor naționale luate dela emigranții francezi și dela cler, și-a apărat noua sa moșie împotriva întregii Europe, tot așa țăranul slovac, român, croat, sârb și chiar maghiar, ajuns stăpânul unui pământ, pe care îl cultiva pentru un altul, își va apăra moșia, și speranțele unei reconstruiri a unei „Ungarii milenare” nu vor birui această dârjenie plină de viață. Și proba

ne-o dă faptul că stăpânii (de azi) ai Ungariei nu înțeles, deoarece încearcă acum, la dâșii, târziu, cu sfială, să facă o reformă agrară. Exemplul molipsește".

Va să zică: latifundiarii maghiari ar vrea să se instăpânească, iarăși, pe un pământ, care este împărțit în mare parte între țărani români, slovaci, croați, sârbi, maghiari și să ajungă la cele 30 de milioane de maghiari, visate de Rákosi Jenő, un scriitor de al lor!

Știți ce averi mai au și astăzi conții și baronii din Ungaria? Numai câteva date (După „Prager Presse“, 17 VI. 934): Pál (Pavel) Eszterházy 222.000 jugăre cadastrale; contele Móricz Eszterházy 23.252 jug. cad.; contele Batthányi 6309 jug. cad.; Alfons Pallavicini 38.189 jud. cad.; Ladisl. Semsey 30.182 jud. cad.

Pe drept cuvânt spunea un jurnalist englez, care vizitase Ungaria în a. 1934: „Statistica maghiară constată că a treia parte din suprafața Ungariei (de astăzi) e stăpânită de vreo 1500 mari proprietari, câtă vreme un milion și jumătate de țărani sunt siliți să trăiască fără de pământ. Munca pe timpul recoltei, plătită cu un preț de râs (grotesc), acesta este singurul mijloc de exi-

stență al acestor țărani maghiari, cari n'au voie nici chiar să-și formeze societăți, ca să-și îmbunătățească soarta". („Prager Presse", 11 Februarie 1934.)

Aspru și drept judecă și vestitul învățat englez, Seton Watson (Scotus Viator), care a fost și pe la noi. Dumniasa a scos o carte, în englezește, în 1934, în care arată că reformele radicale agricole din România, Cehoslovacia și Jugoslavia se bat cap în cap cu stările de astăzi din Ungaria, unde „masele rurale (mulțimea țărănimii) de pe Pusta ungurească n'are încă pământ, pământul, pe care magnații și nobilimea maghiară nu vrea să îl împărțească cu țărănimea". Rezultatul unei schimbări, a unei revizuri a tratatului dela Trianon, ar fi o „înăutățire a crizei agricole din Ungaria", deoarece „clasa conducătoare visează mereu" să-și recâștige bunurile.

Cine mai poate crede așa-ceva? Cine e în stare să creadă că o mână de satrapi o să poată stăpâni, în zilele noastre, milioane de țărani români, sârbi, slovaci, croați, șvabi și maghiari?

Învățați dela găștele sălbatice oamenilor !

Conducătorul francez *Eduard Herriot*, marele bărbat de stat din Franța, a descris, într'un volum apărut de curând („Franța pe lume”), cum a vizitat, în 1933, o școală de agricultură, vestită — pe vremuri — în Rusia, spre nord dela Moscova. Revoluția bolșevică a pustiit școala, încât călătorul a trebuit să plece capul, plin de durere, gândindu-se ce este în stare fiara sălbatică din om. Herriot urmează: „Și — deodată, fără de veste — ridicând capul, am zărit pe cer sborul unor găște sălbatice, de care vorbește Gogol (un mare scriitor rus). Se întorceau la equator. Firul cel lung al găștelor înainta, plin de regularitate. În cap erau trei pasări, în triunghi, cari îndrumau convoiul. La intervaluri regulate pasări, pe la capete, le înlocuiau pe cele trei. Priveliștea era o *minune de ordine, de regularitate și de pace*”.

Acopere-ți ochii, om al zilelor noastre, și după aceea urmează să citești ce scrie mai departe omul de bine, Ed. Herriot: „Și speram și sper mereu că va veni o zi, în care aceeași pace se va pogori și între oameni. Și o declar că dacă ar putea colabora Franța la opera aceasta — ar fi pentru ea o misiune vrednică de *inteligența* (deșteptăciunea) și de *bunătatea ei*”...

Trei „cântece de leagăn“

de *Emanoil Bucuța*.)

Mică.

*Ești în leagăn ca 'ntr'un țarc,
Lupți să scapi, n'ai nici o frică,
Dai din mâini, te 'nalți, stai arc,
Multe-ai face, dar ești mică!*

*Ceasuri singură-ți căsnești
Limba ta, ceva să zică,
Gânguri, chiui, ciripești:
Multe-ai vrea, de n'ai fi mică!*

*Și te uiți cu ochii mari,
Când cu drag și când cu frică,
Dai să spui, să cânți, să sari:
Dar ești mică, mică, mică!*

Făt-Frumos.

*A venit un Făt-Frumos,
Ilenuță Cosânzeană,
Scutecul ți-era pe jos,
Iar scufița pe-o sprânceană.*

*) Din volumul: „Florile inimii“.

*Și-ar fi stat el, Făt-Frumos,
Ilenuță Cosânzeană,
Dar l-ai luat cu țipăt gros
Și cu lacrimă pe geană.*

*Și-a fugit cel Făt-Frumos,
Ilenuță Cosânzeană,
Amețit și sperios
De un pui de pământeană.*

Peste leagăn.

*Ai venit cu pomii goi,
Azi cu frunze toți castanii
Și-ai crescut în somn cât doi.
Lasă scufa: nani, nani!*

*Ai venit slăbuță rău —
Ce-alintări și ce strădanii!
Azi gingia-i fierăstrău.
Lasă ochii: nani, nani!*

*Ai venit un țânc. Și azi?
Ce mai pot aduce anii?
Gânguri, râzi, te salți și cazii.
Lasă fașa: nani, nani!*

Cum rîd țărani în Franța.

Glumele, cari urmează sunt luate dintr'un almanah-calendar, tipărit pentru poporul dela țară de marele scriitor francez-provençal *Frederic Mistral*, prietenul lui Vasile Alecsandri, poetul nostru național. (Mistral, ca președinte al unei societăți, a „Felibrigi”-lor, a dat premiul întâi la un concurs de poezii-cîntări aduse gînteii latine, lui Alecsandri al nostru, pentru vestita sa poezie: „Latina gîntă e regină“...)

Păstorii.

Un bătrîn păstor a fost chemat la judecătorul de pace, să-și dea sama de marea greșală că a lăsat vitele să-i pască pe loc oprit.

Păstorul se apăra cu mâni și cu picioare, „ca o pisică sbîrlită”, că n'ar fi fost el.

-- „A! nu mai tăgădui,” îi spuse judecătorul. „Nu-ți ajută nimic să ne spui la fleacuri! Păstorii — știm noi cum sînteți voi!... ați lăsa să vi-l mînânce și pe tată-vost, dacă ați avea un tată 'n iarbă (o vorbă de a țărănilor de pe acolo) și v'ați jura pe cer și pe pămînt, că nu-i adevărat, chiar de-ați fi înghițit o vulpe și de v'ar ieși încă coada vulpii pe gură afară!”

— „O, n'ar mai fi pomană!”, să fi strigat bătrânul. „Ori câtă cinste dau eu judecății dumneavoastră — da' tot o spun! Vorba dumitale ar face și pe-un sfânt să-și iasă din pepeni! Aveți ce-aveți dumneavoastră cu păstorii; c'ășa, că pe dincoala! nu se întâmplă nimic fără ca bieții păstori să fie de vină! Are-un gard o gaură, e forfecat un smochin, fură cineva o găină — cine-a pus-o la cale? — Tot păstoru', săracu'! Eh, dela o vreme se 'ngroașe gluma! S'o rupem, odată pentru totdeauna! Apoi, știți dumneavoastră *cine* sântem noi? Noi, păzitorii de vite — noi sântem oamenii lui Dumnezeu, zău așa! Cine-au fost ăi dintâi de s'au dus să 'nghenunche când s'a născut Domnu' nostru Iisus Hristos? Păstorii, săracii! De aia ne și arată oamenii, de Crăciun, lângă bunu' Dumnezeu, în staul!... Și — dacă-i la adicățilea, haide, s'o șpui pe șleau... Sânt om bătrân, domnule judecător, și mă duc la 'nviere, 'n fiecare an... Și-atoalea, la Vitleem, am văzut întotdeauna pe păstorii mei... da' pe judecătorii de pace?, ca 'n palmă! Ei, păcatele mele! Nu, n'am zărit nici pui de judecător!”

Vinul din purgator.

Oamenii de altădată, ca și cei de astăzi, pentru a-și mai uita de năcazuri, se mai gândeau cu vorba.

Se apucau câte odată la glumite chiar și cu domnu' părintele din satul lor.

Intr'o zi se duce un parohian la părintele din B. și-i spune: „Bună ziua, sărut dreapta, părinte! Ți-am adus ceva bănișori, să faci bine să ții un parastas de treizeci de zile dela moartea tatii”.

— „Prea bine, fiule”, îi zise părintele, „ian pune banii pe masă și vino să 'nchinăm una”.

Părintele defundă o sticlă de vin vechiu, umple două pahare și-l îmbie pe țaran. După ce au închinat și au beut s'au uitat unul în ochii altuia.

— „Maică Precistă, domnule părinte!” zise țaranul, lingându-și buzele de plăcere, „bună beătură! Da', rogu-te să-mi spui de pe unde-i vinu' ăsta?”

— „Gâcește, fiule!”

— „Ăsta-i vin din T. (un loc din Provența).”

— „Nu.”

— „Atunci din L. (alt loc.)”

— „Nici de-acolo.”

— „Din C. (alt loc.)”

- „A! nici vorbă!”
- „Din Ch. (alt loc.)”
- „Și mai puțin.”
- „Spune-o, părinte, c'am întrebat destul!”
- „Bine — vrei să ți-o spun?”
- „Mai e vorbă? Repede!”
- „Ăsta-i vin din *purgator!*” *)

Atunci, fără de nici o vorbă, se 'ntoarce parohianul în călcâie, pune mâna pe banii de pe masă și îi vâără 'n buzunar, înapoi.

- „Ce faci, fiule?,” îi strigă părintele.
- „Imi iau banii pentru parastas.”
- „Cum se poate una ca asta? Cum?, vrei

dumneata ca tata să-ți zacă 'n fundul purgatorului, fără de nici o slujbă?”

— „Hei! O să-mi iau mîntile 'n cap,” i-a răspuns țăranul. „N'am să-l scot de-acolo! De ce vinuri minun te a dat! Mă, golanule! mi-ar spune tata, mă, golanule! *De ce nu mă lași în purgator, pe unde se bea un vin așa de dumnezeiesc?!*”

(După *Mistral.*)

*) După cum se știe, religia catolică, de care se țin țărani de pe acolo, cunoaște afară de rai și iad și purgator.

După pomenirea Memorandului.

La 25 Mai 1934 s'au împlinit 40 de ani de când s'a dat sentința în procesul Memorandului, de către Curtea cu jurați din Cluj.

Ungurii, când voesc să arate că românii sunt un popor rău și răzbunător, spun: „Românul ține minte”. Bine ar fi să fie așa, în multe lucruri, dar, din păcate, vorba asta nu se prea adeverește.

Românii azi au uitat toate nedreptățile ce li s'au făcut în trecut. Dar cei mai tineri nici nu-și mai dau osteneala să le cunoască.

Așa și acum, cu prilejul împlinirii celor 40 de ani dela osândirea memorandistilor. Au trebuit să vină cărturarii și să aducă aminte poporului de această zi. Deși ardelenii dela cincizeci de ani în sus, au fost frământați de acel proces. Toți au cântat în tinerețele lor „Doina lui Lucaci”.

Iată, cum ține românul minte!

Mai mult încă: noi nu numai am uitat, ci am și iertat de mult. Iată o pildă din județul Clujului.

Intr'un sat preotul a aranjat o adunare de prăznuire a Memorandului. A venit toată lumea și dascălul școlii primare de Stat, un ungar. Vorbirea despre Memorand a ținut-o un student uni-

versitar localnic. După ce a arătat suferințele din trecut, pentru cari s'a plănuit ducerea jalbei, numită Memorand, la împăratul din Viena, studentul a povestit oamenilor cum unghurii din Ungaria ne-au rămas și azi dușmani — adecă guvernele de acolo — și cum umblă să ne ia Ardealul înapoi. Adecă a început să vorbească și despre lucrarea revizionistă a guvernelor unghurești.

Atunci, a sărit ca mușcat de viperă dascălul unghur și a zis înfuriat: „Despre revizionism să nu vorbești nici un cuvânt, că nu e în program, dacă vrei să nu-ți pară rău mai târziu”.

Apoi, împungaciu, ca un bivoli furios, și-a făcut loc printre oameni și a părăsit adunarea.

Românii au clătinat din cap, s'au supărat, dar nu i-au făcut dascălului unghur nici un rău. Atâta doar: au făcut jalbă la cei mari să le dea și lor un învățător român, că de acesta s'au săturat.

La care nație din lume ar fi scăpat nescărmanat un străin de neam, care s'ar fi purtat așa într'o adunare națională? Cine ține minte răul? Cine e răzbunător, românul sau unghurul?

În multe sate, la îndemnul preoților și învățătorilor, oamenii au ascultat istorisirea faptelor de acum 40 de ani, când 15 fruntași români, în

frunte cu I. Rațiu și V. Lucaciu au fost osândiți la temniță.

Dar nu e de ajuns că au ascultat pomelnicul suferințelor și nedreptăților din trecut.

Ei sunt datori, la rândul lor, să le povestească copiilor, pentru a le cunoaște și ei. Prin gazetele noastre s'au publicat în luna Mai articolele despre acest proces. Acestea trebuiesc păstrate, puse bine și din când în când trebuiesc recitite.

Pentru că românul e cam uituc și acolo unde nu e bine să fie*).

(Dela secțiile „Astrei“.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Revoluția lui Horia.

Impăratul Iosif II. Pe la 1780 stăpâna la Viena un împărat cu sentimente filantropice: Iosif II. Acesta știa că nobilii fac multe nedreptăți poporului. A călătorit prin toate părțile împărăției sale și a devenit cel mai popular dintre împărații din familia Habsburgilor. Având simț de milă și simpatie deosebită pentru cei asupriți, a cercat să le ușureze traiul. În călătoriile sale prin Transilvania nu a dat multă atențiune nobilimii maghiare, nici

*] Pe larg despre Memorand, cu o fotografie, în Nr. 219 al Bibliotecii noastre.

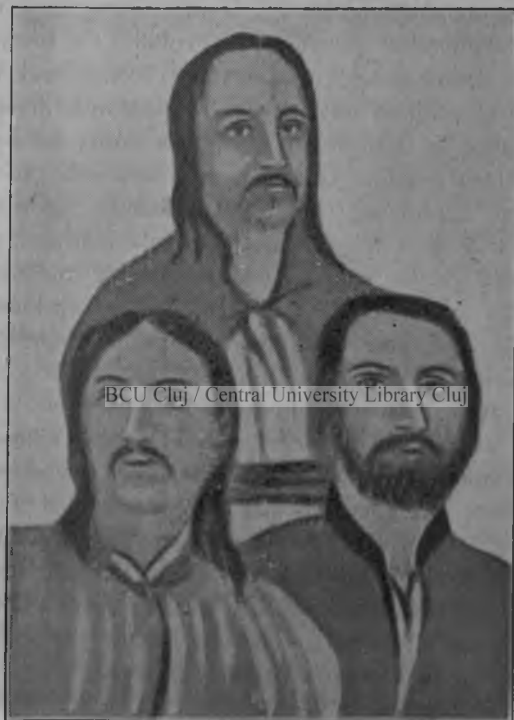
burgheziei săsești. De țărani și preoții români s'a interesat însă de-aproape, adresându-le în limba română cuvinte de mângâiere și promițându-le ajutor pentru ușurarea necazurilor. Intors din Transilvania la Viena, Iosif spunea că a găsit în această provincie o nobilime maghiară îngâmfată și tirană, o burghezime săsească egoistă și un popor român asuprit și coborît la soarta dobitoacelor. El își rostise încă din tinerețe, în mod hotărît, convingerea, că politica unui stat nu poate să aibă decât o singură bază: poporul, pentru că acesta dă soldați și plătește dări. Părerea lui era, ca privilegiile claselor sociale suprapuse formează tot atâtea piedeci în calea voinței de stat, care trăiește și se afirmă prin persoana principelui. De aceea n'a stat la îndoială să precizeze, că datoria statului este să apere pe „bietul țaran față de volnicia tiranică a oligarhilor”.

Auzind despre bunele intenții ale Împăratului Iosif față de popor, au prins curaj și țărani români din Ardeal, n'au voit să mai poarte jugul robiei feudale și politice maghiare, ci au cercat să și-l scuture din grumazi. Au prins deci armele contra nemeșilor asupritori.

Horia la împăratul. În fruntea acestei răscoale a pășit Vasile Nicola (Ursu) din Albac, numit

și Horia. El s'a dus în mai multe rânduri la Viena. A spus iămurit că românii au de gând să-și facă singuri dreptate. Dintre călătoriile lui Horia la Viena mai însemnată este cea dela sfârșitul anului 1783; atunci, trebui să rămână în Viena până primăvara, când s'a întors împăratul Iosif din Italia și l-a primit în audiență (7 Aprilie 1784). În cursul iernii a ajuns în contact cu o societate secretă, ai cărei membri se numeau între sine frați de cruce, făceau împreună rugăciuni și jurăminte înfricoșate, că se vor sprijini unii pe alții. Se pare că dela acești frați de cruce a primit Horia, pe lângă multe îndemnuri, chiar și ajutor bănesc pentru pasul ce urma să-l facă în curând.

Pregătirea revoluției. Intors din Viena, el începu a cutreera satele din Munții Apuseni, arătând țăranilor o cruce aurită, despre care zicea, că i-ar fi dăruit-o însuși împăratul, precum și un pergament împodobit cu scrisoare, în care s'ar fi cuprins drepturile Românilor. Țăranii primeau cu bucurie cuvintele lui, fiind însuflețiți și ei de speranța unei apropiate izbăviri din jugul iobăgiei. O veche nemulțumire locală a țăranilor din munți, de o parte, iar de altă parte neglijența și nedreptatea celor încredințați cu cercetarea adevăratelor cauze ale acestor nemulțumiri, au făcut

Horia, Cloșea și Crișan.

să izbucnească, în flacări, jăratecul, care ardea sub spuză de mulți ani.

Izbucnirea revoluției. Revoluția s'a început într'o Duminecă (31 Octomvrie 1784). Fiind țărani adunați în biserica din Mesteacău au hotărît să plece la Alba-Iulia, să aducă arme, iar conducătorul lor, Gh. Crișan, care fusese soldat în tinerețe, să-i învețe exercițiul militar în limba română. Făcură toți jurământ, în fața altarului, iar preotul locului îi binecuvântă, rostind rugăciuni pentru buna reușită a riscatei lor întreprinderi. A doua zi, Luni, mulțimea ucise doi subprefecți unguri; trimiși să prindă pe Crișan, a 3-a zi au fost uciși în Criștior 17 nobili.

În timp de 5 zile, Zarandul întreg ajunsese în stăpânirea țăranilor răsculați, cari devastau și ucideau pe nemeșii unguri, iar pe soțiile și fiicele lor le făceau să îmbrace haine românești și chiar să se cunune cu țărani români. În județul Hunedorii au fost devastate 232 curți nemeșești. Sașii din Orăștie trimiseră vorbă, că dânșii vor să trăiască în bună pace cu țărani români.

Măcelul dela Deva. Incercarea răsculaților de a cuprinde orașul Deva nu reuși. 72 de țărani români fură tăiați aci, iar pe 44 îi prinseră Ungurii și îi executară (8 Octomvrie) în mod sumar,

fără nici o cercetare. De altă parte însă țărani au reușit să ocupe Roșia, Câmpenii și Abrudul.

Armistițiul. La 12 Noemvrie Cloșca (Ioan Oargă) din Cărpiniș și Horia cel tânăr încheiară un armistițiu cu armata imperială. Prin aceasta s'a stânenit avântul dela început, care dacă ar fi continuat fără întrerupere, în curs de o săptămână, flacăra revoluției s'ar fi întins asupra Ardealului întreg. Cu 10 zile mai târziu Iosif II. impuse sistarea tuturor cruzimilor față de țărani și publicarea amnestiei generale pentru cei răsculați. Țăranii răspundeau însă, că nu le trebuie „pardon”, mai bine vor pieri cu toții decât să se întoarcă iarăși la starea de mai înainte.

Reluarea luptelor. La sfârșitul lui Noemvrie luptele începură din nou. Țăranii învinseseră în 3 locuri (Râmeți, Brad, Lupșa) și plânuiau să facă un front dela Deva până la Huedin. Dar n'au reușit, fiindcă armata imperială începuse a-1 împresura din toate părțile. În lupta dela Mihăileni au fost uciși 85 de țărani.

Sfârșitul revoluției. La 14 Decemvrie Horia dădu oamenilor săi poruncă să se întoarcă la casele lor, fiindcă a sosit în munți armata împăratului, împotriva căruia nu putea să fie îndreptată mișcarea țăranilor. El s'a retras împreună cu Cloșca

în pădurea Scorocet (plasa Huedin, jud. Cluj), unde a fost prins la 27 Decembrie 1784. În temnița din Alba-Iulia, Iuliu Crișan s'a sinucis, strangulându-se cu nojițele opincilor, iar Horia și Cloșca au fost executați la 28 Februarie 1785, în chipul cel mai înfiorător: zdrobiți în roată și sfârticați în bucăți. La această privedește fură siliți să asiste 2515 țărani români, aduși de organele administrației ardelenice din 419 sate.

Victimele acestei revoluții au fost din partea Ungurilor 112 uciși, pe urma cărora au rămas 38 văduve și 77 orfani, iar din partea Românilor: 349 uciși, 243 văduve și 580 orfani.

Urmările revoluției. Mai târziu împăratul Iosif a dat ordin să se poarte nemeșii Unguri omește cu iobagii români.

I. LUPAȘ.

Memoria filantropului Dr. Cornel Păcuraru-Bianu, sărbătorită de „Astra“.

Unul din cele mai harnice și cele mai vioaie despărțăminte ale „Astrei“ este, fără îndoială, *despărțământul Blaj*, condus de directorul de școală și bibliotecarul din Blaj, cunoscutul nostru scriitor *Alexandru Lupeanu-Melin*. Din bogata activitate

a acestui an (când și „Școala țărănească” și-a deschis porțile în Blaj, spre bucuria tuturor) desprindem de astădată serbătorirea marelui nostru filantrop *Dr. Cornel Păcuraru-Bianu*.

Despărțământul și-a ținut adunarea sa generală în anul acesta (1934), în comuna Făget, în 17 Iunie, comuna, în care s'a născut și unde i s'a ridicat un frumos monument pe mormânt aceluia, care a fost medicul-maior, medic al marinei române *Dr. Cornel Păcuraru-Bianu*.

Acest vrednic fiu al Făgetului, după ce a făcut studii frumoase și a străbătut țări și mări, timp de peste 20 de ani, și-a lăsat întreaga sa avere, agonisită cinstit, spre scopuri culturale pentru înaintarea alor săi: „Academiei Române” i-a lăsat 300 jugăre de pământ, iar „Astrei” noastre 300,000 de Lei, în efecte și numerar. Fondația dela „Astra” a plănit-o astfel, ca să se folosească de ea *fiii de țărani români*, distinși la învățătură și lipsiți de mijloace, primind burse de studiu.

În cadrele adunării generale, s'au dus cu toții acum la mormântul marelui binefăcător și s'a oficiat un parastas. După parastas a vorbit în numele „Astrei” centrale delegatul, trimis anume, păr.-director în retr. *Dr. Vasile Bologa*, din comitetul central, apoi președ. despărț., dl *A. Lu-*

Mormântul lui Dr. C. Păcuraru-Blanu, în comuna Făget.

peanu-Melin și păr. Alex. Banea, în numele comunei Făget.

Cu toții au arătat ascultătorilor faptele vrednice de laudă ale acestui fiu vrednic al comunei, îndemnând la muncă și destoinicie, după dorința filantropului.

Serbarea poporală, care a urmat, cu expoziție de copii, cu premiarea lor și a celor mai frumoase porturi și jocuri naționale — a fost în conglăsuire cu ceea ce dorea cel dispărut.

Despărțământul se poate lăuda, pe drept cuvânt, cu reușita adunării generale și cu comemorarea pioasă a lui Păcuraru-Bianu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din activitatea unui despărțământ.

Un despărțământ, care face cinste „Astrei” noastre este *despărțământul de plasă Reghin*. Ceeace a săvârșit o mână de oameni plini de inimă și în anul acesta este vrednic de laudă și de dat ca exemplu.

Iată câteva din *faptele* acestui despărțământ: a ridicat o „Casă culturală” în comuna Idicel-pădure. A ridicat trei monumente în com. Ibănești, Petriș și Nadășa, în memoria eroilor căzuți. (Desp.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Inaugurarea „Casei culturale” din Idicele-pădure, la 7/1. 1934. Desp. Reghin.

plănuiește ridicarea a câte unui astfel de monument în fiecără comună.) A tipărit broșuri și tablouri cu indicațiuni și regule igienice. A înființat o farmacie școlară în com. Râpa de sus. A lăsat să ruleze în 32 locuri filmul cu viața lui Isus. A ținut două cursuri speciale de pomicultură, cu lucrări practice, în com. Lunca și Râpa. A tipărit 4 broșuri culturale. De Crăciun a ajutat, cu „Reun. Fem. Rom.” împreună, pe cei lipsiți, cumpărând haine, ghete, mâncare. A dat o garnitură de gimnastică unei școli primare din Reghin. A dat consultații gratuite medicale la 1339 bolnavi. A reparat 12 cruci de hotar. A ținut în Reghin și pe sate 377 de conferințe. Așa activitate înțelegem și noi! În fruntea despărț. se află medicul-primar, dl *Dr. Eugen Nicoară*, din Reghin; d-sa a contribuit, în mare parte din pungă proprie, ca să se cumpere obiectele și să se țină cursurile. În anul acesta a făcut tot d-sa o fundație mare, pentru Episcopia ort. rom. din Cluj.

Cețiți „Scurtul manual de istorie națională”:
 „*Trecutul nostru românesc*” de prof. *Ioan Lupaș*,
 în „Biblioteca populară a Asociațiunii”! Nr. 209-212.

Bate vânt de primăvară pe satele noastre:

„Școlile țărănești“.

S'a pornit o mișcare, despre care se va vorbi — odată și odată — ca despre un curent sănătos; pornit de o mână de idealisti, vrednici de toată lauda: „Școlile țărănești“, înființate de despărțămintele „Astrei“ noastre.

După ce președintele despărțământului nostru Maramureș, dl Dr. V. Ilea, a început o „Școală țărănească“ în Sighet, cu foarte bun succes — comitetul central a luat hotărîrea, în 3 Dec. 1933, să înființeze astfel de școli în cât mai multe despărțăminte și a trimis circulare de îndemn, promițând și sume de bani pentru înfăptuirea cursurilor. Dl președinte al „Astrei“, Dr. Iuliu Moldovan, a vizitat despărțămintele Alba, Brașov, Tg.-Mureș, Arad, Orăștie, Timșșoara și Deva, anume pentru acest scop.

Rezultatele au fost din cele mai satisfăcătoare: în anul 1934 s'au înființat și au ținut cursuri 11 „Școli țărănești“ și anume în orașele următoare: 1. Blaj, cu 23 ascultători; 2. Brașov, cu 51 ascultători; 3. Cluj, cu 40 ascultători; 4. Fă-

Şcoala Jărănească din Braşov.

găraș, cu 18 ascultători; 5. Salonta, cu 40 ascultători; 6. Satu Mare, cu 29 ascultători; 7. Sighet, cu 24 ascultători; 8. Sighișoara, cu 24 ascultători; 9. Tg.-Mureș, cu 42 ascultători; 10. Turda, cu 31 ascultători; 11. Zălau, cu 14 ascultători.

Ce au predat profesorii țăranilor adunați în orașele acestea pe 4—6 săptămâni? Invățături despre lucrul câmpului, despre îngrijitul pomilor, despre creșterea vitelor, despre stupărit, cooperație, cunoștințe de istorie, de geografie, de igienă, de alimentație, — apoi jocuri naționale, cântece și coruri.

Pentru iarna anului 1934/5 se prevede o sporire a școlilor acestora țărănești, avându-se sprijinul Ministerelor de Agricultură și Domenii, de Interne, de Instrucție publică — apoi a prefecturilor, a Camerelor de agricultură, a corpului didactic și a Societății Ocrotirea orfanilor de războiu.

Țăranii, cari au luat parte la aceste cursuri au rămas foarte mulțumiți, căpătând la plecare și o grămadă de cărți, de unelte, de coșnițe de albine, ba și câte o vițică de rasă.

Cine vrea să știe mai multe despre aceste așezăminte dela cari țăranul român va învăța foarte mult, sporindu-i astfel bunăstarea — va face bine

Școala țărănească din Făgăraș.

să cetească dările de seamă, publicate în revista noastră „Transilvania”. numerele din anul al 65-a (1934) — mai cu seamă Nr. 5.

Aici dăm două fotografii după cursurile din Braşov şi din Făgăraş, urmând ca în alţi ani să aducem alte fotografii, dintr'alte locuri.

Dăm sfatul tuturor ţăranilor mai înstăriţi din despărţămintele noastre, ca — auzind de „Şcoala ţărănească” ce urmează a se înfiinţa sau care îşi deschide iarăşi porţile, să o cerceteze şi să facă propagandă pentru ea, pentrucă astfel va spori „vântul de primăvară”, al deşteptăciunii, chiar şi în dricul iernii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Răzătura din covată.*)

Povestirea ce urmează o luăm dintr'o poezie mai lungă a marelui poet din Provanţa, din Franţa, *Frederic Mistral*.

Cele întâmplare se petrec în mijlocul ţăranilor francezi din Sudul Franţei şi ne lasă să vedem cum şi acolo hărnicia fetei dela ţară este preţuită.

Ascultaţi: Zice-că un tinăr din Provanţa avea trei prietene, cari — fiecare — era la fel de

*) Moldă, copaie.

vârstnică, la fel de bogată și la fel de frumoasă. „Iosife, Iosife, când ne căsătorim?” zice-că îi dădeau târcoale fetele cu întrebarea, iar bietul Iosif — nu știa încătrău să se 'ndrepte, ca să o nimerească mai bine.

Intr'o zi de iarnă povestea Iosif, la gura focului, mamei sale năcazurile ce-l copleșeau. Era cu fruntea 'ngândurată Iosif și mamă-sa a isbucnit într'un răs nepotolit: „Hei, dragă mielușelule! Cum? Asta-i tot ce te frământă așa? Ascultă-mă numa' și am să-ți dau eu firul, să ieși din năcaz”.

„Tu zici, fiu-meu, că toate trei sânt frumoase, tinere și că au avere' rotunjoară și mai sânt și cumiști, minune-mare, bine-înțeleș. Da' frumseșea, fiu-meu — nu-ți servește, nici la mâncat, nici la beut — și fără de orânduială bună nici bunăstarea nu stă pe loc, ci se părăduiește — iar tinereșea e ca o făclie — luminând, zău așa, se topește, ca și ea. — De ceeace ducem lipsă noi, oamenii dela țară, e mai întâi de toate o femeie gospodină bună, care nu are, Iosife dragă, trebuință de sprijinu' altora — ca să măture lespede de pe pragul pragul casei — ca să croiască o mîncărică bună sau să-și spele șorțul — să 'ngrijească prin casă și nu să-și vâre mereu nasu' pe fereastră — să fie bucuria casei și nu bucuria

uliții — să-i placă să cruțe și să nu arunce banii cu ghiotura — pentrucă, vezi, fiu-meu, greul nu-i să câștigi banu', da' să te pricepi să-l cruți".

„Vezi, aici se 'ncurcă jurubița!" zise flăcăul.
„De unde să mă pricep la așa ceva? Ar trebui să fiu cetitor în stele!"

„Nu, fiule! nimic mai ușor decât asta", zise mama lui Iosif. „Iată, îți dau un sfat: înfășoară-ți stânga într'o cârpă — și ia fetele tale de-arându' — spunându-le: „Bună sara, dragă! mă doare-un deget și tu mă poți vindeca! Ca să spargă buba mai repede trebuie să presar ceva răzătură din covată". Du-te, fiule și te 'ntoarce repede, ca să-mi spuî ce ți-a răspuns fiecare".

Iosif a plecat la drum și s'a oprit mai întâi și mai întâi la Ioana. Era seara și lumina lămpii te lăsa să vezi cum stau la șezătoare și cum râd femeile și fetele cele tinere. Flăcăul intră cu un: „Bună-sara, fetelor!"

„Ce vânt te bate?" — „Mă doare-un deget și tu, Ioană, tu poți să mă vindeci — fiindcă mi s'a spus că dacă vreau să spargă buba n'am decât să presar câteva pilituri din covată". — „Hei, dragu' meu, ca să te vindec — de nu-ți trebuie mai mult — o să pun la o parte pentru tine o pantlică pentru sfântul Lazar". Și, sprintenă ca o

păsăruică, ridică covata și de printre crepăturile ei sgârie golomoațele cu foarfecile și i le aduse.

— „Ei, cu bine, mulțam frumos, Ioano!”

— „Noapte bună!” Dintr'o privire se 'mbrățișară și Ioana închise ușa pe urma lui, iar Iosif o porni la a doua, la Agata.

Ce-i fu dat să vadă aici? Flăcăi și fete își omorau vremea cu jocul, cum se obișnuiește în sările de iarnă, când nu ești obosit de munca câmpului. Pe genunchii uneia, ascunzându-și ochii în degete, își apleca un tinăr fruntea și — în răsesele tuturor — îl bătea una pe spate, întrebându-l, în viersuri hazlii: „Spune, câte coarne ai în cap?” Și trebuia să ghicească degetele ridicate ale mânilor uneia.

Bolnavul intră. — „Bună sara!” — „A! Iosif!” au strigat cu toții și l-au poftit să joace 'n rând cu ei. „Nu, nu pot, mă doare degetu' — și ca să-mi tămăduiesc rana, ca să spargă buba, numai tu ești în stare, Agato — cu câteva răzături din covata ta”.

„A!” — îi răspunse Agata și alergă la covată, „ai nimerit-o tocmai bine: eu nu rad nici odată covata...” Și numai că-i dete, neștiutoare de ce e vorba, o bucată cât o felie de brânză. „Și-apoi, dragă puiule”, zise ea, „dacă îți mai trebuie — n'ai decât să-ți iai ce-a rămas”.

A plecat Iosif și s'a îndreptat acum spre Lucia. A găsit-o în odăița ei, sub lampa, care atârna de grindă și care arăta o gospodărie în toată legea. Căsenii erau adunați cerc, fiecare cu câte un braț de măslina. — le înțepau pe rând cu câte un ac de gămlie — și le aruncau în apă, ca să le scoată amarăciunea.

„Da' târziu mai vii, Iosife, pe-o noapte întunecoasă ca asta!”, i-au spus de 'ndată ce-a intrat. „Șezi la noi — și-ajută-ne!” — „Vai! zise el, mă doare degetul — și tu ești în stare, dragă Lucia, să-mi vindeci degetu' — fiindcă îmi trebuie, ca să spargă buba, puțintică răzătură din covată, dela tine...”

— „Din covata mea?” îl întrebă Lucia. „Doamne — vezi, nu-ți pot da nici atâtica, nici chiar „cât un picioruș de furnică” (spun țărani pe acolo)! Mi-e covata netedă ca oglinda!”

Flăcăul nostru, cu „plasa plină” de cuvintele auzite — s'a pornit la drum și nu s'a oprit până la maică-sa, căreia i-a povestit din fir a păr.

„Vezi?” începu bătrânică, „vezi? Ioana — pe vremea măritişului, lasă jumări în covata de frământat pâne — o să aibă și 'n fustele ei mai târziu! Agata este-o murdară și o să-și risipească toate, de n'o să-i rămână aproape nimica. — Lasă-te,

fiu-meu, de fetele astea fără de rânduială! Lucia — ea, care-și ține covata de frământat ca oglinda, strălucitoare și curată — ea are să-ți lumineze viața, fiindcă mamă-ta, drag copilul meu, pe ea te roagă să i-o aduci ca noră în casă!..."

Observare: Ceeace se povestește în Provanța Franței își are variantele și între țărani români. Așa în comuna Mănărade, de lângă Blaj, e vorba tot de un aluat pentru deget — dar mândra dă iubitelui aluatul de sub unghii, dovadă că nu s'a curățit bine după frământatul pâinii în moldă (copaie, covată) — ceeace nu-i servește spre cinste și astfel nu ajunge noră vrednică.

[Noi ne-am folosit aici de „Cartea de aur a legendelor franceze și străine”, apărută în franțuzește, în 1913, în editura revistei „Les Annales” (Analele).]

Măritișul prințesei Libusa.

De Teodor V. Păcățianu.

În secolul al VI-lea după Hristos, o ramură destul de mare s'a desprins din puternicul copac al gînteii slave. Toți cari formau această ramură, — bărbați, femei, copiii, — sătui de viața nomadă de pînă atunci, — au plecat în lume, ca să-și găsească undeva loc de așezare statornică.

150

Firește, la fel ca toate popoarele nomade și barbare, au venit și ei încoace la noi, în Europa. Când au ajuns însă în inima Europei, s'au oprit și s'au consultat, ajungând la hotărârea, să se împartă în două: unii să meargă înainte, dar spre dreapta, iar ceilalți, tot înainte, dar spre stânga. Și așa au făcut. Cei din dreapta și-au găsit repede loc bun de așezare, s'au statornicit acolo și au format o țară proprie, cu conducere proprie, numindu-o Croația, fiindcă și ei se numeau croați. Astăzi Croația face parte din Jugoslavia. Cei din stânga deasemenea s'au așezat bine, într'o țară cu pământ roditor, pe care au numit-o Boemia-Slavă (Slavisch-Böhmen). Erau strămoșii amicilor noștri, ai cehilor de astăzi.

Cehii însă nu erau singurii locuitori ai Boemiei, care era locuită mai de multă vreme și de franci (strămoșii francezilor de astăzi), cu cari ei s'au împrietecit însă repede și fiindcă francii erau locuitori mai vechi ai țării, având o cultură superioară, cehii i-au lăsat pe ei la conducere. Au venit însă apoi avarii asupra lor, subjugându-i pe toți și asuprindu-i fără cruțare. De jaf și de omoruri nu mai scăpau. Într'o noapte însă s'au răsculat și ei, au pus mâna pe arme, au omorât toate căpeteniile avarilor, iar pe ceilalți i-au luat la goană, alungându-i din țară.

Conducătorul acestei răscoale era Samo, mare comerciant și om foarte bogat, de viță francă, dar născut și crescut în Boemia, deci cehizat cu desăvârșire. În semn de recunoștință, cehii, în bună înțelegere cu francii, aleg pe Samo de domnitor al lor, cu titlul de principe și cu drept ereditar, în linia bărbătească și femeiască.

Prințul Samo a domnit cu multă înțelepciune; iar după moartea lui, întâmplată în anul 658, i-a urmat fiul său Croc, care însă, fiind de o construcție debilă, în scurtă vreme a decedat. Tronul l-a urcat acum princesa Libusa, o fată înțeleaptă și iubitoare de dreptate.

Mult timp a domnit princesa Libusa ca fată, iar în urmă s'a măritat cu țăranul Przemisl (cește Pșemisl), care dela coarnele plugului a fost adus la palat și așezat în tronul domnesc, lângă soția sa, princesa Libusa. Despre căsătoria aceasta legenda cehă ne spune, că a fost o căsătorie foarte romantică. Lucrurile s'au întâmplat astfel:

Princesa Libusa avea zi de judecată. Ședea îngândurată la masă, încunjurată de cei doisprezece sfetnici ei săi, cari cu înfrigurare așteptau rostirea sentinței într'un proces mare, ce tocmai se desbătuse în fața lor. Acuzatul era unul cu

numele *Roșan*, om de frunte și cu multă avere, câștigată însă pe căi necinstite. Tocmai pentru aceasta a fost tras la răspundere în fața princesei.

Insfârșit, după multă gândire, princesa *Libusa* rostește sentința. Condamnă pe *Roșan* la mulți ani de temniță grea și la confiscarea întregii sale averi, care după convingerea princesei, nu era a lui, ci — „*furată*“. Acuzatul era de față. După ce și-a auzit sentința, a dat cu pumnul în masă și a strigat din toate puterile :

— „Ați auzit, vitejilor ? Aceasta e judecată de muiere ! Până când, cehilor, să mai suferim, ca o femeie să ne poarte de nas, o femeie cu păr lung și cu minte scurtă ? Mai bine morți, decât să mai servim unei astfel de femei“.

Princesa *Libusa* ședea liniștită în scaunul ei domnesc și se gândea, iar sfetnicii amuțiseră cu desăvârșire. Intr'un târziu apoi princesa le-a spus următoarele :

— „Adică așa, voi, cehii, oameni viteji, nu sunteți mulțumiți cu femeia blândă, care vă iubește și vă judecă după dreptate ? Vă trebuie un bărbat ? Vă trebuie un uliu în locul porumbiței ? Bine. Așa să fie ! *Mâine veți primi ceea ce doriți...*“

Princesa *Libusa* s'a retras apoi în departamentele ei ; iar sfetnicii au mai stat puțin la masă,

însă muți și rușinați, plini de groază față de necunoscutul de mâine, căci știau, că princesa e femeie, care se ține de cuvânt. Cu durere în sân s'au dus toți acasă.

Princesa *Libusa* nu s'a culcat în seara aceea. A stat trează la masă, gândindu-se mereu la deslegarea mării întrebări a măritişului, care acum nu mai putea întârzia. Pe la miezul nopții i-a venit apoi un gând bun. S'a îmbrăcat repede și singură, neînsoțită de nime, a urcat muntele din apropierea castelului și acolo, în vârful muntelui, a rugat pe zeița *Climba*, patroana, femeilor — (cehii erau atunci păgâni. Încreștinarea lor s'a făcut abia în secolul al X-lea după Hristos), să-i lumineze mintea și să-i arate, *pe cine are să-și aleagă de bărbat?*

Mult s'a rugat princesa *Libusa* și mult a așteptat după răspunsul, ce nu mai voia să-i sosească. Abia pe la revărsatul zorilor a auzit apoi, venind din mare depărtare un glas ca de îngeri care i-a șoptit la ureche următoarele: „Draga mea *Libusa*! Ți-am ascultat rugarea. Mergi acasă și dimineață adună la curtea ta domnească pe toți frunțașii țării, iar dintre ei alege vreo câțiva și trimite-i călare, ca să-ți aducă mirele la curte. Trimite pe seama lui haine de prinț și un cal alb,

pe care să-și facă intrarea în palat. Pe mirele tău oamenii îl vor găsi dincolo de munte, la marginea unui râu. Acolo ară cu plugul, la care sunt înjuțați doi boi albi, mari și cu coarne lungi. Masa de pe care mănâncă, e de fier, iar în mână ține o nuelușă de mesteacăn. Grăbește însă, căci *ceasul destinului tău a sosit*“.

Princesa Libusa a urmat în toate sfatul zeiței. O ceată de călăreți aleși a plecat, ca să aducă la palat pe mirele princesei, după ce a primit dela princesă explicările, unde-l vor găsi și cum îl vor cunoaște, că adică: el ară pe marginea râului de peste deal; la plug sunt înjuțați doi boi albi, mari și cu coarne lungi; în mână ține o nuelușă de mesteacăn, iar mâncarea o ia de pe o masă de fier. Princesa a mai îndemnat pe călăreți să umble ca vântul, ba chiar și ca gândul, pentrucă: „*ceasul destinului a sosit*“.

Călăreții au dat de omul căutat, l-au găsit acolo unde trebuia să-l găsească: la marginea râului, cu o mână pe coarnele plugului, iar în cealaltă cu o nuelușă de mesteacăn. Boii dela plug erau așa cum li s'a spus: albi, mari și cu coarne lungi. Masa de fier însă nu se vedea nițăiri.

Oamenii erau însă convinși și fără a vedea masa cea de fier, că acesta e omul pe care-l caută. Și ce om era! Tânăr, frumos, înalt, bine făcut și cu o înfățișare de mare domn, poate chiar fiu de împărat. Se apropiară de el, zicându-i:

— „Fii salutată, streine, din partea noastră și din partea princesei noastre Libusa, care te dorește de bărbat, precum și noi te dorim de domn al nostru, de principe, de rege! Ura, prințul nostru!...”

— „A! Nu-mi știți numele? — îi întrerupse streinul. Mă cheamă *Prsemisl* (Pșemisl), dar oamenii îmi zic și *Primislau*, ceea ce de altfel, e tot una...”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— „Ura, prințul nostru *Prsemisl!*” strigară acum toți cei din ceata călăreților, iar prințul și-a exprimat regretul, că n'a fost lăsat să-și are holda întreagă, dar, — zicea el, — se vede, că „*ceasul destinului a sosit*”; el nu se opuse deci, ci primi invitarea făcută. S'a apropiat apoi de boii săi și le-a spus, că acuma ei pot să meargă acolo, de unde au venit, iar boii au fost ridicați sus în aier de o putere nevăzută și cât ai bate în palme au sburat până la muntele de dincolo de râu, care la apropierea lor s'a deschis pentru a-i primi,

apoi iarăși s'a închis, dar din deschizătura, care se făcuse, a început să curgă apă cu miros de ouă clocite, — izvor, din care se scurge și azi aceeași apă.

Prințul Prsemisl a împlântat apoi în pământ nuelușa de mesteacăn, care a început numai decăt să crească și să înfrunzească, iar plugul l-a răsturnat pe brazdă, așa, că fierul plugului a ajuns deasupra, iar el pe acest fier și-a întins merindea, invitându-și oaspeții la o mică gustare. (Aceasta era așa dar masa de fier a prințului.)

A urmat apoi o nouă minune. Fierul plugului întinzându-se în toate părțile, s'a prefăcut într'o masă mare, la care s'au așezat toți oaspeții prințului, firește, trântiți pe jos, căci scaune nu erau. Pe masă apoi, nu era merindea prințului, scoasă din traistă, adecă pâne și brânză, căci alta nu avea, ci tot felul de mâncări, ca la mesele domnești. Au mâncat toți și s'au ospătat bine, apoi au făcut pregătiri de plecare. Prințul și-a îmbrăcat hainele cele frumoase, trimise din partea princesei Libusa, oamenii i-au pus în spate mantaua cea roșie, împodobită cu aur, iar pe cap coroana. Hainele cele vechi prințul și le-a lăsat pe holdă, cu excepția sandalelor, pe cari și le-a băgat în sân, spunând: „Acestea am să le păstrez, ca

atât copiii, cât și nepoții și strănepoții mei să vadă și să știe, ce încălțăminte purta tatăl, bunicul și străbunicul lor..." Erau adecă sandale de el gătite, din scoarță de teiu și legate cu o sfoară, tot de teiu. În timpul acesta, masa cea de fier, plugul și celelalte haine ale prințului, dispăruseră de pe holdă, ca și cum le-ar fi înghițit pământul.

Insfârșit au plecat. În frunte mergea prințul, călare pe calul cel alb, urmat de călăreții însoțitori. Când erau în vârful muntelui, prințul s'a oprit în loc și, arătând cu mâna spre mesteacănul său din holda arată, care acum era copac mare, cu crengi multe, pline de frunze verzi, le-a zis: „Vedeți, cât de repede a crescut copacul meu? Să știți, că și familia mea are să crească și să se înmulțească tot atât de repede, respirându-se în toate părțile". — Și-a continuat apoi drumul spre palat.

Lume multă, cu mare înfrigurare aștepta la palat sosirea prințului, despre care ajunsese vestea că e un adevărat „*Făt-Frumos*" din povești. Prințul a sosit și toți au rămas cu gurile căscate, pentru că așa frumsețe de om nu văzuse nimeni până atunci. Cea mai plăcut surprinsă, la vederea mirelui, a fost princessa *Libusa*. Când a văzut ea, că mirele e așa, cum îl văzuse în visurile ei de

fată mare: tinăr, frumos, înalt, bine făcut și cu înfățișare domnească, îmbrăcată în haine scumpe de mireasă s'a coborât de pe treptele palatului, a alergat în calea lui, i-a strâns mâna cu căldură și l-a sărutat, zicându-i: „*Fii binevenit în casa mea, care de acum înainte va fi și casa ta!*” Mirele i-a răspuns: „*Iți mulțumesc pentru tot ce ai făcut și te asigur, că nu-ți va părea rău, că ai făcut ce ai făcut*”.

A urmat căsătoria, celebrată de cel mai mare dintre preoții de atunci ai poporului ceh, apoi un ospăț mare domnesc, dela care n'a plecat nimeni flămând. Tinerii au început o viață lungă și fericită, cu mulți copii și cu multe zile de bucurie. A urmat însă și o domnie rodnică și binecuvântată pentru poporul ceh al vechei Boemii, din care e formată Cehoslovăcia de azi.

Fantazia poporului ceh în acest chip și-a construit căsătoria princesei *Libusa* cu țăranul *Prsemisl* sau *Primislau*. Așa a trecut povestea dela generație la generație. Fantazia poporului a mai stabilit, că țăranul *Prsemisl* nici nu era țăran, ci fiu de împărat, pe care însă duhurile rele, ielele, l-au fermecat și l-au prefăcut în țăran cu obligamentul să muncească în sudoarea feței pământul, până

când va veni o prințesă, care îl va lua de bărbat. Cei doi boi dela plug, apoi, erau prieteni de-ai lui, dela curtea împărătească a tatălui său. Istoria însă, mai scrupuloasă și cu mai puțină fantezie, ne spune că Prsemisl a fost țaran veritabil, dar deștept, întreg, drept și muncitor. El a întemeiat dinastia națională cehă, care a domnit secole în Boemia-Slavă, la început principat, apoi regat; în timpul domniei lui s'au ridicat multe orașe mari și frumoase, s'au construit cetăți de apărare, s'a dat avânt mare agriculturii, comerțului și industriei, cu un cuvânt: țaranul Prsemisl a rămas o figură mare în istoria națională a cehilor.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Petitorul.

- „Venit-am, dragă moșule, să-mi dai un sfat.”
Smerit se 'nchină tinărul — alb-colilie
Un moș de mâni atunci l-a apucat :
- „Să stăm aici, ian intră în chilie!”
O seară moale, blândă, de Priar,
Să tot respiri, cuprins de-al vieții har ...
- „Ce vrei?” întrebă moșul blând, domol,
Și tinărul cu greu dă vorbei straje,
Doar ochii 'nflăcărași îl dau de gol
Că e cuprins de-o mare, sfântă vraje.

- „Vreau să mă 'nsor,” rostește apăsător.
- „Și-acum”, zimbește moșul, „ceri un sfat...”
- „Da!” — „Bine, tinere, întâi să-mi spui...”
- „E cu avere: case și moșie!”
Atuncea moșul, par'că 'n toana lui,
Un mare zero scris-a pe hârtie.
- „Și are frați, surori, părinți bogați!”
Trei zero mari au fost adăogați.
- „E sănătoasă, moșule, și e cuminte!”
Un zero și-un alt zero au urmat.
Acum și moșu' vrut-a să cuvinte:
- „Și vă iubiți cu sufletul curat?”
- „O, ne iubim!” Atuncea moșul scrie
Un unu mare, 'n frunte, pe hârtie...
- „Ce-s astea?” 'ntreabă tinărul. „Visat-am?”
Surâde moșul: „Nu, ci cum mi-ai spus,
Eu prețul vorbei tale increstat-am.
Nici vrăjitor, nici mincinos eu nu-s,
Dar zerurile toate — să te mire! —
Milion făcute-s de-unu, ce-i iubire!...”

(1934.)

ILIE MARIN.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pr. Sf. Sa, noul Episcop gr. or. al
Caransebeşului Dr. Vas. Lăzărescu.

Învățătorul.

Cum se știe, fiecare comună își are învățătorul său; unele au câte doi și mai mulți învățători și învățătoare. Învățătorii sunt în zilele noastre factori (muncitori) de cari comunele nu se mai pot lipsi. Deșteptarea tineretului se face în școală și nu numai la noi, ci la toate popoarele, din cari unele au învățat de mult să prețuiască școala, învățătura și pe învățător. Aceste popoare au și înaintat în toate privințele, mai mult de cât noi, românii, cari, rămânând în urma lor, am fost, mai suntem și vom mai fi storși de ele. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Odinioară, și nu chiar demult, era altfel. Omul mai putea trăi și fără cunoștință de carte. Astăzi nu se mai poate. În zilele noastre s'a schimbat cu totul firea lucrurilor. Primarul și ceilalți fruntași ai comunei ca și cel din urmă alegător trebuie să știe carte pentru a-și putea îndeplini îndatoririle ce li se impun prin lege. Dar nu numai în serviciul comunei, ci și în cercul trebilor sale familiare și — peste tot — în legăturile ce fiecare om le are, în toate zilele cu deaproapele său, are neapărată trebuință de o seamă de cunoștințe, cari numai școala le poate da.

Băieții și fetele cu cunoștință de carte, cari caută stăpân, sunt mai bine primiți decât ceice nu știu măcar să cetească și scrie. Tot așa și cei ce vreau să învețe o meserie sau să se pregătească pentru negoț. Și armata o fac mai ușor tinerii cu învățătură.

Cei trecuți prin școală au putința să-și sporească singuri cunoștințele câștigate și să se lumineze prin cetirea cărților, devenind astfel mai folositori și-și, familiei și societății.

Folosul învățaturii îl mai trag astăzi la îndoială numai cei cu totul întunecați la minte.

De aceea când vorbim despre școală și învățător trebuie neapărat să ne gândim la binele ce-l dobândim prin lucrarea acestora.

Învățătorul este ca aluatul, care face să dospescă toată frământătura. El luminează mintea copiilor și-i povățuește pe cărarea binelui.

Sunt fără număr cunoștințele ce se primesc în școală despre Dumnezeu și despre lume. Tot așa de prețioase sunt deprinderile cu cari sunt înzestrați ceice trec prin școală. Cu deosebire sunt prețioase deprinderile ce școlarii și școlărițele le pot face, sub conducerea învățătorului, în grădina școlii, învățând să cultive pomi, legume și flori. De mare însemnătate sunt deprin-

derile manuale ale elevilor, prin cari ei devin mai îndemânatici la toate lucrările ce trebuie să le facă în viață.

Iată-l pe învățător făcând cor cu elevii și cântând la sfânta liturgie, în Dumineci și serbători, ridicând în chipul acesta religiozitatea și moralitatea poporului. Iată-l pe învățător făcând serbări școlare cu cântări, teatru și alte producțiuni, prin cari înalță și nobilează inimile.

Învățătorul se ocupă nu numai de luminarea și buna creștere a copiilor în școală, ci îi povățuiește și după ce au terminat școala. El caută neîntrerupt să câștige inimile tuturor prin bună purtare și prin interesul ce-l arată pentru binele de obște, luând parte cu drag la toate lucrările ce sunt pentru binele comunei și al locuitorilor ei.

El își ia partea sa de muncă în comitetul școlii, în comitetul bisericii și în toate asociațiile înființate pentru înaintarea comunei cum sunt: Asociația pentru înfrumșetarea bisericii și îngrijirea cimiterului, Cercul cultural al „Astrei”, Asociația pentru asigurarea vitelor și altele.

El dă poporului sfaturi pentru o mai bună cultură a grădinilor, pentru plantarea cu pomi a stradelor ș. a.

El propovăduiește pacea și bună înțelegerea între locuitorii comunei, stăruind să împace neînțelegerile și certele ce, prea adeseori se ivesc între oameni. Aceasta o face mai ales prin pilda ce o dă, trăind în pace în familia sa, trăind în bună înțelegere cu toată lumea, mai ales însă cu conducătorii comunei: preot, notar, colegi ș. a.

Invățătorul stă cât se poate de departe de luptele politice, cari mai adeseori îi strică decât îi ajută, atât lui, cât și școlii.

Cele arătate până aci cu privire la învățător le putem atribui și *învățătoarei*.

Ca și învățătorul, ea trebuie să fie, atât în școală, cât și afară de școală, un exemplu de bună purtare, de hărnicie și de împlinirea datoriilor.

În chipul acesta învățătorul și învățătoarea se vor bucura pe urma frumoasei și grelei munci ce săvârșesc și poporul va înainta, an de an, în bunăstare și mulțumire.

R. Simu.

Minunate învățături agricole-economice publică
 dl inginer Gh. Brânduș în broșura, apărută în
 biblioteca noastră (Nr. 214—5 Lei): „*Valorificarea
 muncii și raționalizarea gospodăriei țărănești*”.
 Cetiți broșura!

Câinele.

*Tovarăș bun al omului din anii
Când prada în păduri își căuta,
Cercetător de stele, cu ciobanii,
Fii binecuvântat în umbra ta!*

*Prieten credincios, soldat de pază,
Dulău cumplit sau javră-jucărie,
În munții cu ghețari dacă veghează
Sau dacă sare 'n circuri, prin hârtie.*

*De sforăie în brațe de regină
Sau dacă 'nfruntă lupii pe colnic,
Făptura lui nicicând n'a fost străină
De frământarea omului-amic.*

*Dă-mi capul cald în mâinile-amândouă,
Să te privesc adânc în ochii buni.
Tu nu ne poți vorbi, sărace, nouă,
Dar ochii tăi ne povestesc minuni.*

*Aici un moș trezit din somn de gheață,
Coea un băiețel din valuri scos,
Un miel scăpat din ghiara hrăpăreață,
Un hoț gonit printr'un lătrat fioros.*

Și toate tu le faci cu voie bună
 Și fără gândul grabnicei răsplăți,
 Statornic în durere și furtună,
 Ades tu calea dreaptă ne-o arăți!

Câți oameni pot să fie dintr'odată
 Eroi măreți, tovarăși buni de joc,
 Un salt sglobiu în lumea luminată
 Și-un plâns frățesc în ceas de nenoroc?

Victor Eftimiu.

Broaștele, Soarele și Bunul Dumnezeu.

O legendă din Lituania.

Broaștele au fost incunoștințate într'o zi că Soarele are să-și ia soție. S'au întrunit în grabă într'un congres și acesta — la rândul său — chiemă pe vraci. Ceeace au prevestit aceștia n'a fost nici decât inviorător. „Vai și vai!” strigară broaștele mai întâi de toate, ridicând spre ceriuri o mare orăcăială, „nu știți voi că, încă fără să fie căsătorit, Soarele seacă, de pe acușica, în luna

lui Iunie, o mulțime din bălțile și mocirlele noastre ? Ce-o să se întâmple, Doamne sfinte ! când, bărbat și tată, o să trăiască să stâmpere setea la o zodie întreagă ? ! N'o să scurgă Soarele eleșteie și râuri ? La drum deci, popor neprevăzător și înfumurat ! La drum spre bunul nostru Penkunaș (Un Dumnezeu tată al lituanianilor) !"

Neamul săltăreț, cu labe mari, a năpădit treptele tronului ceresc. Dar, dintr'o întâmplare ciudată, Dumnezeu nu s'a arătat în ziua aceea.

Soarele a prins vânt de uneltirile astea și amestecul în dragostele-i târzii l-a amărât rău pe cel ce ofta, la întoarcerea sa acasă. S'a aplecat spre oglinda unei ape, care dormea, ca să-și cerceteze cu deamăruntul trăsăturile feții și gășindu-le, firește, încă foarte plăcute, rosti, cu aier de nepăsare, dar destul de tare ca să poată fi auzit de întreagă broscărima, cuvintele demne de amintit : „Nu-i lucru pe lume să nu însuflețesc cu razele mele binefăcătoare ; cu șleahta asta nemulțumitoare însă, cu șleahta, care a vrut să mă las de bucuriile căsniciei, o rup pentru veci și pururi !"

Broaștele simțiră răcindu-li-se sângele pentru totdeauna în vine, la cuvintele astea. Alergară să

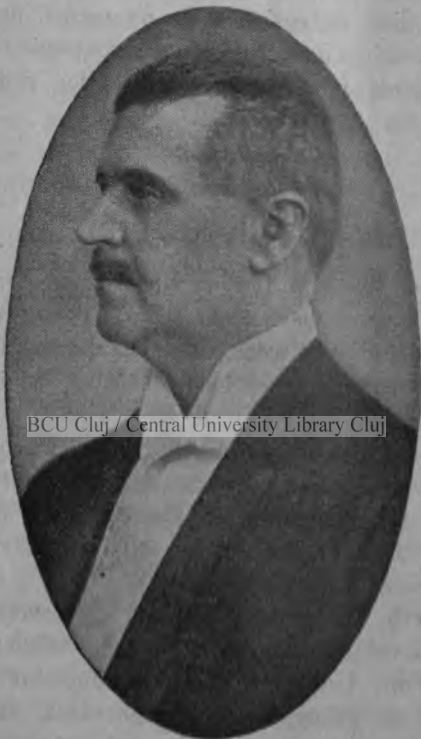
se ascundă în peșterile cele mai tainice și de atunci, pline de rușine și de remușcări, nu-și mai țin adunările decât la apusul soarelui și nu se roagă decât friguroaselor și palidelor zeități ale nopții.

Morții noștri.

Anul 1934 a fost un an dureros pentru noi — am pierdut bărbați de seamă, conducători încărunțiți în fapte bune, vrednice de toată lauda.

A început cu anul nou, când o mână criminală a răpus pe ministrul-președinte *I. G. Duca*, pe cârmaciul statului nostru. *I. G. Duca* a avut o adevărată dragoste față de țărănimea românească și a sprijinit din tinerețe încă mișcarea cooperatistă, dorind din tot sufletul său ridicarea economică a țaranului.

Grea a fost lovitura dată de soartă și prin moartea vajnicilor luptători *Theodor Mihali* și *Ștefan Cicio-Pop*. Unul a fost „memorandistul”, care a trebuit să sufere temnița ungiurească, fiindcă a cerut drepturi, ce nu se dau sub stăpânirea mașteră — celalalt, tot atât de înflăcărat apărător al drepturilor, un înțelept „Baciu”, cum i se și spunea,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Dastie Goldiş.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

† Gh. Bogdan-Duleă.

un cârmaciu iscusit. La groapa celor trei morți ai națiunii au îngenunchiat cu toții, din toate tabelele, recunoscându-le meritele nepieritoare.

Nouă, celor dela „Astra”, ne-a răpit moartea pe fostul nostru președinte *Vasile Goldiș* și pe președintele secțiilor științifice-literare, prof. univ. *Gh. Bogdan-Duică*. Doi străjeri devotați, încărungați în muncă grea și istovitoare.

Despre *Vasile Goldiș* am scris mai mult în calendarul anului 1933 — împlinise fostul nostru președinte în 1932 șaptezeci de ani. Cine a fost *Vasile Goldiș* nu trebuie, deci, să o mai spunem, pe larg, aici — fără doar' să încreștăm la răbojul vremii că a fost mare jalea noastră, a tuturor, când am dus la groapă pe un bărbat atât de vrednic.

Profesorul *Bogdan-Duică*, născut în Brașov, în 1866, a fost unul din dascălii *cei mai de seamă* dela școlile noastre înalte. A scris o bibliotecă întreagă de cărți, a redactat zeci de reviste și foi, a fost membru al „Academiei Române”, a căpătat marele premiu național pentru critică, mai anii trecuți, și „Astrei” noastre i-a adus servicii neprețuite ca îndrumător cultural, știind să vorbească și poporului, dar mai cu seamă cărturarilor, ca învățat.

Odihnească cu toții în pace!

Masa studenților și Veturia I. Lapedatu.

În ziua de 20 Iulie 1934 o mână de oameni de bine din Sibiu s'a întrunit în modesta cancelarie a Directorului Liceului „Gheorghe Lazăr”, unde au hotărît ca, întru cinstirea memoriei aceleia care timp de 15 ani a fost conducătoarea și sufletul „Mesei studenților” din Sibiu, să întemeieze un fond din venitele căruia să fie împărțâșiți cu *hrană gratuită* un număr de elevi harnici, dar lipsiți de mijloace, dela diferitele școli din Sibiu. Cei cari au pornit această mișcare frumoasă au strâns până acum frumoasa sumă de 602.750.— Lei din daniile unor binefăcători, dintre cari unii foști elevi ai școlilor din Sibiu și cari, pe vremuri, s'au împărțâșit de binefacerile „Mesei studenților”. Fundațiunea va purta numele de „*Fondul Veturia I. Lapedatu pentru susținerea mesei elevilor dela Liceul Gheorghe Lazăr din Sibiu*”.

Lăudând fapta vrednică și frumoasă a celor ce în aceste timpuri de sărăcie generală s'au gândit să vină în ajutorul elevilor săraci dela Liceul din

Sibiu, se cuvine să ne aducem aminte cu evlavie și cu recunoștință și de aceia, cari în vremuri mai grele decât cele de azi, au dat obolul lor pentru întemeierea și susținerea acelei minunate instituțiuni, care a fost „Masa studenților” din Sibiu.

Direcțiunea Băncii „Albina”, în ședința sa din 14 Septembrie 1895, adevărat înainte cu aproape 40 de ani, la propunerea inimosului ei director *Partenie Cosma*, a hotărât să înființeze și să susțină din banii săi o masă a studenților, unde 50 de elevi români, dela școlile medii din Sibiu să primească prânz gratuit. Masa studenților a luat ființă chiar în clădirea Băncii „Albina”, unde, într'o sală anume întocmită pentru acest scop, zi de zi, 50 de elevi români dela diferitele școli din Sibiu primeau gratuit un prânz bun. Pentru foarte mulți dintre elevii, cari s'au împărtășit de această binefacere, poate că acest prânz era singura mâncare pe o zi întreagă, cea mai mare parte din ei fiind copii de țărani foarte săraci și cari nu aveau de unde să-și câștige și o altă hrană. Multele sute de elevi, cari în cei aproape 40, de ani cât a funcționat masa studenților au fost găzduiți părințește la această masă și cari azi sunt respirați pe toată întinderea României Mari, de bună seamă

că își aduc aminte cu multă dragoste și cu deosebită recunoștință de binefăcătorii lor din vremuri grele. Este fără îndoială că aceia cari au stat în fruntea Băncii „Albina” sunt vrednici de această recunoștință, mai ales că jertfele aduse pentru masa studenților erau destul de mari, ele urcându-se până în anul 1932 la însemnata sumă de 6,304.850.— Lei.

Masa studenților din Sibiu nu a dat însă numai hrană trupească acestor multe sute de elevi, ci ei au primit aici și o îmbelșugată și curată hrană sufletească. Bieții copii, veniți dela țară, din toate colțurile Ardealului, pentru a învăța carte la școlile unghurești și săsești ale Sibiului, lăsați în gazdă pe la diferiți meșteșugari străini de neamul nostru, siliți să-și chinuiască mintea cu o învățătură străină de sufletul lor și adeseori prigoniți de către dascălii și profesorii lor șoviniști, — aici, la masa studenților, își găseau o clipă de reculegere sufletească, aici puteau vorbi în voie în limba lor de acasă și tot aici li s'a pus, poate că întâia dată, în mână o gazetă, revistă sau o carte bună românească. Aici, la masa studenților, era adevărata familie a elevilor români dela școlile străine, aici era și școala cea adevărată, unde s'au plămădit atâtea suflete și conștiințe românești.

La masa studenților din Sibiu nu se dădea numai un prânz bun și îmbelșugat, cei mai mulți elevi, fii de țărani, aici au învățat ceea ce se cuvine și nu se cuvine la o masă, aici s'au deprins cu curățenia și cu purtarea vrednică de un harnic elev și tot aici au învățat să-și iubească limba și neamul și să cinstească după vrednicie pe aceia, cari au adus jertfe pentru binele neamului.

Sufletul acestei familii și diriguitorul acestei școli a fost aceea care mai mult ca 15 ani a condus aproape fără întrerupere masa studenților: în veci regretata doamnă Veturia I. Laședatu.

Ea se îngrijea ca bucatele să fie bine pregătite și îndestulătoare pentru bieții copii flămânzi; ea avea grije ca masa să fie curată, bine îngrijită și servită la timp; ochiul ei vedea ca cei mai slăbuți și mai mici să fie mai bine hrăniți; vorba ei bună și dulce de mamă îndruma pe cei nepricepuți și neumblați în lume; glasul ei dulce și mână ei moale era mângâierea celor slabi și lipșiți de ocrotire și cuvântul ei hotărât și energic era cea mai bună îndrumare pentru cei mari în clipe de nehotărâre. Era o adevărată mamă în cel mai frumos înțeles al cuvântului, dar era în același timp o îndrumătoare energică pentru tineretul ajuns în pragul maturității.

Elevii mai mici pe cari ea îi ocrotea cu atâta duioşie şi blândeţe o iubeau ca pe o mamă adevărată, iar cei mai mari o priveau cu respectul şi veneraţiunea datorită unei surori mai mari şi plină de iubire. Cine nu-şi aduce aminte cu nemărginită dragoste de acele „șezători culturale“, aranjate Sâmbătă seara la masa studenților? Cine nu-și amintește cu adâncă emoție de cea dintâi declamație în limba românească sau de cea dintâi conferință, pe care a putut să o țină în limba lui maternă la aceste „șezători culturale“? Limba românească, cântarea românească, literatura românească, dansurile noastre naționale, erau preocupările de căpetenie ale acestor șezători, aranjate din inițiativa și sub îndrumarea regretatei Veturia I. Lapădatu, iar serile de Crăciun și anul nou erau, an de an, adevărate sărbători pentru sârmanii copii de țărani, cari nu aveau putința să-și petreacă vacanța în sânul familiilor lor.

La prânz o masă bună și înbelșugată, curățenie fără prihană și cele mai frumoase îndeletniciri pentru toți elevii; din biblioteca „mesei“ hrană sufletească, bine aleasă și îndestulătoare; la șezătorile culturale prilej înbelșugat pentru toți, cari aveau dorința și darul de a se manifesta, iar cu fiecare prilej o largă revărsare de bunătate și

Veturia I. Gapedatu.

iubire adevărată. Regretata Veturia I. Lapedatu a fost pentru generații întregi de elevi sibieni o adevărată mamă și o mare educatoare. Acesta este meritul ei necontestat și aceste merite o așează între marile figuri feminine ale Ardealului.

Dacă Banca „Albina” a pus la dispoziție cu o largă bunăvoință însemnate mijloace materiale pentru întreținerea unei serii lungi de generații de studenți ardeleni, conținutul sufletesc, moral și educativ l'a dat mintea luminată, caracterul nobil și mai ales inima caldă a aceleia, care a fost Veturia I. Lapedatu.

Memoria ei este vrednică să fie proslăvită și cel mai frumos prinos ce i se poate aduce este continuarea măreței opere înfăptuită de ea o viață întreagă. De aceea, când ne aducem aminte de sora și mama atâtor generații de elevi din Sibiu și când vărsăm o lacrimă sinceră și fierbinte pe mormântul ei, nu putem să nu ne îndreptăm cu sinceră recunoștință către acea mână de vrednici români sibieni, cari — cinstindu-i amintirea — au pus temelie unei opere caritabile, înjghebând „Fondul Veturia I. Lapedatu”.

Dr. IOSIF STOICHIȚIA.

Legăturile economice dintre popoare

Omul pentru ca să poată trăi are nevoie de foarte multe lucruri, pe cari singur nu și le poate fabrica. El este silit altfel să schimbe lucrurile pe cari le poate fabrica peste nevoile sale, cu altele pe cari nu le are. Schimbul acesta de lucruri între oameni, dând unii ceea ce fabrică peste nevoile lor și luând în schimb ceea ce le lipsește, se face în târg cu ajutorul banilor. *Prin faptul că oamenii sunt siliți să schimbe între ei fabricate sau cum se zice în limba cărților: produse, pentru a putea trăi, se nasc între ei legături strânse cari se numesc legături economice.*

Se înțelege că legăturile economice dintre oameni nu s'au făcut totdeauna prin mijlocirea banului. Au fost timpuri înainte cu mii de ani, când oamenii, necunoscând încă banii, schimbau între ei produsele în mod direct, adică aceea ce unul avea de prisos, dădea altuia, căruia acest produs îi lipsea și primea în schimb dela acesta un produs pe care nu l avea. În felul acesta simplu, oamenii își întregeau gospodăria și își câștigau cele de lipsă pentru traiul zilnic.

Când acest fel de schimb, căruia i se mai zicea și troc, fiindcă se făcea în mod direct, s'a îngreuiat, deoarece nevoile oamenilor s'au tot înmulțit, așa că se găseau greu doi înși, dintre cari unuia să-i lipsească tocmai ce fabrica al doilea peste nevoile sale, a trebuit să se născocească un mijloc sau un instrument, pe baza căruia oricine să poată căpăta orice-i trebuia. Instrumentul acesta s'a și găsit, dar el a fost foarte felurit până să ajungă la banul de astăzi. Astfel un timp oarecare instrumentul de schimb l-au format pieile, apoi grâul, apoi diferite lucruri prețioase și abia pe urmă de tot, s'a ajuns la aur, care ca instrument de schimb servește până astăzi. *Vedem deci că schimbul între oameni s'a făcut și înainte de a se fi descoperit aurul, ceea ce însemnează că legăturile economice dintre oameni s'au născut din timpuri foarte vechi. Am putea spune că legăturile economice dintre oameni s'au întemeiat odată cu ei.*

Când aurul a fost hotărît ca instrument de schimb pentru toți oamenii, el a început, cum e și natural, să fie foarte căutat. Cauza acestei căutări a aurului o înțelegem ușor: cine-l avea, putea ușor să-și cumpere cele trebuincioase, cine nu, trebuia să tot umble cu pro-

dusul său, pentru ca în schimbul lui, să capete aur. De aceea nu numai oamenii singuratici, ci chiar popoarele, se sileau să producă multe lucruri de schimb, pentru ca să le poată da pentru aur și astfel să adune cât mai mult. Astfel înțelegem că cu cât cineva avea mai mult aur, cu atât putea să-și câștige mai multe lucruri și deci își ușura traiul.

Aurul curat în scopul schimbului, era foarte greu de purtat în buzunar, mai cu seamă când cineva avea multe lucruri de târguit, cum este negustorul, care cumpără marfă pentru toți mușterii. De aceea s'a ajuns la ideia banilor de hârtie, cari sunt mai ușor de folosit ca instrument de schimb. La început, banii de hârtie erau niște bilete date de unii oameni — numiți bancheri — cari se ocupau cu păstrarea aurului. În schimbul aurului dat în păstrare, bancherii dădeau chitanțe, iar cu aceste chitanțe se putea cumpăra ca și cu aur.

Cu timpul însă, bancherii luați așa, la întâmplare, s'au dedat la înșelăciuni. De aceea țările s'au gândit, să facă ele înșile niște organizațiuni, cari să dea chitanță pentru aurul primit în păstrare. *Așa a ieșit ideia băncilor de emisiune, cum se numesc instituțiunile, cari tipăresc bani*

în schimbul aurului pe care-l au. În timpul din urmă ele nici nu mai adună aur spre păstrare, ci îl cumpără de pe piață, acesta formând averea lor proprie.

Pe baza aurului pe care-l au în pivniți și care se numește *tezaur*, băncile de emisiune, cum este la noi „Banca Națională“, tipăresc banii de hârtie. Oricine are deci o „*hârtie-monedă*“, căci așa se numește hârtia, care reprezintă banul, poate să ceară dela „Banca Națională“ aur în locul ei.

Când pentru mijlocirea schimbului de mărfuri s'a născocit banul de hârtie, înțelegem că legăturile economice dintre oameni și dintre popoare s'a ușurat foarte mult. Este adevărat că acest schimb de mărfuri între popoare se face ușor, dar banii de hârtie primiți de un popor dela altul, trebuiesc cu timpul înlocuiți tot cu aur. Se face adecă socoteala la un an sau la o jumătate de an, cât are să plătească o țară celeilalte și se dă aur numai pentru prisosința sau diferența, care există între schimburile făcute. De aceea, pentru ca țările să nu fie nevoite să-și dea aurul, ele se străduiesc ca fiecare să vândă cât mai mult. În acest fapt al diferenții între valoarea sau cantitatea mărfurilor cumpărate sau vândute de o țară, stă explicarea cuvintelor de: *balanță comercială*. Ce înseamnă balanța comercială a unei țări?

În ultimul timp statele, respective băncile de emisiune, au constatat că nu e nevoie ca valoarea aurului pe care-l au, *aur, care se numește și acoperire metalică*, să fie chiar așa de mare ca hârtia-monedă emisă, deoarece rar se întâmplă ca toată hârtia monedă să fie schimbată în aur la cererea posesorilor. De aceea acoperirea metalică a băncii s'a redus la cam 40% din valoarea-aur pe care o reprezintă hârtia-monedă emisă. Ba mai mult, chiar în cele 40% de acoperire metalică, ea poate avea o parte în bani streini. Banii streini sunt tot cu aur garantați și intra în țară prin comerț. De obicei ei sunt sub formă de polițe în bani streini, cari în limbajul negustoresc se numesc devize. Așa se face că Banca noastră națională are banii de hârtie acoperiți cu aur și cu devize felurite: franceze, engleze, americane și așa mai departe.

Legăturile comerciale dela țară la țară se fac prin schimbul de mărfuri între ele. Așa de exemplu România cumpără mărfuri din Germania, Franța, Anglia, Italia și vinde tot acestor țări alte mărfuri. Mărfurile cumpărate se plătesc cu devize, căpătate sau din comerț sau dela Banca națională. Se înțelege ușor că dacă mărfurile cumpărate de noi din țările streine, sunt foarte multe,

trebuesc la un moment dat plătite, cu aur sau cel puțin cu devize. Oricum ar fi ele plătite se atacă sau aurul sau suma devizelor, care servește la acoperirea metalică. De aceea noi avem interesul să și vindem în țara din care cumpărăm pentruca cu banii luați dela ea pe mărfurile vândute să ne plătim mărfurile cumpărate. Trebuie adecă să cumpănim mereu cumpărăturile cu vânzările. *Diferența în bani, care este ea un moment oarecare între mărfurile vândute și cumpărate, dacă valoarea celor vândute este mai mare sau diferența între mărfurile cumpărate și vândute, dacă valoarea mărfurilor cumpărate este mai mare, se numește balanță comercială.* Această balanță comercială se face cu fiecare țară cu care avem legături economice. *Dacă însumăm valoarea tuturor balanțelor comerciale pe cari le avem față de toate țările cu cari avem legături economice, atunci ea poate să fie excedentară, adecă favorabilă nouă, ceea ce însemnează că am vândut țărilor streine mai mult decât am cumpărat dela ele, sau poate să fie deficitară, ceea ce însemnează că am cumpărat din streinătate mai mult decât am vândut acolo.* În cazul întâi stăm bine, căci am strâns devize, cari întăresc situația Băncii naționale, căci în cele din urmă ele sunt bani garan-

tați cu aur de Băncile naționale ale statelor, cari le-au făcut. În cazul al doilea stăm rău, căci mărfurile cumpărate peste ceceace am vândut trebuie să plătim cu polițe sau devize, cari se iau dela Banca națională. Cu aceasta Banca națională își micșorează acoperirea metalică, pentru că e nevoită să dea din polițele, cari serviau la aceasta.

Iată deci ce rost are balanța comercială și cum s'au schimbat legăturile economice dintre popoare în decursul timpului. Instrumentul, care a servit ca mijloc de schimb a trecut prin diferite stadii, până a ajuns la starea de astăzi. Dacă din cele de mai sus înțelegem ușor cum s'au dezvoltat legăturile economice dintre popoare, tot așa de ușor înțelegem că pentru a fi feriți de turburări în valoarea banilor noștri, trebuie să vindem mărfuri multe, deci să producem și să muncim mult. Numai astfel valoarea banului, adevărată osteneala noastră de toate zilele, rămâne nesdruncinată. Așa fiind, străduința noastră trebuie să tindă într'acolo, ca să avem mereu o balanță comercială excedentară nu numai cu fiecare stat în parte, ci și cu toate la un loc. Lucrând în direcția aceasta vom înainta în bunăstare și ne

vom putea cultiva și mintea și sufletul. În caz contrar vom ajunge ca faliții, cărora le stă datorașul tot cu sula în coaste.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Credință și Muncă!

Iată două cuvinte cu tâlc magic și cu înțeles adânc. Două cuvinte, care stau la temelia vieții omenești. Cuvinte sfinte, cari constituiesc prețul de aur al sufletului omenesc și prețul sump al fericirii omenești.

Tot ceea ce a izbutit să realizeze omenirea, începând din veacurile apuse în negura uitării și până în zilele acestui veac, al luminei, toate faptele ei mari, minunate și uimitoare, toate, au răsărit din puterea creatoare a credinței și din avântul viu și creator al muncii.

În timpurile vechi, străbunii noștri Romani, au cunoscut tâlcul plin de înțelepciune al cuvintelor: credință și muncă. La Romani, cu trei mii de ani în urmă, era o pilduire zilnică, o lozincă de viață, repetată descori, înscrisă pe templele zeilor: „*Ora et labora*”. Aceste cuvinte se tâlcuiesc aștăzi cu cuvintele de credință și de muncă,

aceste cuvinte ne spun : roagă-te către Dumnezeu și muncește ; adevărat fii credincios poruncilor dumnezeiești, fii creștin bun și îndeplinește-ți și datoria ta de om creștin, prin munca ta, plină de hărnicie și de sârguință, în toate zilele vieții tale.

Înțeleptul Solomon, mare rege, mare filozof, el, care spunea că „deșertăciunea deșertăciunilor sunt toate”, a afirmat, totuși, zi de zi că singură rugăciunea și munca nu este deșertăciune, ci numai prin ele ajungem la plinătatea vieții omeneste. Tot el spunea că necredința și lenea te face să cazi în adâncă netrebnicie, iar sufletul leneș va flămânzi.

Mântuitorul Isus Christos, ne-a arătat prin învățăturile Sale dumnezeiești, mai mult decât toți înțelepții lumii, că nu este mântuire pentru suflet, decât prin rugăciune și nu este binecuvântare, pentru feticirea pământească, decât prin muncă. Insuș Mântuitorul Isus a fost un harnic și neobosit muncitor, lucrând, neobosit, alături de Sfântul Iosif. Să ne aducem aminte de toate învățăturile și pildele spuse de Isus, căci toate sunt bogat încărcate cu îndemnuri părintești către rugăciune și muncă.

Isus a zis poporului ce-L asculta : Trebuie să munciți cât ține ziua de astăzi, căci vine noaptea,

când nimeni nu poate să muncească. Și iarăș: Tatăl meu lucrează și eu lucrez.

Sfinții Apostoli, ucenicii Mântuitorului Isus, toți au fost harnici muncitori, cari au fost aleși de Invățătorul, chiar grație hărniciei lor.

Apostolul Pavel, într'una din epistolele scrise către Tesaloniceni: V-am dat porunca aceasta: Cine nu vrea să lucreze, acela să nu mânânce... fiecare să lucreze, deci, în liniște și să mânânce pâine de el agonisită. Și iarăș: Cel ce seamănă cu binecuvântare, va și secera cu binecuvântare.

Căutând pământul în sus și jos, în lung și în lat, pretutindeni vom găsi fapte și oameni, cari au ajuns nemuritori prin rugăciunea sfântă a muncii.

Toți învățații, din toată lumea, predică sus și tare, că orice muncă adevărată e sfântă și în fiecare muncă este ceva dumnezeesc. Munca este vastă, largă și lungă cât pământul, iar alături de ea, rugăciunea se înalță cu creștetul în cer. Deci cea mai sfântă închinare a omenirii, către eterna divinitate, este rugăciunea — muncii.

Nu este pentru noi altă mântuire, decât prin rugăciune și prin muncă. Nimic nu ni se dă gratuit. Chiar nici împărăția cerurilor nu o putem avea de pomană, ci prin o muncă încordată a

sufletului de a ajunge vrednici de răsplata cerului, deci numai prin muncă se poate câștiga și împărția cerurilor, căci omul prin truda muncii sale ajunge în contact cu Dumnezeu.

Sunt țări și sunt popoare, cari sunt conduse de această sfântă poruncă generală: de religia muncii.

Prin această religie se zidesc biserici noi de închinare în credința veche — străbună; prin această religie se clădesc școli noi de luminare pentru tineret; prin această religie se edifică spitale pentru alinarea suferințelor omenești; prin această religie se construiesc drumuri, poduri, căi ferate, etc. pentru ușurarea circulației; prin această religie se ridică indiguiuri contra apelor pustii-toare, se seacă bălți și lacuri, se plantează deșerturile, pentru a le transforma în ogoare roditoare de pâine copilașilor flămânzi; prin această religie se face educația tinerilor în iubirea de patrie și în dragostea de neam.

La noi n'a pătruns încă această nouă religie. Din contră, noi ne-am rătăcit, dela vechea religie și virtute strămoșească. Urmărilor le vedem cu ochii scăldați în lacrimi de durere. Ca pe omul leneș, care șade cu mâinile tolăgite, așa ne-a

ajuns sărăcia ca un hoț și așa ne-a cuprins lipsa ca un tâlhar. Bisericile sunt goale și în sărbători, ca în zile de lucru, școlile se ruinează; spitalele n'au cu ce lecu bolile, drumurile sunt o rușine, râurile an de an schimbă alvia lor printre ogoare, nimicindu-le, iubirea de patrie și de neam sunt luate în batjocură, tineretul demoralizat ajunge pradă bolilor venerice, criza s'a așezat pe întreaga noastră viață și nici nu știm care este mai cumplită, criza morală sau criza economică, criza culturală sau criza religioasă, criza iubirei de patrie sau criza dragostei de neam.

Ne vedem împrejmuiti de atâtea dușmăanii și de atâtea rele, încât cu înfrigurare ne cutremurăm la gândul zilei de mâine, pe care, totuș, o dorim să fie luminoasă, caldă, strălucitoare, plină de credință în Dumnezeu și bogată în siguranța eternității patriei și a neamului românesc. Și — cutezăm să afirmăm că — *așa va fi*, căci a venit timpul din urmă, să ne trezim și noi și să începem viață nouă în *religia muncii*, căci va trebui să înțelegem însfârșit că nu este progres, decât prin muncă și nu este mântuire decât prin credință, adecă prin rugăciune. Dacă nu voim s'ajungem netrebnici, va trebui să ne scăpăm de îngrozitoarea noastră netrebnicie, prin chinul sfânt

al religiei, muncii. Și atunci credința va fi credință, legea va fi lege și sub binecuvântarea lor vom secera cu binecuvântare.

Porunca zilelor și a cerurilor este : Roagă-te către Dumnezeu și muncește!

Dr. E. NICOARĂ
președ. despărț. „Astra”, Reghin.

Cântece din bătrâni.

Cântecele acestea au fost dictate de Maria Apolzan, de 72 de ani, din comuna Mănărade, de lângă Blaj, cu observația: „Tata, când era vesel, le cânta cu multă voie bună”.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

- I. Fost-am floare, fost-am fragă,
Fost-am la bădițul dragă,
Fost-am floare de mușcată,
De bădițul desmierdată —
Da' și-acum m'aș desmierda,
Badea nu-i nicăirea
Și m'aș desmierda cu dor,
Badiu-i la neamțu', 'n ciopor *)
Și m'aș desmierda cu jele,
Badiu-i la neamțu', 'n curele.

*) ciopor — în gloată, în armata austriacă.

II. Când vii, bade, pe la mine —
 Nu te spovedi la nime.
 Pune-te și ocolește
 Căci Dumnezeu ne 'ntâlnește.
 — Ce vii bade, târzior
 Ori de mine nu ți-i dor?,
 — Ba mi-i dor, mândrușo, tare.
 Nu poci trece — Oltu-i mare
 Oltul e cu bolovani;
 Nu poci trece de dușmani —
 Și Oltu-i cu pietricele;
 Nu poci trece de guri-rele.

III. — Spune-mi mândro-adevărat
 Cu ce apă te-ai spălat,
 Că pe mini m'ai fermecat,
 De-am lăsat caru' 'ncărcat
 Și-am venit la tine 'n sat?
 — Lasă, lasă, mândro dragă,
 Că și eu te-'oiu fermeca,
 De-i sta toată ziua 'n prag
 Cu-un fir de mătasă 'n ac.
 Când 'ei sta să 'ncepi a 'mpunge,
 Să stai 'n loc, să rupi a plânge.
 Să nu poși, mândro, 'nceta,
 Păn' la mine nu-i pleca.

- IV. *Trandafir roșu din țară,
Badiu-i mânios de-asăară,
Că-ce n'am ieșit pe-afară.
N'am ieșit, că n'am putut,
M'a pus maica la cernut
Și mi-a dat o sătă deasă,
Să nu pot ieși din casă.
Și am luat una mai rară,
Am ieșit la badiu' afară.*
- V. *Câte păsărele 'n codru,
Toate cină și se culcă,
Numai eu n'am ce cina,
Că cuibu' meu e 'n drumu' mare,
Câți drumari pe drum treceau
Toți în cuibul meu svârleau...*

La 765 de metri sub suprafața mării.

Doi scrutători americani, învățații *Dr. William Beebe* și *Otis Barton*, au întreprins în Aug. 1934, în apropierea *insulelor Bermude*, cercetări științifice de mare însemnătate. Cu un aparat în formă de glob, cu o „*Bathyspheră*“, au ajuns la o adân-

cime de 755 m. și au stat 3 ceasuri și 5 minute acolo. Aparatul are înlăuntru un diametru de 1,20 m. De acolo au luat fotografiile cinematografice și — fiind în legătură telefonică cu corabia, care-i adusesse și îi scufundase — au descris pe larg cele văzute. Lumina zilei ajunge numai până la o adâncime de 57 de m.

Dar să lăsăm vorbească mai bine unul din învățați, dl Dr. Beebe, (cum e tipărit în raportul dsale în ziarul „Prager Presse“ din 14 Aug. 1934):

„Graiul omenesc este prea sărac ca să descrie frumusețea și strălucitoarea natură, pe care ne-a ascuns-o până acum, nouă oamenilor, fundul mării. Am intrat în gondola noastră a aparatului de scufundat, la ceasurile 9 dimineața — ușa panțerată, grea de 400 funți, s'a închis în urma noastră și am fost scoboriți încetișor în apă de elevatorul corăbiei, care ne întovărășea. La început ne-a cuprins apa clară ca cristalul, stăbătură de razele soarelui — apoi, încet cu încetul, a luat apa o culoare sură, care a trecut mai apoi într'un albastru ce nu se poate defini. La o distanță de 2500 de picioare, adâncimea cea mai mare ajunsă de noi, era apa, mai pe urmă, neagră de tot. La adâncimea aceasta era aparatul nostru sub uriașa presiune de 500,000 tone. Tempera-

tura în gondolă era de 6 gr. Celsius. N'am știut dacă globul nostru la o presiune mai mare va păstra aceeaș densitate — afară de aceea se termina și proviantul nostru de acid carbonic — așa că, după o petrecere de o jumătate de oră și de un restimp general de 3 ceasuri și 5 minute, a trebuit să ne hotărâm să dăm semnalul ca să ne ridice la suprafața apei. Pe dinaintea ochilor noștri încântați s'a perindat viața adâncului mării în sutele-i de forme, cu neputință de descris. Cu ajutorul unui reflector puternic de lumină am luminat apa ce ne înconjură, apă, în care încă nu pătrunsese nici odată vre-o rază de soare. Pe dinaintea ferestrii gondolei noastre treceau repede pești de nește, forme fantastice, aproape de neînchipuit. Am văzut multe soiuri de pești, de cari știința nici nu și-a închipuit că există. Am fost mirat de mărimea peștilor, cari trăiesc la o adâncime ca aceasta, lungime, care la unii, atingea 2 metri. Dacă stingeam lumina reflectorului nostru în afunzimea aceea întunecată, ni se arăta o altă minune. Marea era cuprinsă de o lumină fosforescentă, care venea dela locuitorii fundului mării. Fiecare locuitor da o lumină caracteristică, fosforescentă, care poate că există atât pentru luminat, cât și ca nadă pentru pradă.

„Câte un pește răspândea o lumină atât de vie, încât era aproape să ne orbească, de venea animalul în apropierea ferestrei noastre. Câțiva pești mai mari s'au lovit de gondola noastră și am văzut cum s'au desfăcut în bucăți. Mai frumos a fost un pește, văzut la o adâncime de 800 de m. Ne apăru într'o coloare ca a cărnii și era, deasemenea, provăzut cu o lumină puternică. Păcat că n'am putut trage cu noi animalele acestea la suprafața mării, ca să le putem lua sub o cercetare științifică. Inventatorul aparatului nostru vrea să construiască de aci înainte un adaos la aparat, cu ajutorul căruia să prindem pe locuitorii fundului mării și să-i putem aduce la suprafață, pe lângă o presiune atmosferică constantă.

După o încercare nouă, când vrem să ajungem la o adâncime de 3000 de picioare, o să-mi continuu — poate — scrutările fundului mărilor și în apele *europene*, cred însă că viața din fundul mărilor este aceeași pretutindeni și că nu vom *descoperi* alte soiuri de vietăți, decât am găsit lângă insulele Bermude“.

Vreți să râdeți din baierile inimii, un răs sănătos? Cetiți: „*Noroc și veselie!* „*Măriușa Sabie*“ și alte schițe umoristice“ de *Nic. Lupu*, în biblioteca noastră Nr. 217. Numai 5 Lei.

Economice.

Cum putem lupta contra secetei?

Lipsa de ploaie din primăvara trecută a îngrozit pe toată lumea. Totul începuse a se usca și pământul țării părea pârjolit de foc! Semnul foametei se arăta din toate părțile și omul apărea în toată nimericia lui față de natură.

Omul harnic și cu credință în D-zeu — dând anumite lucrări pământului — poate preîntâmpina parte din *dezastrul și pustiirile secetei*.

Aceste lucrări sunt:

1. Grăparea fânețelor (sau greblarea) primăvara, după ce pământul s'a uscat și începe a crepa;

2. Grăparea sămănăturilor de toamna, primăvara, când au făcut scoarță la suprafață;

3. Pământurile lucrate să fie în toamnă adânc arate sau săpate și lăsate degerătură peste iarnă, căci numai în acest caz vor putea absorbi o mare cantitate de apă din zăpada ce cade peste iarnă;

4. Arăturile de toamnă să nu se întoarcă primăvara, pentru că chiar dacă n'ar strica, — nu ajută nimic;

5. Săpatul porumbului, al sfeclei, cartofului și, în general, al tuturor plantelor prășitoare (al

celor, cari se sapă), atât la sapa întâia, cât și la a doua, să nu se facă pe moale, ci numai după ce pământul la suprafață e bine uscat și începe a crepa. Săpatul să nu se facă în adâncime, ci să constea în mișcarea pământului la suprafață;

6. Să se culeagă buruienile din săpături, căci ele împiedecă plantele să se desvolte cum ar trebui.

Agricultorul făcând lucrările de mai sus, plantele cultivate pot rezista la seceta lunii întregi, numai cu apa ce ar fi în pământ din topirea zăpezii și astfel este scutit — în mare parte — de pierderile ce i le-ar cauza seceta.

I. Dăncilă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prepararea laptelui acru.

Laptele acru constituie o bună valorizare a laptelui, precum și o băutură foarte sănătoasă și gustoasă, în zilele calde mai ales. El face bine celor suferinzi de stomac, intestine, etc., precum și convalescenților, fiind considerat de unii chiar ca o doctorie.

Un bun lapte acru se face în felul următor:

Laptele puțin smântânit — pus în un vas — se introduce în alt vas, în care este apă ce fierbe (pe foc). Se lasă aci cam o jumătate de ceas, după care timp se scoate și se răcește, atât, încât

introducând degetul în el să-l simțim foarte puțin cald (22° C). Când are această temperatură introducem în el câteva linguri „plămădeală”, adică lapte acru (bun) vechiu. Se introduc de regulă 2 linguri la un litru.

Se lasă liniștit 3—5 ore la un loc cald — în o cameră (sau dulap), care să aibă temperatura 22° C —, în care timp laptele se prinde.

Laptele acru e bine făcut atunci când amestecat nu lasă zer. In unele părți laptele acru prins se bate și atunci capătă numele de „lapte bătut”.

I. D.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Piese teatrale în „Biblioteca poporală a „Asociațiunii”.

Este mare lipsa de piese teatrale *bune* pentru teatrul nostru de diletanți în comunele noastre. Societatea noastră vrea să sporească numărul pieselor acestora, de aceea a început să tipărească vreo câteva, asupra cărora atragem deosebita atenție a conducătorilor satelor noastre și a țăranilor, cari vreau să joace teatru.

Nr. 158 conține o comedie într'un act: „Cârlanii” sau „Doi țărani și cinci cârlani” de Const.

Negruzzi, cu lămuriri de regizor date de secretarul nostru, dl Nicolae Băilă. Nr. 174 are cântări de stea, cu irozii: „Steaua dela Răsărit” și colinde, adunate de dnii *N. Dumitrașcu* și *Valeriu Crișan*. Nr. 200 conține o comedie localizată de secretarul nostru *Horia Petra-Petrescu* după scriitorul danez *Holberg*: „*Nu-ți băga nasul unde nu-ți fierbe oala*”. Nr. 303 l-a scris dl *Sebastian Stanca* — o comedie într'un act, împotriva bolșevicilor: „*Legea nouă*”. În anul acesta am publicat alte două comedii: Nr. 113 „*Tot omenia-i mai tare!*”, comedie în 3 acte de *Petrea Dascălul*, cunoscutul scriitor popular, și Nr. 215-16 *Dragostea-pârdalnică!* (Nărauri muieresti.) Comedie populară în 4 acte din viața poporului, localizată de d-na *Libușa Monastireanu* după scriitorul slovac *Iosif Gregor-Tajovsky*. Dacă în comedia d-lui *Petrea Dascălul* este vorba de alegerile comunale și se arată cum partidele învrăjbesc pe oameni, dar și mintea românului cea de pe urmă știe să aleagă în fruntea comunei pe cei mai vrednici — în comedia a doua se arată ce e în stare să îndure o dragoste curate, până ce învinge toate piedecile, puse la cale de bârfelile și cârcotelile oamenilor din sat.

Recomandăm jucarea acestor piese populare și ne-ar părea bine să auzim vești bune despre reușita lor, în mijlocul țărănimii noastre. Vor urma altele.

Multe și de toate.

Iușimea luminii. Observatorul astronomic din America, de pe Mount Wilson (muntele Wilson) a socotit cu precizie iușeala luminii. Într'o secundă, va-să-zică, a șasezecea parte a unei minute, poate străbate lumina o cale de 299.777 kilometri.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O pasăre pitică. În ținuturile muntoase de pe Haiti a descoperit un profesor american, Wetmore, o păsărică de dimensiunile unei albine. Cu toate că este așa de mică — e foarte bătaioasă și se încumetă să se ia la ceartă cu pasări mult mai mari decât ea.

O călătorie în stratosferă În 30 Ianuarie 1934 au încercat trei aviatori îndrăzneți ruși să se urce cu balonul „Osoaviakim” în stratosferă, ca aviatorul vestit Piccard. Au ajuns până la 20.600 metri, dar la coborâș n'au mai fost stăpâni pe balon și au căzut, nenorocindu-se toți trei.

Pasările și cutremurele de pământ. Un învățat englez a adus la cunoștința lumii învățaților că pe Long Beach, în 10 Martie 1033, au arătat mierlele o neliniște vădită cu mult înainte de a se fi întâmplat cutremurul de pământ. Câtă vreme a ținut cutremurul, nu s'au mai putut ținea pe ramurile pomilor, ci au sburat în cercuri cu urcuș până la 40 de metri de-asupra pomilor.

Un testament frumos. Vestitul medic francez *Albert Calmette*, care a descoperit serul antituberculos, mulțămită căruia sute de mii de copii au fost vaccinați (posăiți) și la noi până acum, ajungând imuni (feriți) față de tuberculoză, a scris câteva rânduri înduioșătoare, câteva luni înainte de a muri. Rândurile acestui mare învățat sunt ca un fel de testament al său, lăsându-ne să-i cetim în suflet.

Iată ce a scris Calmette — cetește Calmēt —
 „Mi-am avut partea mea de jale și de năcazuri pe lume; am suferit greu câteodată, din pricina nedreptății, a invidiei și a răutății anumitor oameni. Cruzimile războiului, cari m-au atins în cele mai scumpe simțeminte de iubire ale mele, întâiele încercări de vaccinare a nouilor-născuți, împotriva tuberculozei și — după zece ani — spăi-

mântătoarea dramă dela Lübeck*), mi-au adus chinuri morale, ale căror grozăvii nimeni nu și le poate închipui.

„În schimb, am simțit și bucurii adânci și și durabile. Am fost fericit în viața familiară și am găsit în cariera pe care am ales-o mai multă mulțumită decât aș fi putut dori. Am putut să mă dedic cercetărilor științifice, în decurs de mulți ani, înconjurat de colaboratori credincioși și devotați, cari — toți — au rămas prietenii mei scumpi. Am avut fericirea nemăsurată de a face câteva *descoperiri folositoare*. Nu există, de sigur, o fericire mai mare decât aceea, pe care o simți când ai siguranța că — în urma muncii tale personale — ai ajuns să realizezi un progres oareșcare, în urma căruia poți salva vieți omenești.

— „Dacă am fost în stare să săvârșesc un bine pe lume, o datoresc mai întâi de toate părinților mei, dela cari n'am primit decât exemple nobile. O datoresc mai apoi oamenilor de geniu (geniali), cari au fost dascălii mei. Am avut marele noroc de a mă alătura mai cu seamă de doctorul Roux (vestitul medic dela „Institutul Pa-

*) Când au murit mulți copii vaccinați de alți doctori cu ser stricat.

steur" — mort și el în 1933). Doctorul Roux m'a împărtășit cu sfaturile sale, m'a îmbibat cu filozofia-i dulce și senină (cu felul lui dulce și senin de a vedea lumea) și a umblat cu mine ca cu un fiu al său. Lui am să-i mulțumesc dacă am ajuns în institutul Pasteur (vestit în lumea întreagă, pentru cercetările sale științifice, mai cu seamă pentru lupta împotriva turbării). Singurul meu merit a fost de a fi știut să ocolesc risipirea energiei mele în prea multe direcții și de a fi studiat neîntre rupt ceea ce m'a interesat. M'am consacrat aproape în întregime studiului veninurilor și a tuberculozei. Tuberculoza mi-a ațintit atenția aproape neîntre rupt, din anul 1900 începând. Cred că mulțumită acestui neîntre rupt studiu și acestei sfortări în direcția aceasta am putut să fiu folositor. Doresc ca și copiii și nepoții mei să se însuflețească de aceeaș regulă de viață.

„Nădăjduesc că o să-mi fie dat să lucrez până ce ni se vor închide ochii și că voiu adormi cu inima împăcată, cu conștiința liniștită, că am săvârșit ceea ce mi-a fost cu putință“.

Ce minunate cuvinte, ca și acelea ale marelui său dascăl Pasteur, care — și el — a spus: am făcut pe lume tot ceea ce am putut, spre binele semenilor.

Cântul.

„Se nărăvesc cu cântul toți cei nenorociți!“
 A spus-o un poet *) și vorba sa-i de aur.
 Da, cântu'-i mângâiere: de toate despărțiți,
 Imbogățește oameni al cântului tezaur.

Pe câteva clipite se cred frați și surori.

E cântul ce 'mprumută la inimi

sfinții fiori!

Glume.

Recrutul deștept.

Vrând să cunoască deșteptăciunea recruților, generalul îi întrebă cât țin zece minute. — „Iată, aici am ceasul de buzunar“, zise el, „când crezi că au trecut zece minute, strigă: Stai!“

Recrutul stete „drepti“, numai din când în când își arunca privirea spre dreapta. Tocmai când s'au împlinit zece minute, nici mai mult, nici mai puțin, strigă: „Stai!“

Generalul, mirat că recrutul a nimerit-o, îl întrebă: „Cum de-ai putut prețui așa bine timpul?“, la cece recrutul răspunse fără să clipească din ochi: „M'am uitat la ceasu' din turnu' de-colo, domnule general!“

*) Un mare scriitor francez: Chateaubriand.

O glumă a lui Abraham Lincoln.

Fostul președinte al Statelor Unite Americane din America de Nord *Abraham Lincoln*, unul din cei mai mari și mai generoși bărbați de stat din câți au trăit vreodată, a avut să se lupte cu năcazurile bănești în tinerețea sa. De aceea și umbla pe jos, de multeori, neavând bani de drum. Odată a făcut o glumă reușită. Cum umbla pe drumul de țară — numai că s'a întâlnit cu un strein, care mâna o trăsură. Lincoln l-a agrăit, întrebându-l: „N'ai fi așa de bun, domnul meu, să-mi duci surtucul în oraș?” — „Cu cea mai mare plăcere!” răspunse străinul. „Dar cum vrei să primești surtucul înapoi?” — „Ușor de tot”, zise Lincoln, zicând, „rămân însumi în el!”

Pe gratts!

Nicolae Ispas era un sgârănit — minune mare! Par'că voia să aibă toate comorile pământului.

Odată avea să călătorească într'alt oraș și — ce face, ce drege — urcă în tren fără bilet, crezând că o să o scoată la cale cu pișicherlâcul.

Dar n'a brodit-o, fiindcă conductorul — om de omenie — bagă de samă și nu se dă, îi cere respicat banii de drum.

Nicolae Ispas, că hâr, că mâr — vrea să se dea bine cu conductorul, dar acesta, când vede

și vede că e mare hoțoman, așa se 'nfuriază de tare de-i apucă geamantanul din plasa vagonului și — tușt — cu el pe fereastră-afară.

— „Aoleo! păcatele mele!” sare 'n sus Nicolae Ispas. „Ce-ai făcut? Mi-ai omorît copilul! Singuru' meu copil!”

Adică ce era — Nicolae Ispas voia să-și ducă și copilașul pe gratis și îl împachetase în geamantan!

Una gogonată rău!

Zice-că s'ar fi întâlnit într'o bună zi, într'un tren, doi hătri buni de glume și — neavând cum să-și omoare timpul mai bine — au început să-și povestească la bazaconii. „Hei, dragă fărtate al meu, la noi au născocit oamenii o mașină minunată de tot! Vâri în ea un iepure viu și numai că dai, după cinci minute, de partea ailaltă a mașinii de o pălărie din piele și păr de iepure și — mai mult — o fripturică de iepure, să-ți lingi buzele mâncându-o!”

— „Eh, asta-i nimic!”, se zice că ar fi spus al doilea. „La noi și-a bătut unu' capu' și a născocit o mașină, în care dacă bași hemeiu dai de desubtul ei peste-o ceată de bețivani, cari s'au chirchilit așa de tare, de s'au îmbătat tun”.

Să iubiți Asociațiunea „Astra“ — cetitori
români ai acestui călindar !

Dacă iubiți Asociațiunea aceasta, să știți
că lucrați pentru propășirea noastră, a tu-
turora !

„Astra“ vrea o țărănime sănătoasă, de-
șteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare,
cu încrederea într'un viitor strălucit.

Calea „Astrei“ duce spre mântuire !

Ultimele numere ale „Bibliotecii popo-
rale“ sunt următoarele :

Nr. 209—212. *Trecutul nostru românesc.*
Scurt manual de istorie națională, de Prof.
Ioan Lupăș.

Nr. 213. *Tot omenia-i mai tare* — comedie
țărănească, în 3 acte, de Petrea Dascălul.

Nr. 214. *Valorificarea muncii, rașionali-
zarea gospodăriei țărănești.* Invățătură agrî-
cole-economice, scrise în grai popular de
Gheorghe Brânduș.

Nr. 215—216. *Dragostea-pârdalnică !* (Nă-
ravuri mulerești.) Comedie populară în 4 acte
de Iosif Gregor-Tajovsky. Tradusă din limba
slovacă de Libușa Monasterianu.

Nr. 217. *Noroc și veselie !* „Mărituța Sable“
și alte schițe umoristice din viața poporulul
de Nicolae Lupu.

„ALBINA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII

Centrala SIBIU

Fondat în anul 1872.

SUCURSALE : Brașov, București, Cluj, Dietlosânmartin
Lugoj, Mediaș, Tg.-Murăș, Timișoara.

La 30 Iunie 1934 :

Capital deplin vărsat	Lei	100,000.000 ⁰⁰ —
Fonduri de rezervă	„	81,000.000 ⁰⁰ —
Depuneri spre fructificare	„	706,000.000 ⁰⁰ —
Active	„	1.300,000.000 ⁰⁰ —

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Cel mai vechiu institut de credit din
întreagă România.

Legături cu toate centrele din țară și străinătate

Lucrează direct cu multe bănci din America și are o secție specială care se ocupă cu afacerile americane. Efectuează plăți în Lei și Dolari efectiv, fără nici o detragere. Primește depunerile spre fructificare.

Directiunea.